

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

СОМБОР 2022.ГОДИНЕ

САДРЖАЈ

1. ЦИЉЕВИ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА	3
2. НАЗИВ, ВРСТА И ТРАЈАЊЕ, ПРОГРАМА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА У ШКОЛИ	5
3. ОБАВЕЗНИ И ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ И МОДУЛИ ПО ОБРАЗОВНИМ ПРОФИЛИМА И РАЗРЕДИМА.....	6
4. НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРИНЦИПА И ЦИЉЕВА ОБРАЗОВАЊА И СТАНДАРДА ПОСТИГНУЋА, НАЧИН И ПОСТУПАК ОСТВАРИВАЊА ПРОПИСАНИХ НАСТАВНИХ ПЛАНОВА И ПРОГРАМА, ПРОГРАМА ДРУГИХ ОБЛИКА СТРУЧНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВРСТЕ АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОМ РАДУ	6
5. ПРОГРАМ ДОДАТНЕ, ДОПУНСКЕ И ПРИПРЕМНЕ НАСТАВЕ	7
6. ПРОГРАМ И АКТИВНОСТИ КОЈИМА СЕ РАЗВИЈАЈУ СПОСОБНОСТИ ЗА РЕШАВАЊЕ ПРОБЛЕМА, КОМУНИКАЦИЈА, ТИМСКИ РАД, САМОИНИЦИЈАТИВА И ПОДСТИЦАЊЕ ПРЕДУЗЕТНИЧКОГ ДУХА	10
6.1 ПОДСТИЦАЊЕ ПРЕДУЗЕТНИЧКОГ ДУХА.....	12
7. ФАКУЛТАТИВНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ.....	14
8. ПРОГРАМ КУЛТУРНИХ АКТИВНОСТИ ШКОЛЕ.....	14
9. ПРОГРАМ СЛОБОДНИХ АКТИВНОСТИ.....	16
10. ПРОГРАМ КАРИЈЕРНОГ ВОЂЕЊА И САВЕТОВАЊА	19
11. ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ.....	23
12. ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ОД ДИСКРИМИНАЦИЈЕ, НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА И ПРОГРАМИ ПРЕВЕНЦИЈЕ ДРУГИХ ОБЛИКА РАЗИЧНИХ ПОНАШАЊА	24
12.1 ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ОД ДИСКРИМИНАЦИЈЕ, НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА.....	24
12.2 ПРОГРАМ АКТИВНОСТИ ВЕЗАНИХ ЗА УЛОГУ ШКОЛЕ У БОРБИ ПРОТИВ УПОТРЕБЕ ПСИХОАКТИВНИХ СУПСТАНАЦИ И ДРУГИХ ОБЛИКА РИЗИЧНОГ ПОНАШАЊА	38
12.3 ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ОД ДИСКРИМИНАЦИЈЕ	42
13. ПРОГРАМ ШКОЛСКОГ СПОРТА.....	46
14. ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ЛОКАЛНОМ САМОУПРАВОМ И ЛОКАЛНОМ СРЕДИНОМ.....	47
15. ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ПОРОДИЦОМ	47
16. ПРОГРАМ ИЗЛЕТА И ЕКСКУРЗИЈА.....	51
17. ПРОГРАМ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ	52
18. СМЕРНИЦЕ ЗА ПРИЛАГОЂАВАЊЕ И ПРУЖАЊЕ ДОДАТНЕ ПОДРШКЕ.....	54
18.1 ПРОГРАМ ИНКЛУЗИВНОГ ОБРАЗОВАЊА У ШКОЛИ	55
19. ДРУГИ ПРОГРАМИ ОД ЗНАЧАЈА ЗА ШКОЛУ	60
19.1 ОБРАЗОВАЊЕ ОДРАСЛИХ.....	60
19.2 ПЛАН СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА НАСТАВНИКА.....	61
19.3 ПЕДАГОШКИ КОЛЕГИЈУМ.....	62
19.4 НАСТАВНИЧКО ВЕЋЕ	62
19.5 ОДЕЉЕЊСКО ВЕЋЕ.....	64
19.6 СТРУЧНА ВЕЋА.....	65
19.7 ОДЕЉЕЊСКИ СТАРЕШИНА	67
19.8 ПРОГРАМ РАДА СТРУЧНОГ САРАДНИКА- ПЕДАГОГА	68
19.9 ПРОГРАМ РАДА ШКОЛСКЕ БИБЛИОТЕКЕ	69
19.9 САВЕТ РОДИТЕЉА	71
19.10 ИЗБОР УЏБЕНИКА	72
20. ПЛАНИРАНА ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА	72

1. ЦИЉЕВИ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА

Школски програм представља основу на којој сваки наставник и стручни сарадник планира, програмира и реализује свој рад. Он омогућава оријентацију ученика и родитеља у избору школе, праћење квалитета образовно-васпитног процеса и његових резултата, као и процену могућности за развој ученика у школи.

Школским програмом обезбеђује се остваривање принципа, циљева и стандарда постигнућа према потребама ученика и родитеља односно старатеља и локалне заједнице.

Полазне основе за израду Школског програма Средње школе „Свети Сава“ су одредбе Закона о основама система образовања и васпитања, Закона о средњем образовању и васпитању, Опште педагошко-дидактичко упутство за осваивање садржаја програма у средњим школама, планови и програми образовно-васпитног рада у подручјима рада Хемија, неметали и графичарство, Текстилство и кожарство и Делатност личних услуга, правилници, упутства и остали акти надлежног министарства и одредбе других законских и подзаконских аката које се односе на делатност средњег образовања и васпитања, школског развојног плана, резултата самовредновања, извештаја о раду школе, услова рада у школи, потреба ученика, родитеља, локалне средине.

Спровођење школског програма треба да обезбеди остварење циљева образовања и васпитања, развој општих компетенција за живот у савременом друштву.

Реализацијом школског програма треба обезбедити развој кључних и међупредметних компетенција ученика:

1. Компетенција за целоживотно учење
2. Комуникација
3. Рад са подацима и информацијама
4. Дигитална компетенција
5. Решавање проблема
6. Сарадња
7. Одговорно учешће у демократском друштву
8. Одговоран однос према здрављу
9. Одговоран однос према околони
10. Естетичка компетенција
11. Предузимљивост и оријентација према предузетништву

Све активности школе се реализују у складу са остваривањем циљева образовања и васпитања прописаних законом:

1. Интелектуални, емоционални, социјални, морални и физички развој ученика у складу са наставним планом и програмом које Школа остварује и за које је верификована;
2. Стицање знања, вештина и формирање вредносних ставова неопходних за бављење занимањем за које се ученик образује или за наставак школовања;
3. Развијање стваралачких способности, креативности и естетског укуса;

4. Развијање способности за проналажење, анализирање, примену и саопштавање информација;
5. Оспособљавање за решавање проблема и примену знања и вештина везаних за занимање и живот;
6. Развој мотивације за учење, оспособљавање за самостално учење и образовање и после завршетка школовања и током целог живота, као и за укључивање у међународне образовне и професионалне процесе;
7. Развијање свести о себи, самоиницијативе, способности самовредновања и изражавања свог мишљења;
8. Оспособљавање за рад и занимање стицањем стручних компетенција;
9. Развијање свести о важности здравља и безбедности;
10. Развијање свести о значају заштите и очувања природне и друштвене средине;
11. Развијање способности комуникације, дијалога, осећања солидарности, сарадње са другима, као и за тимски рад;
12. Развијање личне одговорности и развијање одговорности као грађанина који поштује и негује тековине демократског друштва и људска и грађанска права;
13. Формирање ставова, уверења и система вредности који произилазе из личног, националног идентитета и свести о припадности држави Србији;
14. Развијање и поштовање различитости и равноправности – расне, културне, националне, језичке, верске, родне, узрасне, као и толеранције.

2. НАЗИВ, ВРСТА И ТРАЈАЊЕ, ПРОГРАМА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА У ШКОЛИ

Образовно-васпитни рад у Школи изводи се на српском језику.

Школа образује ученике у три подручја рада и у оквиру њих следеће образовне профиле:

ПОДРУЧЈЕ РАДА	ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ	ТРАЈАЊЕ
ТЕКСТИЛСТВО И КОЖАРСТВО	Моделар одеће	4
	Конфекцијски техничар	4
	Текстилни техничар	4
	Техничар дизајна одеће	4
	Техничар моделар одеће	4
	кожарски техничар	4
	техничар дизајна производа од коже	4
	модни кројач	3
	текстилни радник (плетац, ткач, прелац)	3
	механичар текстилних машина	3
	израђивач одеће – обука за одрасле	-
	обућар	3
	галантериста	3
	израчивач доњих делова обуће	2
ХЕМИЈА НЕМЕТАЛИ И ГРАФИЧАРСТВО	Техничар за заштиту животне средине	4
	Техничар за хемијску и фармацеутску технологију	4
	Техничар за индустријску и фармацеутску технологију	4
	Техничар за рециклажу	4
ЛИЧНЕ УСЛУГЕ	Фризер	3
	Педикир и маникир	3
	Женски фризер	3
	Мушки фризер	3
	Помоћни фризер – обука за одрасле	-
	Креатор женских фризура	1
	Креатор мушких фризура	1
	Креатор маникир и педикир	1

3. ОБАВЕЗНИ И ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ И МОДУЛИ ПО ОБРАЗОВНИМ ПРОФИЛИМА И РАЗРЕДИМА

Планови обавезних и изборних предмета образовних профила који се тренутно остварују у Школи налазе се у прилогу бр. 1 Школског програма.

Поред наведеног прегледа наставних планова у документацији Школе су посебно одложени Просветни гласници са називима, садржајима, циљевима и исходима свих обавезних и изборних предмета и саставни су део Школског програма.

4. НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРИНЦИПА И ЦИЉЕВА ОБРАЗОВАЊА И СТАНДАРДА ПОСТИГНУЋА, НАЧИН И ПОСТУПАК ОСТВАРИВАЊА ПРОПИСАНИХ НАСТАВНИХ ПЛАНОВА И ПРОГРАМА, ПРОГРАМА ДРУГИХ ОБЛИКА СТРУЧНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВРСТЕ АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОМ РАДУ

Остваривање **принципа и циљева** образовања и стандарда постигнућа, спроводи се на основу Закона о основама система образовања и васпитања (Службени гласник Републике Србије бр. 88/2017, 27/2018-др.зак., 10/2019, 6/2020 и 129/2021), а поштујући и уважавајући:

1. педагошке принципе и педагошке и организационе иновације
2. спроводећи сарадњу са родитељима и старатељима
3. остварујући сарадњу са локалном заједницом и широм друштвеном средином
4. личност, слободе и права ученика, али и развијајући њихову одговорност
5. кроз редовну наставу, ваннаставне активности, такмичења, културно-уметничке и хуманитарне активности и сарадњу са другим образовно-васпитним и другим институцијама
6. потребе и интересовања за рад у културно-уметничким и хуманитарним организацијама.

Начин и поступак остваривања прописаних наставних планова и програма реализује се на основу Закона о средњем образовању и васпитању („Сл.гласник РС“ бр.55/13, 101/2017, 27/2018-др.зак., 6/2020, 52/2021 и 129/2021).

Остваривање прописаних наставних планова и програма остварује се кроз редовну наставу и то:

1. теоријску наставу
2. практичну наставу
3. блок наставу и вежбе
4. допунску наставу
5. додатну наставу
6. припремну наставу

7. кроз реализацију садржаја активности из изборних предмета, спортских активности, активности везаних за еколошку проблематику и заштиту животне средине
8. кроз рад у секцијама
9. кроз друге облике ваннаставних и слободних активности за које ученици искажу интересовање или се укаже потреба за њима.

Оставаривање прописаних наставних планова и програма се одвија кроз Законом прописане поступке. У редовној настави примењују се актуелне методе и технике рада, постепено и у све већој мери се уводе савремене методе кроз активну наставу и различите иновације у раду. Примењују се техничке и технолошке иновације, уз посебну припрему наставник.

У образовним профилима, настава се изводи, у одговарајућим кабинетима, специјализованим учионицама и радионицама за практичну наставу.

Практична настава и блок настава, остварују се и код привредних субјеката и у сарадњи са социјалним партнерима, на основу претходних договора о сарадњи и међусобним обавезама. Свима се доставља наставни план и програм као и захтеви образовног профила, који се по прописаном програму морају остварити. За сваку школску годину Школа склапа посебне уговоре са социјалним партнерима.

5. ПРОГРАМ ДОДАТНЕ, ДОПУНСКЕ И ПРИПРЕМНЕ НАСТАВЕ

Циљ додатног рада је да омогући обдареним и талентованим ученицима да прошире и продубе своја знања и вештине из неких наставних области и предмета у складу са својим интересовањима, способностима, склоностима, као и да подстиче ученике на самосталан рад, развој логичког, стваралачког и критичког мишљења и да допринесе њиховом оспособљавању за даље самообразовање.

Задаци:

- задовољавање индивидуалних особености ученика -склоности, интересовања, способности за учење;
- подстицање индивидуалног развоја ученика
- проширивање и продубљивање обима и садржаја појединих предмета за које ученици показују интересовања и способности;
- груписање ученика према способностима и интересовањима чиме се стварају услови за индивидуализацију додатног рада.
- идентификовање обдарених и талентованих ученика

Садржаји додатног рада полазе од редовног плана и програма, али се сходно интересовањима и потребама ученика проширују, продубљују и допуњују новим садржајима одређених наука и као такви, важе само за ученике обухваћене овим обликом рада. Самим тим, садржаји додатног рада су индивидуализовани како у односу на ученика, тако и у односу на наставника.

Програм додатног рада на почетку сваке школске године заједнички доносе наставници и ученици.

На основу исказаног интересовања ученика за упис на одређене факултете наставници организују додатну - припремну наставу за полагање пријемних испита. Додатни рада се организује и са групама ученика који учествују у различитим такмичењима, пројектима, конкурсима.

Програм додатног рада се планира и организује у оквиру недељног распореда часова образовно васпитног рада. Треба настојати да се према могућностима додатни рад организује пре почетка редовне наставе, у супротној смени, за време радних субота. Ученик ће бити обухваћен додатном наставом највише из два предмета по један час недељно. Час може трајати краће или дуже од 60 минута.

Допунски рад се организује за ученике који стално или повремено заостају у савлађивању образовно-васпитних садржаја у редовној настави или ако је ученик дошао из иностранства, неке друге школе, образовног профила за предмете где постоји разлика у наставним програмима

Циљ допунског рада је омогућавање ученицима који заостају у савлађивању образовно-васпитних садржаја да се лакше укључују у редовни васпитно-образовни процес.

Задачи:

- ближе одређивање програмских садржаја у којима ученици не постижу добре резултате;
- савлађивање овако утврђених садржаја усклађивати са потребама и могућностима ученика ;
- пружање помоћи ученицима да се лакше уклопе у редовну наставу и праћење њиховог напредовања

Садржаји су идентични прописаном наставном плану и програму. Избор, ширина и дубина обраде и дидактичко-методички поступци су, више него обично, под утицајем индивидуалних карактеристика ученика или групе. Групе могу бити формиране у оквиру једног одељења или једног разреда, а обухватају оне ученике који имају сличне тешкоће у савлађивању наставних садржаја.

У школи се организује **допунски** рад за ученике по следећим критеријумима:

- ако је ученик дуже оправдано одсуствовао са наставе (болест, породични и други оправдани разлози)
- ако је више пута у току наставне године у континуитету добио негативну оцену из неког наставног подручја (предмета), а посебно ако је из тог предмета у претходном разреду показали недовољан успех или ишли на поправни испит
- ако је ученик дошао из иностранства, неке друге школе, образовног профила за предмете где постоји разлика у наставним програмима

Један ученик може да буде обухваћен допунском наставом највише из два предмета истовремено, по један час недељно. Час може трајати краће или дуже од 45 минута. Ученик је укључен у допунски рад док траје и кад се укаже потреба за тим.

Наставници који изводе допунску наставу оријентационо планирају садржаје за сваког ученика и за сваку групу.

Припремни рад се остварује за ученике који полажу разредни или поправни испит за ванредне ученике и као припрема за полагање завршних и матурских испита

За ванредне ученике, у зависности од испита које полажу, ће се организовати припремна настава у форми консултативно-инструктивног рада у договору са испитивачима. Ванредни ученици и полазници на преквалификацији и доквалификацији припремну наставу обављају, у складу са Правилником о испитима, до 20-тог у месецу, а испите полажу од 20-тог до краја месеца.

Припремни рад за ученике који полажу разредне и поправне испите биће планиран на крају наставне године у зависности од тога из којих су предмета ученици показали недовољан успех и то у обиму од најмање 10% од укупног годишњег броја часова.

Школа ће организовати и припрему свих ученика који полажу завршне и матурске испите у обиму од најмање 5% од укупног годишњег броја часовиз предмета из којих се полажу завршни и матурски испити.

Евиденција о садржајима и реализацији припремне наставе ће се налазити код наставника и директора.

6. ПРОГРАМ И АКТИВНОСТИ КОЈИМА СЕ РАЗВИЈАЈУ СПОСОБНОСТИ ЗА РЕШАВАЊЕ ПРОБЛЕМА, КОМУНИКАЦИЈА, ТИМСКИ РАД, САМОИНИЦИЈАТИВА И ПОДСТИЦАЊЕ ПРЕДУЗЕТНИЧКОГ ДУХА

Школа у оквиру својих обавезних наставних предмета и ваннаставних и ваншколских активности развија способности за решавање проблема, тимски рад, подстиче конструктивну комуникацију, самоиницијативу и предузетнички дух ученика и наставника.

Подручје васпитног рада	Активност и садржаји васпитног деловања	Облици, средства и методе рада	Носиоци реализације
РАЗВИЈАЊЕ КОМУНИКАТИВНЕ СПОСОБНОСТИ, САРАДЊЕ И КОНСТРУКТИВНОГ РЕШАВАЊА ПРОБЛЕМА	Развијање сарадничких односа у настави - Развијање способности јасног и прецизног изражавања мисли	Различити облици методе разговора Усмено и писмено изражавање	Сви наставници Сви наставници
Настава	- Развијање културе разговора (пажљиво слушање, изношење и прихватање критике) - Прихватање одговорности за сопствене успехе/неуспехе - Развијање комуникативних вештина (писање, читање, говор)	Разговор, различити облици наставног рада (тимски, групни, раду паровима) Разговор, самовредновање Усмено и писмено изражавање	Сви наставници и ученици Сви наставници и ученици Сви наставници и ученици
Ваннаставне активности	- Развијање комуникативне вештине (писања) - Договор о Програму рада секција (изношење предлога и идеја)	Литерарна и новинарска секција Разговор, анкетаирање	Наставници књижевности Руководиоци секција
Одељењска заједница	- Развијање комуникативних вештина (слушање, говор, писање и читање), употреба и злоупотреба информационих технологија, вербална и невербална комуникација - анализа поштовања права и одговорности, ученика и наставника - Конструктивно решавање конфликта у одељењској заједници	радионица “Како слушати”, „Како се заштитити на интернету“, борба против свих облика дигиталног насиља Разговор, анкете Разговор	Одељењски старешина, педагог Школе, вршњачки едукатори Одељењски старешина, педагог Школе, вршњачки едукатори Одељењски старешина, педагог Школе, вршњачки едукатори

Ученички парламент	<ul style="list-style-type: none"> - Све активности по програму УП - Сарадња и учешће у акцијама локалне средине 	Састани, анкете, планирање и реализовање акција, организовање и обуке тима вршњачких едукатора	Руководилац УП
Тим за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања	Превентивне и интервентне активности, у складу са Протоколом и програмом рада Тима	Активности у складу са планом и протоколом	Тим за заштиту
Сарадња са родитељима/старатељима	- Конструктивно решавање конкретних проблема	Индивидуални разговори	Одељењски старешина, педагог, ученици, Тим за заштиту
	- Контрола негативних емоција	Разговори	Одељењски старешина, педагог, ученици
НЕГОВАЊЕ АКТИВНОСТИ ЗА РЕШАВАЊЕ ИНДИВИДУАЛНИХ ПРОБЛЕМА			
Настава	- Развијање ефикасних метода рада на часу и активног учења	Активно учење	Сви наставници и ученици
	- Испитивање чинилаца неуспеха ученика и предлагање мера за побољшање	Разговор	Педагог Школе
	- Суочавање са неуспехом, развијање личне контроле и истрајности	Разговор	Педагог Школе
	- Упознавање са методама успешног учења појединих предмета	Разговор	Сви наставници
Ваннаставне активности	- Укључивање ученика у ваннаставне активности, поштовање њихових предлога и идеја и њихова реализација	Групни рад	Руководиоци секција
	- Развијање здравих стилова живота (активности у слободно време)	Групни рад	Сви наставници и ученици
Одељењска заједница	- Упознавање сопственог развоја – личност адолесцента	Разговор	Одељењски старешина
	- Упознавање сопствене личности – могућности, способности, реална слика о себи	Индивидуални разговори	Педагог, одељ. старешина
	- Стрес – појам, извори, утицаји, начини превазилажења	Предавања	Педагог, одељ. старешина Центар за индивидуални развој и унапређење друштва „Психозон“
	- Унутрашњи конфликти и како их разрешавати	Едукативно-искусствене радионице	Педагог, одељ. старешина
Сарадња са родитељима	- Превенција ризичних понашања	Предавања	Педагог, одељ. старешина, Центар за индивидуални развој и унапређење друштва „Психозон“
	- Упознавање реалних могућности детета	Индивидуални разговори	Одељењски старешина
	- Социјална подршка у стресним ситуацијама	Едукативно-искусствена радионица	Одељењски старешина, педагог, ученици, Тим зта заштиту

6.1 ПОДСТИЦАЊЕ ПРЕДУЗЕТНИЧКОГ ДУХА

Садржај активности за подстицање предузетничког духа	Популарација на коју се усмерава активност	Облици рада, методе, инструменти	Носиоци реализације	Време реализације
<i>Информисање о образовним профилима у Школи (развијање позитивне мотивације за упис)</i>	ученици осмих разреда основних школа	Веб-сајт школе, друштвене мреже, средства масовних телекомуникација (ТВ, радио, новине), обилазак основних школа у округу и презентација могућности уписа ученицима осмог разреда;	директор Школе, педагог, наставници Школе	током школске године – у договору са основним школама (јануар-мај)
<i>Развијање позитивне мотивације према изабраном занимању</i>	сви ученици, а нарочито први разред	редовна теоријска и практична настава, секције ваннаставних активности	стручни активи, наставници праксе	током школске године
<i>Прикупљање анегдотичких података о ученику од значаја за професионални развој</i>	ученици првог разреда	подаци о ученицима из основних школа, интервјуи са родитељима, Картон ученика	одељењски старешина, комисија на упису	септембар, јун
<i>Идентификовање и рад са надареним ученицима</i>	сви ученици	теоријска и практична настава, додатна настава	наставници и педагог	током школске године
<i>Идентификовање и рад са ученицима који имају проблема у савладавању наставног програма</i>	ученици који показују незадовољавајући успех	теоријска и практична настава, допунска настава, испитивање посебних склоности и способности	наставници и педагог, тим за инклузивно образовање	по потреби током школске године
<i>Практично испољавање радних способности</i>	сви ученици	настава, ваннаставне активности, такмичења, приредбе, изложбе	директор Школе, организатори такмичења, наставници, ученици	током школске године, јануар и мај
<i>Израда бизнис плана</i>	Ученици завршних разреда	Настава предмета Књиговодство и Предузетништво	Предметни наставници	Током школске године
<i>Подстицање самоиницијативе ученика</i>	Сви ученици, Наставничко веће, сви радници школе	подршка акцијама УП, учешће у пројектима (упознавање са пројектима, избор и писање пројектата, учешће на конкурсима, реализација пројекта) подршка хуманитарним акцијама које иницирају ученици похваљивање ученика који иницирају и воде акције	УП, Руководилац УП, директор, педагог и наставници (према својим афинитетима)	Током године
<i>Развијање вештине планирања акција</i>		Планирање рада ОЗ, УП, секција ваннаставних активности Планирање акција, нацрта и реализација пројекта (Грађанско васпитање, УП) Решавање проблема у ОЗ, индивидуалних проблема	Председник УП, руководиоцац УП, одељењске старешине	Током године
<i>Обуке за тражење посла, писање радне биографије и вођење пословног интервјуа,</i>	Ученици завршних разреда	Настава Грађанског васпитања, ЧОС, обуке	Наставници грађанског васпитања, одељењске старешине, педагог, Национална служба за запошљавање	Током године, мај

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ СРЕДЊЕ ШКОЛЕ „СВЕТИ САВА“ СОМБОР

<p><i>Посете друштвеним и приватним предузећима, сарадња са удружењима старих и уметничких заната</i></p>	<p>сви ученици</p>	<p>практична настава, екскурзије, посете, радионице</p>	<p>Директор, одељењске старешине, наставници стручних предмета и праксе</p>	<p>током школске године</p>
<p><i>Информисање о могућностима запошљавања, преквалификације, доквалификације, ванредног школовања, настава школовања на вишим школама и факултетима</i></p>	<p>родитељи ученика, сви ученици, нарочито завршни разреди</p>	<p>разговори (индивидуални и групни), предавања, писани материјал, сарадња са високим школама и факултетима</p>	<p>педагог, одељењске старешине, наставници, студенти – бивши ученици Школе, средства масовне комуникације, представници високих школа и факултета</p>	<p>током школске године, мај</p>
<p><i>Предавања о предузетништву</i></p>	<p>Ученици завршних разреда</p>	<p>Предавања, радионице</p>	<p>Одељењске старешине, Национална служба за запошљавање, Канцеларија за младе</p>	<p>Током године</p>

7. ФАКУЛТАТИВНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

Школа може да организује факултативну наставу из језика другог народа или националне мањине са елементима националне културе, другог страног језика, или, у складу са одређењима ученика, из предмета који су утврђени наставним планом других образовних профила истог или другог подручја рада, као и наставним плановима гимназије.

8. ПРОГРАМ КУЛТУРНИХ АКТИВНОСТИ ШКОЛЕ

Културна и јавна делатност школе представља манифестацију целокупног васпитно-образовног рада који се остварује у школи.

Основни циљ ових активности је организовано узајамно деловање школе и друштвене средине.

Посебни задаци би се односили на:

- Оспособљавање ученика да користе све вредности које им пружа средина за њихов свестрани развој и богатији лични живот у слободном времену
- презентирање резултата којима школа богати културни и друштвени живот средине (радне акције, проиславе, јубилеји, манифестације, друштвено- користан рад)
- афирмисање школе као културног центра у месту
- стварање педагошких и друштвених услова за реализацију циља и задатака васпитања и образовања у школи
- богаћење културног живота средине

Школа планира различите активности из области културне и јавне делатности:

АКТИВНОСТ	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ	НОСИОЦИ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
Организовање и извођење приредбе поводом Дана школе и Школске славе	Јануар	Руководиоци секција, стручна већа
Организовање изложби ученичких радова у просторијама Школе	Током школске године	Руководиоци секција, стручна већа
Обележавање јубилеја, празника и слично(изложбе тематских ученичких радова или друго)	Током школске године	Руководиоци секција, стручна већа, одељењске старешине
Организовање књижевних сусрета или сличних манифестација у простору Школе	Током школске године	Руководиоци секција, стручна већа
Сарадња са Народним позориштем у Сомбору кроз праћење позоришних представа	Током школске године, у зависности од репертоара	Стручно веће Српског језика и књижевности
Сарадња са сомборским биоскопом кроз праћење филмских представа	Током школске године, у зависности од репертоара	Стручно веће Српског језика и књижевности

Сарадња са Галеријом КЦ „Лаза Костић“ и Галеријом модерних уметности „Милан Коњовић“ кроз праћење манифестација које организују изложби и	Током школске године, у зависности од репертоара	Стручно веће Српског језика и књижевности, друштвених наука,
Сарадња са Градским музејом кроз посете изложбеним поставкама	Током школске године, у зависности од програма	Стручно веће Српског језика и књижевности, друштвених наука,
Посете различитим неформалним изложбеним и уметничким просторима	Током школске године, у зависности од програма	Стручно веће Српског језика и књижевности, друштвених наука
Посета позоришту, балету или опери у другим градовима (Нови Сад, Београд)	Током школске године, у зависности од садржаја	Стручно веће Српског језика и књижевности, друштвених наука,
Сарадња са Градском библиотеком „Карло Бијелички“ кроз подстицање ученика на укључивање у чланство библиотеке	Јануар – фебруар	Стручно веће Српског језика и књижевности, одељењске старешине
Посете сајмовима у Београду, Новом Саду	Током школске године, у зависности од програма	Стручна већа, одељењске старешине, директор
Праћење програма јавних предавања, стручних расправа, књижевних и поетских вечери и слично које организује Градска библиотека, Педагошки факултет, Канцеларија за младе, КЦ „Лаза Костић“, Удружење старих и уметничких заната, СЕЦ, „Психозон“, омладинске организације и други	Током школске године, у зависности од програма	Стручна већа, одељењске старешине, руководилац УП, директор
Праћење различитих културних манифестација (концерти, етно-сајмови и слично)	Током школске године, у зависности од програма	Стручна већа, одељењске старешине, директор
Обиласци културних, еколошких и других знаменитости Сомбора и околине	Током школске године	Стручна већа, одељењске старешине, директор
Обиласци културних знаменитости Војводине	Током школске године	Стручна већа, одељењске старешине, директор
Различити облици сарадње са родитељима / старатељима и њихово укључивање у живот и рад школе	Током школске године	Стручна већа, одељењске старешине, директор
Организовање сусрета генерација бивших ученика школе	Мај-јун	Директор и одељењске старешине
Учешће у активностима и пројектима других организација/ удружења која су у вези са образовно-васпитним радом (Црвени крст, Покрет горана, Полицијска управа, КЦ Сомбор, Сомборски едукативни центар, еколошка удружења, хуманитарне организације...)	Током године, у складу са програмима организатора	Директор, водитељи секција, УП
Сарадња са медијима	Током школске године	Директор
Промоција активности школе путем различитих медија (радио, ТВ, новине, часописи, друштвене мреже, веб сајт школе)	Током школске године	Тим за ажурирање школског сајта, водитељ УП

9. ПРОГРАМ СЛОБОДНИХ АКТИВНОСТИ

Друштвене и слободне активности ученика у обухватају рад заједница ученика, културних, спортских, техничких, хуманитарних и других друштвених организација и облика слободних активности.

Заједнице ученика су обавезни облик друштвеног ангажовања ученика док се за рад у друштвеним организацијама и слободним активностима ученици опредељују на основу својих интересовања. За рад слободних активности школа ствара неопходне услове (простор, водитељски рад наставника и др.).

Одељењске заједнице ученика

Одељењску заједницу ученика чине сви ученици једног одељења.

Поред општих задатака васпитног рада у средњој школи заједнице ученика имају и специфичне задатке:

- омогућују ученицима да учествују у одлучивању о питањима из живота и рада школе личним изјашњавањем и преко представника у савету школе и Ученичком парламенту;
- обезбеђују ученицима да самостално доносе програме рада својих колектива, да бирају своја руководства и своје представнике у савет школе;
- оспособљавају ученике за демократску процедуру: предлагање, разматрање, заузимање ставова, доношење одлука и закључака;
- развијање смисла за међусобну сарадњу ученика и наставника.

Ученичке одељењске заједнице се конституишу на почетку сваке школске године избором одељењског руководства, договором о програму рада и избором представника у Ученички парламент и друге органе школе.

У одељењској заједници ученици остварују своја права и дужности непосредним учешћем у разним активностима на савладавању програма васпитно-образовног рада и активностима у слободном времену, расправљањем, договарањем и одлучивањем о питањима значајним за појединце и заједнице.

Разредне заједнице

Разредне заједнице се, по потреби, формирају у оквиру једног разреда како би се остварила сарадња и повезивање ученика једне генерација.

У оквиру разредне заједнице покрећу се и координирају заједничке акције и иницијативе на нивоу генерације које могу бити усмерене према органима управљања и стручним органима школе, затим на плану заједничке реализације садржаја по појединим подручјима рада одељењских заједница (нпр. организовање екскурзија, матурске вечери...)

Заједничке активности координирају председници одбора одељењских заједница или други задужени чланови.

Заједница ученика школа- Ученички парламент

Ученички парламент чине по 2 представника сваког одељења у школи. Парламент се бира сваке школске године и има свог председника.

Циљ Ученичког парламента је реализација права на слободу удруживања ради остваривања својих права. У оквиру делатности ученичког парламента ученици преко својих представника дају мишљење и предлоге стручним органима школе, Школском одбору, Савету родитеља и директору о проблемима понашања у школи, слободног и ваннаставног учешћа на спортским и другим такмичењима, организацији свих манифестација ученика у школи и ван ње, разматрају однос и сарадњу ученика и наставника и стручних сарадника, обавештавају се о питањима од посебног значаја за школовање, организују и учествују у реализацији хуманитарних акција, на сопствену иницијативу или иницијативу других.

План и програм рада Ученичког парламента

Активност	Време реализације
-Извештај о претходној години -Реизбор председника и потпредседника -Годишњи план рада -Попуњавање анкетних листића за самовредновање -Осмишљавање акција које се односе на побољшавање живота и рада у школи -Вођење евиденције	Септембар
-Избор два представника за школски одбор -Налажење спонзора – донатора за акције које иницирају ученици, -Анкетирање за избор пројекта са којим ће се учествовати на конкурсима које расписује локална самоуправа, друге организације и удружења -Распоред послова -Упознавање са новим прописима у области образовања и васпитања	Октобар
-Анкета за ученике првог разреда колико су упознати са радом Ученичког парламента у нашој школи- промовисање рада Парламента -Активно учешће појединих чланова у раду на промоцији школе, повезивање са другим организацијама и удружењима и учешће у њиховим активностима	Новембар
-Резиме рада у првом полугодишту -Договор за друго полугодиште	Децембар
-Промовисање рада Парламента	Јануар
-Почетак традиционалне хуманитарне акције за децу из дома „Мика Антић“ -Обележавање Дана заљубених -Акција скупљања половних књига и уџбеника за библиотеку -Активно учешће у промоцији школе	Фебруар
-Посета другој школи по договору-размена искустава -Спровођење акција које су иницирали ученици	Март
-Реализација летње еко-учионице (друга и трећа фаза -Завршетак традиционалне хуманитарне акције и посета Дому „Мика Антић“	април 2022. до 2024. април
-Евалуација рада у школској 2019/2021. Години -Договори и предлози за наредну школску годину	Мај

Друштвене организације Омладина Црвеног крста, Покрет горана, организују се у школи сагласно својим програмима рада и у складу са интересовањима ученика за учешће у њиховим акцијама (такмичења у пружању прве помоћи, акције добровољног давања крви, хуманитарне акције, акције пошумљавања, рад у Расаднику...)

Слободне активности ученика

Слободне активности представљају ваннаставни факултативни облик рада школе.

Непосредан васпитно-образовни циљ ученичких слободних активности јесте да допринесу развоју личности на образовном, сазнајном, креативном, друштвеном и личном плану.

Организују се углавном као: научноистраживачке активности, научно-техничке и радно-производне активности, културно-уметничке, спортско-рекреативне.

Задачи слободних активности су:

- проширивање и продубљивање, као и стицање нових знања и умења а према интересовањима ученика;
- задовољавање специфичних интересовања ученика уз активно усмеравање њихових склоности, способности интересовања и подстицање професионалног развоја;
- мотивисање и оспособљавање ученика за самосталан и креативан рад;
- омогућавање ученицима организовање забаве и рекреације, као и других услова да самостално користе слободно време и организују духовни, културни и друштвени живот у средини у којој живе и раде.

При организовању слободних активности поштују се следећи принципи:

- слободно и добровољно одређивање ученика у избору активности и удруживању на основу индивидуалних интересовања и способности;
- активно учешће ученика у организовању рада, планирању и програмирању садржаја, метода и поступака у секцијама, анализи остварених резултата;
- повезаност и јединство слободних активности са осталим образовно-васпитним активностима уз координиран рад свих васпитних чинилаца.

У току октобра одељењске старешине анкетају ученика о њиховој заинтересованости за укључивање у секције. Упознају их са радом секција у претходним годинама, да би помогли да се одреде за оне које би одговарале њиховим интересовањима. Испитују заинтересованост за неке секције које до тада нису организоване. Организују се уколико постоји могућност да неко од наставника буде водитељ те секције, уколико поседује умења, вештине, способности за то. Секције се реализују и у сарадњи са могућностима које пружа локална средина.

У нашој школи се углавном организују: рецитаторска, литерарна, драмска, хемијска, еколошка, текстилна, фризерска, манекенска, ликовна, спортске секције (мали фудбал, одбојка, кошарка, стони тенис, стрелаштво, пливање, шах)

Слободне активности треба организовати током читаве школске године у оквиру годишњег фонда часова који је утврђен годишњим програмом васпитно-образовног рада школе.

Ученици се не смеју преоптерећивати радом у секцијама (један ученик - члан највише двеју секција). Ученик је члан секције онолико дуго колико то сам жели да буде. Има право, кад задовољи своја интересовања у једној области да је напусти и пређе у другу.

То, међутим, не значи да треба одобравати, брзо, често и неоправдано мењање активности. Ученику се не може ускратити учешће у слободним активностима због слабог успеха у учењу. Оваквом ученику треба скретати пажњу на његове обавезе у настави и стимулисати га за појачан рад и одговорност имајући, при том, у виду да ангажовање у слободним активностима представља снажно средство за рад и појачану одговорност, да ствара прилику за афирмацију позитивног у личности.

10. ПРОГРАМ КАРИЈЕРНОГ ВОЂЕЊА И САВЕТОВАЊА

Циљ рада на професионалној оријентацији у средњој школи је подстицање професионалног развоја ученика и пружање помоћи појединцу да формира реалну слику о својим способностима, особинама личности, интересовањима и тако планира свој даљи професионални развој.

Задаци професионалне оријентације су:

1. Упознавање, праћење и подстицање развоја индивидуалних карактеристика личности ученика значајних за усмеравање њиховог професионалног развоја и њихово подстицање да и сами свесно доприносе сопственом професионалном развоју;
2. Информисање ученика о свету рада и занимања, систему образовања и њихово оспособљавање за самостално прикупљање информација, које се односе на свет рада и систем образовања;
3. Формирање правилних ставова према раду;
4. Подстицање ученика на испитивачко понашање према себи и свету рада;
5. Оспособљавање ученика за планирање свог професионалног развоја и доношење реалних и зрелих одлука у вези са избором занимања и правцима стручног оспособљавања.

Активности везане за професионалну оријентацију обухватају професионално информисање и саветовање и праћење развоја ученика и одвијају се у току целе школске године кроз наставне и ваннаставне активности и кроз посебне облике рада на професионалној оријентацији. У извођењу учествују посредно и непосредно сви чланови колектива и ученици школе.

Посебна пажња биће посвећена професионалном васпитању које се одвија кроз наставу грађанског васпитања у завршним разредима и на часовима одељенских старешина.

ВРЕМЕ	АКТИВНОСТИ	НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ	НОСИОЦИ РЕАЛИЗАЦИЈЕ	ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ ПРОГРАМА
Почетак школске године	Конституисање тима за каријерно вођење и саветовање	Седница наставничког већа	Директор и чланови наставничког већа	Формирање тима за каријерно вођење и саветовање
Септембар -децембар	Формирање групе ученика која ће учествовати у активностима каријерног саветовања	Ученички парламент	Милева Капуста и вођа тима за каријерно вођење	Укључивање ученика у промоцију школе
Током школске године	Подношење ученика свих разреда да сопственим активностима и залагањем стичу реалну слику о својим могућностима, способностима, интересовањима. На основу тога доносе зреле професионалне одлуке	Разговор, консултације, информације путем часова редовне и додатне наставе, радом у секцијама	Одељенски старешина, предметни наставници, школски педагог, наставници грађанског васпитања и чланови тима за каријерно вођење	Припрема ученика за самостално доношење одлука. Презиманье одговорности за сопствену професионалну будућност
Током школске године	Подстицање ученика да сопственим активностима и залагањем стичу информације о раду и занимањима у систему образовања и потребама у систему запошљавања	Разговор, консултације, информације путем огласних табли, памфлета и путем интернет мреже	Одељенски старешина, предметни наставници, школски педагог, наставници грађанског васпитања и чланови тима за каријерно вођење	Припрема ученика за самостално доношење одлука. Презиманье одговорности за сопствену професионалну будућност
Током школске године	Уклађивање личности ученика и испољених професионалних жеља	Посматрање и праћење резултата рада ученика	Одељенски старешина, предметни наставници, школски педагог	Упознавање ученика са могућностима каснијег запошљавања у оквиру одређених професија
Током школске године	Рад са ученицима који постижу надпросечне резултате на основу праћења постигнућа ученика	Путем додатног рада секција, припрема за такмичења свих нивоа	Предметни наставници	Развијање мотивације даровитих ученика за остваривање резултата на вишим нивоима
Током школске године	На часовима одељенског старешине ученици ће кроз разговор размењивати информације о могућностима и захтевима у области професионалне оријентације, дискутовати о дилемама	Разговор, дискусија, информације о броју студената који се уписују на одређене факултете и високе школе, упис на буџет или самофинансирање	Одељење и одељенски старешина	Развијање вршњачке едукације кроз дискусију
Од јануара до маја	Обука ученика за састављање биографије, CV-а и пропретних писама, тражења посла и вођење пословног интервјуа	Увид у документацију, анализа и белжење података	Наставници грађанског васпитања, рачунарства и информатике, одељенске статешине	Научити ученике да себе прикажу у најбољем светлу

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ СРЕДЊЕ ШКОЛЕ „СВЕТИ САВА“ СОМБОР

Током школске године	На огасној табли део простора резетвисан за информације о могућностима наставка школовања преко плаката и брошура	Оглашавањем битних информација о факултетима и високим школама	Чланови тима за каријерно вођење, школски педагог	Континуирано информисање свих ученика о смеровима и профилима
Током школске године	Ученицима завршних разреда биће омогућено да се упознају са условима уписа и студирања кроз презентацију факултета и високих школа које организују овај вид професионалног информисања ученика	Непосредни сусрети са представницима факултета и високих школа	Школски педагог, директор, предметни наставници, представници тима за каријерно вођење	Обезбеђивање непосредног контакта са предавачима високих школа и факултета
Током школске године, мај	Ученике завршних одељења упознати и омогућити доквалификације или преквалификације на сличним образовним профилима	Непосредни разговори са наставником задуженим за рад са ванредним ученицима	Наставник задужен за рад са ванредним ученицима, школски педагог Национална служба за запошљавање	Развијање професионалног развоја за даље усавршавање у школовању или струци
Током школске године	Индивидуални рад са ученицима и њиховим родитељима	Разговор на основу резултата које ученик постиже и интересовања која исказује	Одељенски старешина, предметни наставници, школски педагог, наставници грађанског васпитања и чланови тима за каријерно вођење	Пружање помоћи и подршке ученицима при избору будућег позива
Септембар, октобар	Прикупљање релевантних података о постигнутим успехима приликом уписа матураната на факултете и високе школе, уписе на преквалификацију и доквалификацију	Увид у документацију, анализа и белжење података	Одељенске старешине	Сагледати напредак ученика после завршене средње школе, колико ученика је уписао високе школе и факултете, преквалификације и доквалификације, а колико је нашло посао у струци
Новембар	Учеће на Физи -бизи фестивалу науке у Сомбору	Учеће 3 тима на фестивалу	Наставници и ученици	Представљање смерова које школа уписује
Март, април	Посета сајму образовања у Новом Саду или Београду	Одлазак заинтересованих ученика на сајам	Одељенске старешине и чланови тима за каријерно вођење	Боље сагледавање и прикупљање информација о факултетима и високим школама
Током школске године	Припремање ученика за пријемне испите на факултетима и високим	Према претходним пријемним испитима	Предметни наставници	Боље могућности избора и лакше савадавање

	школама	наставници уз консултације упућују ученике у рад	пријемних испита
Током школске године	Презентација школе у основним школама у граду и околини	Посете основним школама, Штампани материјал, друштвене мреже, веб страница школе	Презентација начина рада у школи и образовних профила који се уписују
Током школске године	Развијање позитивне мотивације према изабраном занимању	Редовна теоријска и практична настава, секције ваннаставних активности	Популаризација изабраног занимаа
септембар, јун	Прикупљање података о ученику од значаја за професионални развој	Картон ученика, подаци о ученицима из основних школа, интервјуи са родитељима	Сагледавање жеља ученика и развијање интересовања за изабрано занимање
По потреби током школске године	Идентификовање и рад са ученицима који имају проблема у савладавању наставног програма	Теоријска и практична настава, допунска настава, испитивање посебних склоности и способности	Савладавање наставнох плана и побољшање успеха ученика
Током школске године	Израда бизнис плана	Настава предмета Књиговодство и Предузетништво	Припрема за самозапошљавање и могућност осамостаљивања
Током школске године	Посета друштвеним и приватним предузећима, успостављање сарадње са текстилним предузећем „Фјорано“, ЈКП Водоканал, ЈКП Чистоћа, ЈКП Простор, Завод за јавно здравље Сомбор	Практична настава, екскурзије, посете	Припрема ученика за процес запошљавања
Током школске године	Предавања о предузетништву	Предавања, радионице	Припрема за самозапошљавање и могућност осамостаљивања

11. ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Циљ васпитања и образовања у области заштите и унапређивања човекове средине јесте да ученицима, у складу са њиховим узрастом, обезбеде стицање знања, развијање интересовања, формирање ставова система вредности и понашања, које ће им омогућити разрешавање еколошких, културно-социјалних и економских проблема на релацији савремен човек – природа.

Одговоран однос према околини подразумева познавање и непосредан доживљај природе; увиђање значаја који природа има за одржавање живота на Земљи; разумевање међузависности живог света, природних ресурса и климатских услова за одржање живота; очување његове разноврсности, еколошких станишта и климатских услова; активно учествовање у неговању здравих заједница. Ученик познаје како људске активности могу да унапреде или угрозе животну средину и одржив развој. Спреман је да се укључи у активности усмерене ка очувању окружења у којем живи, ради и учи.

Разуме концепт здравог и безбедног окружења (вода, ваздух, земљиште) за живот људи и спреман је да се активно ангажује у заштити и унапређењу квалитета живота у заједници.

Показује разумевање и спремност за ангажовање у заштити природе и управљању ресурсима тако да се не угрожава могућност будућих генерација да задовоље своје потребе.

Процењује ризике и користи од употребе неких супстанци по околину и здравље људи и одговорно поступа са њима (правилно их складишти и одлаже отпад).

Познаје факторе који утичу на загађење земљишта, воде и ваздуха, разуме и предвиђа последице њихове употребе.

Увиђа предности и недостатке коришћења различитих извора енергије.

Разуме значај и користи могућности рециклирања.

Време реализације	Активности, теме, садржаји	Носиоци реализације и сарадници
Током школске године	Сакупљање ПЕТ амбалаже	Задужени представници стручног већа хемије, личних услуга, сви радници и ученици школе
Током школске године	Сакупљање старог папира и картонске амбалаже	Задужени представници стручног већа хемије, сви радници и ученици школе
Током школске године	Сакупљање лименки	Задужени представници стручног већа хемије, сви радници и ученици школе
Током школске године	Сакупљање пластичних чепова, за хуманитарну акцију „Чепом до осмега“	Водитељ УП, сви радници и ученици школе
Октобар, април	Уређење школског дворишта	Наставник екологије, домар, УП
Април-мај	Посете Специјалном резервату природе „Горње Подунавље“	Водитељ еколошке секције
Током зимских месеци под снегом	Чишћење снега и леда	Одељењске старешине, домар
Октобар-новембар, април-јун	Рад у расаднику Горана у Сомбору	Наставници екологије и биологије
У зависности од еколошког датума који се обележава	Обележавање важних датума из еколошког календара	Наставници екологије, одељењске старешине
Једна субота у априлу	Акција естетског и хигијенског уређења школе "Месец чистоће"	Директор, домар, водитељ еколошке секције, сви радници и ученици школе

По договору , једном годишње	Посете и предавања ПМФ – еколошке теме	Наставници екологије и хемије
Током године	Сарадња са локалном самоуправом- заједничке акције, едукације, едукативне радионице, семинари	Директор, стручно веће хемије
Током године	Укључивање у пројекте и програме	стручно веће хемије

12. ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ОД ДИСКРИМИНАЦИЈЕ, НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА И ПРОГРАМИ ПРЕВЕНЦИЈЕ ДРУГИХ ОБЛИКА РАЗИЧНИХ ПОНАШАЊА

12.1 ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ОД ДИСКРИМИНАЦИЈЕ, НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА

Дужност школе је да обезбеди услове за сигурно и подстицајно одрастање и развој ученика, заштиту од свих облика дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања и социјалну реинтеграцију ученика који је извршио, односно био изложен насиљу, злостављању или занемаривању. У свим поступцима који се тичу детета приоритетни принцип поступања је најбољи интерес детета.

Забрана насиља, злостављања и занемаривања у школи односи се на сваког ученика, запослене, родитеље односно друге законске заступнике (у даљем тексту родитељ) и трећа лица.

ОПШТИ ЦИЉ ПРОГРАМА

Превентивним и интервентним активностима обезбедити у школи услове за безбедан рад запослених и сигурно и подстицајно одрастање и развој ученика, заштиту од свих облика насиља, злостављања и занемаривања и социјалну реинтеграцију ученика који је извршио, односно био изложен насиљу, злостављању или занемаривању. У свим поступцима који се тичу детета приоритетни принцип поступања је најбољи интерес детета.

Чланови Тима за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања су: директор, педагог, секретар, представници Ученичког парламента, Савета родитеља и наставника. Све активности се планирају и изводе у складу са Правилником о протоколу поступања установе у одговору на насиље, злостављање и занемаривање (Службени гласник РС 46/2019)

ОБЛИЦИ НАСИЉА И ЗЛОСТАВЉАЊА

Под насиљем и злостављањем подразумева се сваки облик једанпут учињеног, односно понављаног вербалног и небвербалног понашања које има за последицу стварно или потенцијално угрожавање здравља, развоја и достојанства личности ученика или запосленог.

Насиљем и злостављањем сматра се:

- насиље запосленог према ученику, другом запосленом, родитељу;
- ученика према другом ученику или запосленом,

- родитеља према свом детету, другом детету и ученику, запосленом као и према трећем лицу.
Облици насиља и злостављања:
- физичко насиље и злостављање је понашање које може да доведе до стварног или потенцијалног телесног повређивања ученика или запосленог као и физичко кажњавање деце/ученика од стране запослених или других одраслих особа
- психичко насиље и злостављање је понашање које доводи до тренутног или трајног угрожавања психичког и емоционалног здравља и достојанства ученика или запосленог
- социјално насиље и злостављање је понашање којим се искључује ученик из групе вршњака и различитих облика социјалних активности, одвајањем од других, неприхватањем по основу различитости, ускраћивањем информација, изоловањем од заједнице, ускраћивањем задовољавања социјалних потреба.
- дигитално насиље и злостављање је злоупотреба информационих технологија која може да има за последицу повреду друге личности и угрожавања достојанства (слање порука електронском поштом, СМС-ом, ММС-ом, путем веб-сајта, четовањем, укључивањем у форуме, социјалне мреже и сл)
- злоупотреба детета/ученика је све оно што појединац односно школа чине или не чине, што негативно утиче, наноси штету, ускраћује или смањује могућност за безбедан и здрав развој и доводи ученика у немоћан положај, према појединцу или школи, (злоупотреба у спорту, у политичке, верске, комерцијалне сврхе). Злоупотреба је и прекомерно подстицање, психолошки притисак на дете (од стране родитеља или наставника) ради постигнућа која могу да имају за последицу угрожавање нормалног психофизичког и социјалног развоја и најбољег интереса детета.
- сексуално насиље и злостављање је понашање којим се дете и ученик сексуално узнемирава, навоси или приморава на учешће у сексуалним активностима које не жели, не схвата или за које није развојно дорасло или се користи за проституцију, порнографију и друге облике сексуалне експлоатације
- насилни екстремизам је промовисање, заговарање, подржавање, припремање и учествовање у идеолошки мотивисаном насиљу за остваривање друштвених, економских, верских, политичких и других циљева.
- трговина људима је врбовање, превозење, пребацивање, скривање или примање лица, путем претње силом или употребом силе или других облика присиле, отмице, преваре, обмане, злоупотребе овлашћења или тешког положаја или давања или примања новца или користи да би се добио пристанак лица које има контролу над другим лицем у циљу експлоатације.
- експлоатација је рад који није у најбољем интересу детета и ученика, а у корист је другог лица, установе или организације. Ове активности могу да имају за последицу угрожавање физичког и менталног здравља, моралног, социјалног и емоционалног развоја детета и ученика, његову економску зависност, ускраћивање права на образовање и слободу избора.
- занемаривање и немарно поступање је пропуштање родитеља, друге особе која је преузела бригу о детету и ученику, установе или запосленог да у оквиру расположивих средстава обезбеди услове за правилан развој детета и ученика у свим областима, а што може да наруши његово здравље и развој.

- занемаривање у установи обухвата: ускраћивање појединих облика образовно- васпитног рада неопходних детету и ученику; нереаговање на сумњу о занемаривању или на занемаривање од стране родитеља; пропусте у обављању надзора и заштите детета и ученика од повређивања, самоповређивања, употребе алкохола, дувана, наркотичког средства или психоактивне супстанце, укључивања у деструктивне групе и организације и др.

ПРЕВЕНЦИЈА НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА

Превенцију насиља, злостављања и занемаривања чине мере и активности којима се у школи ствара сигурно и подстицајно окружење, негује атмосфера сарадње, уважавања и конструктивне комуникације.

Превентивним активностима се :

1. подиже ниво свести и осетљивости ученика, родитеља и свих запослених за препознавање свих облика насиља, злостављања и занемаривања
2. негује атмосфера сарадње и толеранције, уважавања и конструктивне комуникације у којој се не толерише насиље, злостављање и занемаривање
3. истичу и унапређују знања, вештине и ставови потребни за креирање безбедног и подстицајног окружења и конструктивно реаговање на насиље;
4. унапређује познавање процедура за пријављивање и поступање код детета и ученика, родитеља и свих запослених у случају сумње или сазнања о свим облицима насиља, злостављања и занемаривања, обезбеђује заштита детета и ученика, родитеља и свих запослених од насиља, злостављања и занемаривања;
5. подстиче усвајање позитивних норми и облика понашања, учење вештина конструктивне комуникације и развијање емпатије.
6. остварује упознавање са видовима и стратегијама пружања одговарајуће подршке и разумевања различитих облика комуникација и понашања ученика са тешкоћама и сметњама у развоју и инвалидитетом.
7. развијају социоемоционалне компетенције деце и ученика, родитеља и запослених (свест о себи, свест о другима, саморегулација, одговорно доношење одлука и др.).

Ученици, родитељи и запослени заједнички планирају, осмишљавају и спроводе превентивне активности, начине информисања о садржајима, мерама и активностима за спречавање и заштиту од насиља, злостављања и занемаривања.

У оквиру превенције насиља и злостављања установа остварује васпитни рад, појачан васпитни рад и васпитни рад који је у интензитету примерен потребама, специфичностима установе и најбољем интересу детета, самостално или у сарадњи са другим надлежним органима, организацијама и службама.

ИНТЕРВЕНТНЕ АКТИВНОСТИ

Интервенцију у одговору на насиље, злостављање и занемаривање чине мере и активности којима се оно зауставља, осигурава безбедност учесника (оних који трпе, чине или сведоче), смањује ризик од понављања, ублажавају последице за све учеснике и прате ефекти предузетих мера.

У установи се интервенише на насиље, злостављање и занемаривање, када се оно дешава или се догодило између: деце или ученика (вршњачко насиље); запосленог и детета, односно ученика; родитеља и детета, односно ученика; родитеља и запосленог; ученика и запосленог, као и када насиље, злостављање и занемаривање чини треће лице у односу на дете, ученика, запосленог или родитеља.

Установа је дужна да интервенише увек када постоји сумња или сазнање да дете и ученик трпи насиље, злостављање и занемаривање, без обзира на то где се оно догодило, где се догађа или где се припрема.

Установа је дужна да интервенише увек када постоји сумња или сазнање да запослени трпи насиље од стране ученика, родитеља или трећег лица у установи или за време организовања активности установе.

ШЕМАТСКИ ПРИКАЗ ИНТЕРВЕНЦИЈЕ

ИНТЕРВЕНЦИЈА- процена нивоа насиља

Ниво насиља Облик насиља	Први ниво	Други ниво	Трећи ниво
физичко	ударање чврга, гурање, штипање, гребане, гађање, чупање, уједање, саплитање, шутирање, прљање, уништавање ствари.	шамарање, ударање, гажење, цепање одела, "шутке", затварање, пљување, отимање и уништавање имовине, измицање столице, чупање за уши и косу	туча, давлeње, бацање, проузроковање опекотина и других повреда, ускраћивање хране и сна, излагање ниским температурама, напад оружјем.
психичко	омаловажавање, оговарање, вређање, ругање, називање погрдним именима, псовање, етикетирање, имитирање, "прозивање".	уцењивање, претње, неправедно кажњавање, забрана комуницирања, искључивање, манипулисање.	заstraшивање, уцењивање уз озбиљну претњу, изнуђивање новца или ствари, ограничавање кретања, навођење на коришћење наркотичких средстава и психоактивних супстанци, укључивање у деструктивне групе и организације.
социјално	добацивање, подсмевање, искључивање из групе или заједничких активности, фаворизовање на основу различитости, ширење гласина.	сплеткарење, ускраћивање пажње од стране групе (игнорисање), неукључивање, неприхватање, манипулисање, искоришћавање.	претње, изолација, малтретирање групе према појединцу или групи, организовање затворених група (кланова) које има за последицу повређивање других.
сексуално	неумесно, са сексуалном поруком: добацивање, псовање, ласцивни коментари, ширење прича, етикетирање, сексуално	сексуално додиривање, показивање порнографског материјала, показивање интимних делова тела, свлачење.	завођење од стране ученика и одраслих, подвођење, злоупотреба положаја, навођење, изнуђивање и принуда на сексуални чин, силовање, инцест.

	недвосмислена гестикулација		
Злоупотреба ИТ	узнемиравајуће позивање, слање узнемиравајућих порука СМС-ом, ММС-ом.	оглашавање, снимање и слање видео записа, злоупотреба блогова, форума и четовања, снимање камером појединаца против њихове воље, снимање камером насилних сцена, дистрибуирање снимака и слика.	снимање насилних сцена, дистрибуирање снимака и слика, дечија порнографија.
Сви облици		насилно понашање првог нивоа: - које се понавља - васпитни рад није био делотворан - последице су теже - од стране групе према појединцу - исти ученик трпи поновљено насиље и злостављање	

ИНТЕРВЕНЦИЈА према нивоима насиља, злостављања и занемаривања

Ниво насиља Интервенција	Први ниво
Ко?	самостално одељењски старешина, наставник, у сарадњи са родитељем
Како?	појачан васпитни рад са одељенском заједницом, групом ученика и индивидуално
	ако се насилно понашање: понавља, ако васпитни рад није био делотворан, ако су последице теже, ако је у питању насиље и злостављање од стране групе према појединцу, ако исти ученик трпи поновљено насиље и злостављање за ситуације првог нивоа, установа интервенише активностима предвиђеним за други, односно трећи ниво.
Ниво насиља Интервенција	Други ниво
Ко?	одељењски старешина, у сарадњи са педагогом, тимом за заштиту и директором, уз обавезно учешће родитеља
Како?	појачан васпитни рад
	- Уколико појачани васпитни рад није делотворан, директор покреће васпитно-дисциплински поступак и изриче меру, у складу са законом. - понављање насилног понашања са првог нивоа када васпитни рад није делотворан је лакша повреда обавеза ученика
Ниво насиља Интервенција	Трећи ниво
Ко?	директор са тимом за заштиту, уз обавезно ангажовање родитеља и надлежних органа, организација и служби (центар за социјални рад, здравствена служба, полиција и друге организације и службе). Уколико присуство родитеља није у најбољем интересу ученика, тј. може да му штети, угрози његову безбедност или омета поступак у установи, директор обавештава центар за социјални рад, односно полицију или јавног тужиоца.

Како?	обавезан васпитни рад, који је у интензитету примерен потребама ученика покретање васпитно-дисциплинског поступка и изрицање мере, у складу са законом. Ако је за рад са учеником ангажована и друга организација или служба, установа остварује сарадњу са њом и међусобно усклађују активности.
<p>- насилно понашање са другог нивоа када појачани васпитни рад није делотворан је лакша повреда обавеза ученика</p> <p>-насилно понашање са трећег нивоа може да буде третирано као тежа повреда обавеза и као повреда забране утврђене законом, у зависности од околности (последнице, интензитет, учесталост, учесници, време, место, начин и др.), што процењују тим за заштиту и директор</p>	

ЗАШТИТА ЗАПОСЛЕНИХ

Када је родитељ или треће лице починилац насиља према запосленом директор је дужан да одмах обавести јавног тужиоца и полицију.

ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА

Задатак	Активности	Начин-метод рада-индикатори	Задужене особа/е	Временска динамика
Ангажовање постојећих ресурса у школи за стварање безбедног и подстицајног окружења, уграђивање и остваривање принципа једнаких могућности и недискриминације у свакодневни живот и рад школе, на свим нивоима, у свим облицима рада	Израда програма за заштиту од насиља, злостављања, занемаривања, дискриминаторног понашања и вређања угледа, части или достојанства личности	Прикупљање идеја од интересних група које представљају чланови тима	Директор школе, Ученички парламент, Тим	Август, прва половина септембра
	-Упознавање ученика, наставника, родитеља са законом, документима, правилницима, који регулишу права, обавезе, одговорности, правила понашања, Правилником о заштити приватности ученика, Правилником о поступању у случају дискриминације	НВ, ЧОС, родитељски састанци	Директор, секретар, ОС	Септембар и током године
	-Примена Закона и Правилника којима се регулише образовно-васпитни рад и свакодневни живот и рад школе	Свакодневне активности свих учесника у образовно-васпитном процесу (ученици, запослени, родитељи)	Директор	Трајно
	-Упис ученика по принципима једнаких могућности и недискриминације	Настава	Уписна комисија, директор Ученик и родитељ	Јул /септембар и током године (т.г)
	-Избор обавезног изборног предмета (грађанско васпитање или верска настава) у складу са Законом		Библиотекар ОС, родитељи Педагог ОС, ОЗ Директор	Септембар -//- Септембар и т.г
	-Помоћ у обезбеђивању уџбеника		Наставници Педагог, наставници, родитељи	т.г
	-Упознавање са индивидуалним карактеристикама ученика и потребом за подршком,		Организатор практичне наставе Наставници	септембар т.г
				т.г
				трајно

	<p>индивидуализацијом, ИОП – ом</p> <p>-Индивидуални саветодавни рад</p> <p>-Социјална реинтеграција дискриминисаног лица и извршиоца дискриминације</p> <p>-Укључивање у тимове, равномерно прерасподела задужења наставника.</p> <p>-Обезбеђивање једнаких услова за образовно- васпитни рад за све ученике</p> <p>-Допунска и додатна настава</p> <p>-Право на индивидуализацију и ИОП</p> <p>-Изборни предмети</p> <p>-Обезбеђивање основног материјала за практичну наставу за све ученике</p> <p>-Поштовање Правилника о оцењивању</p> <p>Културно- уметничке секције : ученици, представници различитих националних заједница, представљају своју културу кроз игру, песму, обичаје; ученици упознају и представљају културу других националних заједница</p> <p>Учешће ученика на такмичењима</p> <p>Учешће у квизовима („Колико се познајемо“), камповима („Камп толеранције“)</p> <p>Анализа стања у остваривању равноправности и једнаких могућности</p> <p>Упознавање са појмовима дискриминација, част, достојанство...</p> <p>Сагледавање природе и порекла дискриминације и нетолеранције и њихових последица</p> <p>Разјашњење појмова и појава стереотипа и предрасуда, њиховог настанка и превазилажења</p> <p>Предлози за програм превенције</p> <p>Ученици, представници различитих националних заједница, представљају своју</p>	<p>ваннаставне активности</p> <p>анализа упитника</p> <p>(ученици и родитељи другог разреда, који нису анкетирани прошле школске године, због наставе на даљину)</p> <p>Ваннаставне активности</p> <p>Одељењска заједница (ЧОС и ЧОЗ)</p>	<p>Водитељи секција, наставници задужени за обележавање Светог Саве Наставници</p> <p>Директор, одељењски старешина, ученици, родитељи</p>	<p>Децембар-јануар</p> <p>Март-мај</p> <p>Септембар (ученици и родитељи 2,3, и 4. Разреда, крај наставне године за родитеље и ученике 1.разреда)</p> <p>Т.г.</p> <p>Крај ш.г.</p>
--	---	---	--	---

<p>културу кроз игру, песму, обичаје;</p> <p>Анализа стања у остваривању равноправности и једнаких могућности</p> <p>Предлози за програм превенције</p> <p>Анализа стања у остваривању равноправности и једнаких могућности</p> <p>Активности Тима за инклузивно образовање</p> <p>Стручно усавршавање запослених (предлози и обезбеђивање равноправности и једнаких могућности за учешће на семинарима и другим облицима стручног усавршавања)</p> <p>Предлози за програм превенције</p> <p>Упознавање са Правилником о поступању установе у случају сумње или утврђеног дискриминаторног понашања и вређања угледа, части или достојанства личности</p> <p>Анализа стања у остваривању равноправности и једнаких могућности</p> <p>Предлози за програм превенције</p> <p>Анализа стања у остваривању равноправности и једнаких могућности</p> <p>Усвајање извештаја</p> <p>Предлог активности за програм превенције</p>	<p>УП</p> <p>ОБ, НВ, ПК, ШО, СР Сви</p> <p>Одељењске старешине</p> <p>Школски одбор</p>	<p>УП</p> <p>Стручни органи и тимови</p> <p>Родитељски састанци Савет родитеља родитељ-појединац родитељи- група</p> <p>Директор</p>	<p>Почетак ш.г.</p> <p>Крај ш.г.</p> <p>Т.г.</p> <p>Почетак ш.г.</p> <p>Крај ш.г.</p> <p>Почетак ш.г.</p> <p>Крај ш.г.</p>
<p>Упознавање ученика и запослених са процедурама у ситуацијама дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања</p>	<p>Информативни панои са шемама деловања, ЧОС, УП</p>	<p>ОС</p>	<p>Септембар и током године</p>
<p>Упознавање родитеља са различитим облицима дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања и процедурама у тим ситуацијама са нагласком на обавезе родитеља</p>	<p>Информативни панои са шемама деловања, родитељски састанци и индивидуални контакти Савет родитеља</p>	<p>ОС</p>	<p>Септембар и током године</p>
<p>Прихватање различитости и развој толеранције</p>	<p>Свакодневне наставне и ваннаставне активности Инклузивно образовање</p>	<p>Сци радници и ученици школе</p>	<p>током године</p>

		Панои и остали медији који промовишу ненасиље	педагог и психолог, одељењске старешине	
	Промовисање успеха... Најављивање догађаја Едукативни и информативни материјал о ненасиљу, заштити од електронског насиља... Фото конкурси на тему ненасиља и сл.	Школски медији (огласне табле, летопис школе, школске новине, фејсбук профил УП СШ“СС“, фејсбук група УП СШ“СС“ (у складу са Правилником о заштити приватности ученика)	УП, библиотекар, координатор УП Капушта Милева	Током године
Укључивање различитих учесника образовно-васпитног процеса у превенцију и заштиту деце кроз наставне и ваннаставне активности	Доношење правила понашања у школи (учионице, радионице, лабораторије...) договорити са ученицима правила понашања у школи, у складу са Законом и правилницима	У оквиру ОЗ и на часовима	ОС, предметни наставници, ученици	септембар
	На часовима наставе развијати толерантно понашање	Настава	сви	Т.г.
	Реаговање у ситуацијама дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања	У складу са протоколом	У зависности од ситуације	Током године
	Укључивање у организоване облике едукације чланова тима, од стране министарства просвете	У складу са програмом Министарства	директор	Током године
	Грађанско васпитање, Различите теме, предвиђене планом и програмом, у вези са борбом против насиља, поштовањем права, толеранције...	Радионице, предавања, дебате...	Наставници грађанског васпитања	Током године
	Наставни предмети, У складу са могућностима програма предмета користити садржаје у функцији ЗУНЗЗ и поштовања права, толеранције...	Радионице, предавања, дебате...	наставници	Током године
Обезбеђивање превентивне и заштитне улоге школског спорта и спортских активности у заштити ученика	Укључивање ученика у различите секције спортских активности	Рад секција	Наставници физичког васпитања	Током године
	Учешће у школским такмичењима тимова ученика школе	Међушколска такмичења	Наставници физичког васпитања и директор	Март-мај
	Учешће ученика школе у фер-плеј навијању на спортским такмичењима ученика школе	Инсистирати да се школска такмичења организују суботом, да би ученици могли да учествују у навијању	Наставници физичког васпитања и директор	Март-мај
	Промовисање ученика школе који су успешни у ваншколским спортским активностима	Огласне табле у школи, медији, књига обавештења... Интервјуи са ученицима – успешним спортистима	Новинарска секција и тимови за самовредновање постигнућа ученика, етоса и подршке ученицима	Током године

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ СРЕДЊЕ ШКОЛЕ „СВЕТИ САВА“ СОМБОР

	Коришћење терена у дворишту школе за спортске активности	Часови физичког васпитања и слободно време ученика	Наставници физичког васпитања, ОЗ	Када услови дозвољавају
	Упознавање ученика са активностима Планинарског савеза и Еколошког друштва и учешће у њиховим активностима	Информативни материјал о активностима Савеза	Божичић, Секулић	У складу са планом савеза
облик сарадње/ установа	Активности		Задужене особа/е	Временска динамика
Савет родитеља родитељ-појединац родитељи-група Родитељски састанци	Упознавање са Правилником о поступању установе у случају сумње или утврђеног дискриминаторног понашања и вређања угледа, части или достојанства личности Реаговање у ситуацијама када се сумња или је потврђена дискриминација (у складу са Протоколом и Правилницима) Анализа стања у остваривању равноправности и једнаких могућности Предлози за програм превенције		Директор, одељењски старешина	Септембар Т.г. Крај школске године
Локална самоуправа	Обезбеђивање средстава за практичну наставу		директор	септембар
ЦСР	Међусобно информисање у случајевима дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања и предузимање мера заштите		Директор, педагог, ОС секретар	Током године
Дом за децу и омладину „Мика Антић“ и ШОСО „Вук Караџић“	Међусобно информисање у случајевима дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања и предузимање мера заштите Сарадња и дружење (хуманитарне акције, забава и дружење, шишање...)		Капуста (УП), Секулић (еколошка секција), педагог, ОС	Током године
ПУ	Међусобно информисање у случајевима дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања и предузимање мера заштите		Директор и ОС школски полицајац Представник МУП-	Током године
Завод за јавно здравље Сомбора	Активности у складу са њиховим програмима рада		Педагог и Наставница психологије	Септембар и т.г. По договору
Центар за превенцију, едукацију и безбедност	Активности у складу са њиховим програмима рада		Директор и ОС,	Током године Октобар Т.г.
омладинска удружења и организације	Активности у складу са њиховим програмима рада		Капуста (УП),	Т.г.
ШУ	Учешће у обукама чланова тима		директор	Т.г.
Институције културе	Активности у складу са њиховим програмима рада		Божичић	Т.г.
Црвени крст	Активности у складу са њиховим програмима рада		директор	Т.г.

Пружање додатне подршке ученицима и њиховим родитељима из мањинских и осетљивих друштвених група			
Ниво/ облици рада	Превентивне активности	Задужене особа/е	Временска динамика
Тим за ИО	Инклузивно образовање- индивидуализација и ИОП	педагог	Т.г.
Информисање, помоћ у	Помоћ приликом конкурисања за стипендије	секретар	Септембар-октобар

прикупљању документације			
Менторска подршка	Менторски рад са ученицима ромским стипендистима	ментор	Т.г.
Индивидуални и саветодавни рад	Додатна подршка ученицима и родитељима	ОС, педагог, наставници	Т.г.
Стручно усавршавање запослених ради унапређивања компетенција у превенцији и интервенцији на дискриминаторно понашање			
Ниво/ облици рада	Превентивне активности/садржаји	Задужене особа/е	Временска динамика
НВ	Анализа Правилника о поступању установе у случају сумње или утврђеног дискриминаторног понашања и вређања угледа, части или достојанства личности	Директор, секретар	Новембар
Тим за заштиту	Предлагање превентивних активности и програма рада	педагог	Децембар-јануар
ШУ, друге институције и организације	Семинари/ обуке у вези са превенцијом и интервенцијом на дискриминаторно понашање	директор	Т.г.
Информисање о правима, обавезама и одговорностима учесника у образовању у спречавању и заштити од дискриминације и дискриминаторног понашања			
Ниво/ облици рада	Превентивне активности	Задужене особа/е	Временска динамика
УП	Упознавање са Правилником о поступању установе у случају сумње или утврђеног дискриминаторног понашања и вређања угледа, части или достојанства личности	Руководилац УП	Почетак шк. године
ШО	Упознавање са Правилником о поступању установе у случају сумње или утврђеног дискриминаторног понашања и вређања угледа, части или достојанства личности	директор	Почетак шк. године
Превазилажење стереотипа и предрасуда, развијање свести о опасности и штетним последицама дискриминације, унапређивање толеранције и разумевања, интеркултуралности, уважавање и поштовање различитости			
Ниво/ облици рада	Превентивне активности	Задужене особа/е	Временска динамика
Учешће у манифестацијама, квизовима	Припремање и учествовање у манифестацијама, квизовима („Колико се познајемо“, „Камп толеранције“...)	Задужени наставници	Т.г.
Обележавање Дана школе	Приредба, представници различитих култура...	директор	27.1.2022.
УП, ЧОС	Семинари, трибине, радионице...	Руководилац УП, ОС	Т.г.
НВ	Семинари, трибине, радионице...	директор	
УП, секције	Волонтирање у активностима и пројектима школе „Вук Караџић“, Удружења „Маслачак“	Руководилац УП и руководиоци секција	Т.г.
Облици и садржаји рада са учесницима у образовању који трпе, чине или сведоче дискриминаторно понашање			
Ниво/ облици рада	Превентивне активности	Задужене особа/е	Временска динамика
Појединац или група	Васпитни рад	ОС	Т.г.

Појединац или група	Друштвено-корисни рад	ОС	Т.г.
Појединац или група	Укључивање у превентивне активности	ОС	Т.г.
Начини поступања у случајевима подношења пријаве/ притужбе/ кривичне пријаве због дискриминаторног поступања и поступања у којима се вређа углед, част и достојанство личности			
Ниво/ облици рада	Превентивне активности	Задужене особа/е	Временска динамика
Пријава школи	Упознавање са начинима за поступање, кроз упознавање са Правилником и у конкретном случају	секретар	Септембар и т.г. по потреби
Притужба Поверенику	Упознавање са начинима за поступање, кроз упознавање са Правилником и у конкретном случају	секретар	Септембар и т.г. по потреби
Кривична пријава надлежном органу	Упознавање са начинима за поступање, кроз упознавање са Правилником и у конкретном случају	секретар	Септембар и т.г. по потреби
Праћење, вредновање и извештавање органа школе о остваривању и ефектима програма спречавања дискриминације и дискриминаторног понашања			
Ниво/ облици рада	Превентивне активности	Задужене особа/е	Временска динамика
Тим за заштиту	Анализа стања у остваривању равноправности и једнаких могућности	Тим за заштиту	Крај школске године
Тим за заштиту	Припрема програма превенције	Тим за заштиту	Почетак ш.г.
Огласне табле, седнице ШО, НВ, УП	Информисање учесника у образовању, запослених и родитеља о планираним активностима и могућностима пружања подршке и помоћи	секретар	Почетак школске године
Сви учесници у образовању	Учешће у пројектима и обукама за развијање потребних знања и вештина за превенцију и поступање у случајевима дискриминаторног понашања	директор	Т.г.
Сви учесници у образовању	Предлагање мера за унапређивање превенције и заштите од дискриминације, организација консултација и учешће у доношењу одлука о начину поступања у случајевима сумње на дискриминаторно понашање	Тим за заштиту	Т.г.
Родитељски састанци	Укључивање родитеља у планирање мера и спровођење активности за спречавање и сузбијање дискриминаторног понашања	ОС	Почетак школске године
Сви учесници у образовању	Праћење и процењивање ефеката предузетих мера и активности за спречавање и сузбијање дискриминаторног понашања и предлагање мера директору школе	Тим за заштиту	Крај школске године
Превенција, интервенција	Сарадња са школском управом Министарства и другим надлежним органима, организацијама и службама, ради спречавања и заштите од дискриминације	директор	Т.г.
Вођење документације	Вођење и чување посебне документације о случајевима и појавним облицима дискриминације, броју пријава и притужби, броју спроведених неформалних и формалних поступака, њиховом исходу и др.	педагог	Т.г.

ПРОЦЕНА БЕЗБЕДНОСТИ У ШКОЛИ

РИЗИЧНА МЕСТА	РИЗИЧНИ ПЕРИОДИ ДАНА	РИЗИЧНЕ АКТИВНОСТИ/ МАНИФЕСТАЦИЈЕ
<p>-плато испред школе, где долазе и ученици других школа и страна лица</p> <p>-испред улаза у радионицу за практичну наставу фризера (салон)</p> <p>-школско двориште, нарочито део око магацина војног одсека</p> <p>-улаз из дворишта у главну зграду</p> <p>-улаз из дворишта у другу зграду (радионице), на међуспрату- степеништу</p> <p>-Околина школе и кафићи у непосредној близини школе</p> <p>-сутерен главне зграде, посебно ВЦ</p> <p>-други спрат главне зграде</p> <p>-пут до „Соколског дома“ (где се изводи настава физичког васпитања)</p> <p>-свлачионице у „Соколском дому“</p>	<p>-међусмена (од 13 до 14 сати), када је у школи највећи број ученика</p> <p>-велики одмор у поподневној смени</p> <p>-крај поподневне наставе (19 сати) , нарочито у зимском периоду</p>	<p>-спортска такмичења</p> <p>-последња недеља наставе матураната</p> <p>-матурске прославе у дворишту школе (ако се организују)</p> <p>-матурско вече</p> <p>-посете предузећима и установама, екскурзије</p>

Спољашњу заштитну мрежу чине следеће институције: Центри за социјални рад, Домови ученика (средњошколски, дом за децу без родитељског старања), ПУ, Дом здравља, Културни центар и Канцеларија за младе, Локална самоуправа, Спортски савез

Циљ сарадње је стручна помоћ и сарадња у решавању проблема и задовољавање културних и спортских потреба ученика.

Унутрашњу заштитну мрежу чине сви запослени и ученици школе, школски полицајац, као део и унутрашње и спољашње заштитне мреже.

Запослени у школи – одељенски старешина, стручна служба и Тим– у обавези су да воде евиденцију о појавама насиља у образац за евиденцију о случајевима насиља

Све субјекте укључене у решавање проблема треба обавезати на дискрецију и заштиту права ученика.

На основу евиденције које воде одељенске старешине и педагог, Тим процењује ефекте превенције и интервенције, у складу са Протоколом.

Тим за заштиту извештава Наставничко веће, Школски одбор и савет родитеља Школе о реализацији превентивних и интервентних мера у оквиру Извештаја о реализацији Годшњег плана школе. Руководилац тима подноси извештаје на полугодишњем и годишњем нивоу.

12.2 ПРОГРАМ АКТИВНОСТИ БЕЗАНИХ ЗА УЛОГУ ШКОЛЕ У БОРБИ ПРОТИВ УПОТРЕБЕ ПСИХОАКТИВНИХ СУПСТАНАЦИ И ДРУГИХ ОБЛИКА РИЗИЧНОГ ПОНАШАЊА

Један од основних циљева образовања и васпитања је и развијање и практиковање здравих животних стилова, свести о важности сопственог здравља и безбедности, потребе неговања и развоја физичких способности.

Здравствено-васпитни рад са ученицима средњих школа реализује се у средњој школи, породици, здравственим установама, сарадњом са друштвеном средином.

Циљ који школа треба да оствари у спречавању употребе психоактивних супстанци, појаве васпитно запуштеног и делинквентног понашања је да код ученика одговарајућим васпитно-образовним поступцима развија позитиван и активан однос према здравом начину живота, формира потребу за чувањем менталног и физичког здравља.

Задаци школе у спречавању употребе психоактивних супстанци и неприхватљивог понашања ученика су да:

- својим целокупним васпитно-образовним радом, стварањем одговарајућих просторних, кадровских, материјално-техничких, естетских услова обезбеде нормалан развој ученика и делује превентивно против сваког облика девијантног понашања, укључујући употребу дрога;
- у зависности од узрачних способности пружи ученицима информације и одређена знања о психоактивним супстанцама и њиховом утицају на психичко здравље;
- у оквиру сталне сарадње са породицом, здравственом и социјалном службом прати развој ученика;
- створи и обезбеди услове да ученици организовано користе слободно време у ваннаставним активностима.

Теже повреде обавеза ученика су, између осталог:

- поседовање, подстрекавање, помагање, давање другом ученику и употреба алкохола, дувана, наркотичког средства или психоактивне супстанце;
- уношење у школу или другу организацију оружја, пиротехничког средства или другог предмета којим може да угрози или повреди друго лице;
- понашање ученика којим угрожава властиту безбедност или безбедност других ученика, наставника и запослених у школи, у школским и другим активностима које се остварују ван школе, а које школа организује и које доводи до њиховог физичког и психичког повређивања;

Задатак	Активности	Начин-метод рада - индикатори	Време реализације	Носиоци активности
<p>Ангажовање постојећих ресурса у школи за унапређивање програма и реализација васпитног рада школе</p>	<p>Израда програма борбе против употребе психоактивних супстанци и других облика ризичног понашања</p>	<p>Прикупљање идеја од интересних група за програм</p>	<p>Август, прва половина септембра</p>	<p>педагог, Ученички парламент, Тим за заштиту, школски полицајац, Савет родитеља</p>
	<p>Упознавање ученика, наставника, родитеља са законом, документима, правилницима, који регулишу права, обавезе, одговорности, забране, правила понашања,</p>	<p>НВ, ЧОС, родитељски састанци</p>	<p>Септембар и током године</p>	<p>Директор, секретар ОС</p>
	<p>Упознавање ученика и запослених са процедурама за заштиту и безбедност</p>	<p>Информативни панои са шемама деловања, ЧОС, УП</p>	<p>Септембар и током године</p>	<p>ОС, директор</p>
	<p>Идентификација ученика који су у ризику да постану жртве трговине људима</p>	<p>Примена индикатора за идентификацију жртава трговине људима</p>	<p>трајно</p>	<p>ОС, наставници, педагог</p>
	<p>Прихватање различитости и развој толеранције</p>	<p>Свакодневне наставне и ваннаставне активности Инклузивно образовање Панои и остали медији који промовишу ненасиље</p>	<p>током године</p>	<p>Сци радници и ученици школе педагог и психолог, одељењске старешине</p>
	<p>Доношење правила понашања у школи (учионице, радионице, лабораторије...), са нагласком за ризике по безбедност</p>	<p>У оквиру ОЗ и на часовима праксе договорити са ученицима правила понашања у школи, у складу са Законом и правилницима</p>	<p>септембар</p>	<p>ОС, предметни наставници, ученици</p>
<p>Укључивање различитих учесника образовно-васпитног процеса у борбу против употребе психоактивних супстанци и других облика ризичног понашања, ваннаставне и наставне активности</p>	<p>Праћење и интервенције у ситуацијама употребе психоактивних супстанци и других облика ризичног понашања</p>	<p>Дежурства наставника, видео-надзор и други начини откривања; интервенције у складу са протоколом (доноси министар)</p>	<p>Током године</p>	<p>Сви радници школе, ученици, школски полицајац</p>
	<p>ЧОС- радионице, предавања, о превенцији алкохолизма, наркоманије, трговине људима и другим облицима девијантног и ризичног понашања</p>	<p>Самостално или са другим институцијама</p>	<p>Током године</p>	<p>Педагог, одељењске старешине, школски полицајац</p>
	<p>Наставни предмети</p>	<p>У складу са могућностима програма предмета, користити садржаје у функцији борбе против употребе психоактивних супстанци, девијантног и деликвентног понашања,</p>	<p>Током године</p>	<p>наставници</p>

Сарадња са родитељима	неговање здравих стилова живота	Септембар и током године	ОС
	У познавању родитеља са различитим облицима насиља и процедурама у ситуацијама насиља, злостављања и занемаривања (са нагласком на обавезе родитеља), са нагласком на превенију и реаговање у ситуацијама дигиталног насиља и трговине људима	Информативни панои са шемама деловања, родитељски састанци и индивидуални контакти Савет родитеља	ОС и други сарадници, у зависности од теме
	Темагски родитељски састанци	Током године	ОС, педагог, родитељи, у зависности од теме
	Учешће родитеља у складу са својим стручним компетенцијама	Трибине, радионице, предавања, презентације, разговори	Током године

САРАДЊА СА РЕФЕРЕНТНИМ УСТАНОВАМА КОЈЕ СЕ БАВЕ МЛАДИМА И ПОРОДИЦОМ			
Установа	Активности	Време реализације	Носиоци активности
ЦСР	Међусобно информисање у случајевима деликвантног и деликвентног понашања и предузимање васпитних мера	Током године	Директор, педагог, ОС Секретар
Дом за децу без род. стар. „Мика Антић“ и Дом ученика средњих школа	Међусобно информисање у случајевима деликвантног и деликвентног понашања и предузимање васпитних мера за ученике на домском смештају	Током године	педагог, ОС
ПУ	Међусобно информисање у случајевима деликвантног и деликвентног понашања и предузимање васпитних мера Трибине, предавања, радионице, разговори у вези са злоупотребом ПАС, трговином људима, алкохолизмом, ризицима у саобраћају, употребом пиротехничких средстава, оружја...	Током године	Директор, педагог, ОС школски полицајац Представник МУП-а
Завода за јавно здравље из Сомбора	Активности у складу са њиховим програмима рада , у вези са очувањем и унапређењем здравља, борбом против употребе психоактивних супстанци и о другим облицима ризичног понашања	Током године	Педагог и Наставница психологије
Центар за превенцију, едукацију и безбедност	Активности у складу са њиховим програмима рада, у вези са борбом против употребе психоактивних супстанци и о другим облицима ризичног понашања	Током године	Директор и ОС
Центар за индивидуални развој и унапређење друштва „Психозон“, Сомборски едукативни центар (СЕЦ) и друге омладинска удружења и организације	Активности у складу са њиховим програмима рада, у вези са борбом против употребе психоактивних супстанци и о другим облицима ризичног понашања	Током године	Педагог и Наставница психологије
ШУ	Учешће у обукама чланова тима, у вези са борбом против употребе психоактивних супстанци и о другим облицима ризичног понашања	Током године	Директор
Институције културе	Активности у складу са њиховим програмима рада, у вези са борбом против употребе психоактивних супстанци и о другим облицима ризичног понашања	Током године	Библиотекар
Црвеног крста Србије-ЦК Војводине	Активности у складу са њиховим програмима рада, у вези са очувањем и унапређењем здравља, борбом против употребе психоактивних супстанци и о другим облицима ризичног понашања	Током године	Директор и педагог

12.3 ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ОД ДИСКРИМИНАЦИЈЕ

У установи су забрањене дискриминација и дискриминаторско поступање, којим се на непосредан или посредан, отворен или прикривен начин, неоправдано прави разлика или неједнако поступа, односно врши пропуштање (искључивање, ограничавање или давање првенства), у односу на лице или групе лица, као и на чланове њихових породица или њима блиска лица на отворен или прикривен начин, а који се заснива на раси, боји коже, прецима, држављанству, статусу мигранта, односно расељеног лица, националној припадности или етничком пореклу, језику, верским или политичким убеђењима, полу, родном идентитету, сексуалној оријентацији, имовном стању, социјалном и културном пореклу, рођењу, генетским особеностима, здравственом стању, сметњи у развоју и инвалидитету, брачном и породичном статусу, осуђиваности, старосном добу, изгледу, чланству у политичким, синдикалним и другим организацијама и другим стварним, односно претпостављеним личним својствима, као и по другим основима утврђеним законом којим се прописује забрана дискриминације.

Не сматрају се дискриминацијом посебне мере уведене ради постизања пуне равноправности, заштите и напретка лица, односно групе лица која се налазе у неједнаком положају.

Задатак	Активности	Начин-метод рада-индикатори	Време реализације	Задужене особа/е
Ангажовање постојећих ресурса у школи за заштиту од дискриминације	Упознавање ученика, наставника, родитеља са законом, документима, правилницима, који регулишу живот и рад школе и посебно оне који регулишу ову област	НВ, ЧОС, родитељски састанци	Септембар и током године	Директор, Секретар, ОС
	Упознавање ученика и запослених са различитим облицима дискриминације и процедурама у ситуацијама дискриминације	Информативни панои са шемама деловања, ЧОС, УП	Септембар и током године (након доношења пратећих докумената новог закона)	Секретар, ОС
	Упознавање родитеља са различитим облицима дискриминације и процедурама у ситуацијама дискриминације	Информативни панои са шемама деловања, родитељски састанци и индивидуални контакти Савет родитеља	Септембар и током године	ОС
	Прихватање различитости и развој толеранције	Свакодневне наставне и ваннаставне активности Инклузивно образовање Панои и остали медији који промовишу ненасиље	током године	Сци радници и ученици школе педагог и психолог, одељењске старешине
Равноправност, заштита и напредак лица/ групе лица која се налазе у неједнаком положају	Настава и ваннаставне активности,	Наставни садржаји и други едукативни и информативни материјали о борби против дискриминације, ваннаставне активности, медији (филмови, емисије, репортаже...)	Током године	Наставници, УП, библиотекар, координатор УП
	Упознавање о правима која имају лица или групе лица која се налазе у неједнаком положају На часовима наставе развијати толерантно понашање, превазилажење стереотипа и	Информисање о конкурсима за стипендије, кредите и друге облике социјалних давања Настава грађанског васпитања, верска настава, социологија,	септембар	Секретар, ОС

	предрасуда, емпатичност према лицима која се налазе у неједнаком положају	устав и др. у зависности од садржаја	воспитања и верске наставе
	Реаговање у ситуацијама дискриминације	У складу са протоколом	У зависности од ситуације
	Укључивање у организоване облике едукације чланова тима, од стране министарства просвете	У складу са програмом Министарства	директор
	Грађанско васпитање	Различите теме, предвиђене планом и програмом, у вези са борбом против дискриминације	Наставници грађанског васпитања
	Наставни предмети	У складу са могућностима програма предмета, користити садржаје у функцији заштите од дискриминације	наставници
	Упознавање о правима која имају лица или групе лица која се налазе у неједнаком положају	Информисање о конкурсима за стипендије, кредите и друге облике социјалних давања	Секретар, ОС
Сарадња са родитељима	Упознавање родитеља са законом, документима, правилицима, који регулишу живот и рад школе и посебно оне који регулишу ову област	родитељски састанци	ОС
	Реаговање у ситуацијама дискриминације	У складу са протоколом	У зависности од ситуације

САРАДЊА СА РЕФЕРЕНТНИМ УСТАНОВАМА КОЈЕ СЕ БАВЕ МЛАДИМА И ПОРОДИЦОМ

Установа	Активности	Време реализације	Задужена особа
ЦСР	Међусобно информисање у случајевима дискриминације и предузимање мера заштите	Током године	Директор, педагог, ОС правник
Дом за децу без род. Стар. „Мика Антић“ и ШОСО „Вук Караџић“	Учешће у реализацији заједничких пројеката, сарадња и дружење (хуманитарне акције, забава и дружење, креативне радионице, еколошке радионице, шипање...)	Током године	Водитељ еколошка секција, наставници практичне наставе ...

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ СРЕДЊЕ ШКОЛЕ „СВЕТИ САВА“ СОМБОР

ПУ	Међусобно информисање у случајевима дискриминације и предузимање мера заштите	Током године	Директор и ОС школски полицајац Представник МУП-а
Удружења и савези (дистрофичара, глувих , слепих и слабовидних...)	Активности у складу са њиховим програмима рада	Током године	Директор и ОС
ШУ	Учешће у обукама за примену протокола који регулише ову област (након што га министар донесе)	Током године	Директор
Центар за превенцију, едукацију и безбедност	Активности у складу са њиховим програмима рада	Током године	Директор и ОС
Сигурна кућа Сомбор	Сарадња у реализацији пројеката (сви смерови), волонтирање ученика у помоћи женама жртвама породичног насиља (фризери, педикери-маникири)	Током године	Директор, педагог, наставници практичне наставе
Сомборски едукативни центар (СЕЦ) и друге омладинска удружења и организације	Активности у складу са њиховим програмима рада	Током године	Наставници
РЕФ и друга ромска удружења	Учешће у пројектима стипендирања и обука, менторска подршка ученицима-стипендистима...	Током године	Задужени наставници
Институције културе	Активности у складу са њиховим програмима рада (посете:позориште, биоскоп, музеј, галерије; учешће у пројектима и на конкурсима...)	Током године	библиотекар
Црвеног крста Србије-ЦК Војводине	Активности у складу са њиховим програмима рада; активности у вези са миграцијама	Током године	Директор
Покрајински секретаријат за образовање, културу и националне заједнице	Активности у складу са њиховим програмима рада „Колико се познајемо“ традиционални квиз (Мултикултуралност Војводине) Пројекти који афирмишу мултикултурализам и толеранцију	Током године	Директор, наставница историје

13. ПРОГРАМ ШКОЛСКОГ СПОРТА

Р.бр.	Спорт	Екипа	школско првенство	општинско првенство	републичко и окружно првенство	Реализатор
1	Стони тенис	М+Ж	до краја октобра	до краја октобра	по календару спортског савеза	Наставници физичког васпитања, други наставници (у складу са афинитетима) Спортски савез
2	Пливање	појединац	до краја октобра	до краја новембра	по календару спортског савеза	Наставници физичког васпитања, Спортски савез
3	Рукомет	М	до краја октобра	до краја новембра	по календару спортског савеза	Наставници физичког васпитања, Спортски савез
4	Одбојка	М+Ж	до краја октобра	до краја новембра	по календару спортског савеза	Наставници физичког васпитања, Спортски савез
5	Кошарка	М	до краја децембра	до краја јануара	по календару спортског савеза	Наставници физичког васпитања, Спортски савез
6	Спортска гимнастика	Ж	до краја јануара	до краја фебруара	по календару спортског савеза	Наставници физичког васпитања, Спортски савез
7	Стрељаштво	М+Ж	до краја фебруара	до прве недеље марта	по календару спортског савеза	Наставници физичког васпитања , други наставници (у складу са афинитетима) Спортски савез
8	Атлетика	појединац	до краја марта	до краја априла	по календару спортског савеза	Наставници физичког васпитања, Спортски савез
9	Атлетика	појединац	до краја марта	до краја априла	по календару спортског савеза	Наставници физичког васпитања, Спортски савез

10	Општински крос	појединац	прва 3 на школском кросу	у току маја	по календару спортског савеза	Наставници физичког васпитања, Спортски савез
----	----------------	-----------	--------------------------	-------------	-------------------------------	---

Реализација плана школског спорта спроводиће се по плану Спортског савеза општине Сомбор и Спортског савеза Србије.

14. ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ЛОКАЛНОМ САМОУПРАВОМ И ЛОКАЛНОМ СРЕДИНОМ

Школа иницира, прати и укључује се у дешавања у локалној самоуправи и заједно са њеним представницима планира садржај и начин сарадње. Сарадња са локалном самоуправом садржи следеће активности:

- учешће ученика у обележавању и представљању значајних датума и јубилеја (конкурси, академије, изложбе и др.),
- организовање хуманитарних и акција солидарности
- укључивање ученика у културно-уметничка друштва, спортска и друга друштва
- сарадња са културним институцијама
- сарадња са Спортским савезом
- учешће у акцијама Црвеног крста, Покрета горана, Планинарског друштва
- сарадња са Полицијском управом (предавања у школи у складу са њиховим програмима, школски полицајац)
- сарадња са основним и средњим школама и предшколским установама
- сарадња са Педагошким факултетом-трибине, предавања, истраживања
- сарадња са удружењима старих и уметничких заната
- сарадња у вези са реализацијом пројеката у школи
- сарадња са јавним предузећима кроз пројекте о заштити животне средине,
- сарадња са јавним предузећима и привредним субјектима у реализацији делова наставних садржаја
- сарадња са Привредном комором, НСЗ
- сарадња са Домом ученика средњих школа, Домом за децу „Мика Антић“, ШОСО „Вук Караџић“.

15. ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ПОРОДИЦОМ

Школа подстиче партнерски однос са родитељима, односно старатељима ученика на остваривању заједничког циља. У узрасном периоду на коме се налазе ученици наше школе,

између 15 и 19 година, значај и улога породице у којој одрастају је веома важна, а односи су неретко испуњени недовољним разумевањем и проблемима

Циљ овог програма је да заједничким активностима, базираним на партнерском односу школе и породице, усмеравамо образовање и васпитање ученика у правцу:

- изградње њихових компетенција за будући каријерни развој
- изградње правилног система породичних и друштвених вредности
- стицање основа одговорности, како према себи, тако и према друштвеној и животној средини .

Да би се циљ програма остварио неопходна је трајна сарадња родитеља и свих школских чинилаца, као и непрекидна узајамна размена информација и идеја. Наведени садржаји обављаће се кроз различите облике сарадње, и то:

Ред. бр.	Облик сарадње	Садржај	Задужени за реализацију	Време реализације активности
1	Индивидуална сарадња са родитељима	Информације о условима рада, понашању, успеху и резултатима, изостанцима, напредовању, мерама подстицања и сл.	Одељенски старешина Предметни наставници	Током школске године према распореду пријема родитеља
		Писмено обавештавање родитеља о напредовању и понашању ученика, свакодневни увид родитеља у есДневник, Едмодло и друге платформе за учење; комуникација путем друштвених мрежа (вибер-групе и сл.)	Одељенски старешина	На завршетку квартала,
2	Одељенски родитељски састанци	Упознавање са родитељима ученика којима је потребна додатна подршка, прикупљање анамнестичких података за израду планова индивидуализације	Одељенски старешина, предметни наставници, педагог, тим за ИО (по потреби), тим за заштиту ученика од насиља, злостављања и занемаривања	Према потреби
		Подршка и помоћ родитељима у планирању мера и раду са децом која имају проблема у похађању наставе, тешкоћа у учењу, понашању, развоју Прикупљање података о деци, значајних за образовно-васпитни рад	Одељенски старешина, предметни наставници, педагог, тим за ИО	Септембар и током године
3	Општи или разредни родитељски састанци	Саветодавни рад	педагог	Током године
		Упознавање родитеља са наставним планом и програмом, облицима рада, потребним убеницима, школским правилима и правима и обавезама свих чинилаца образовно-васпитног процеса.	Одељенски старешина, педагог	Према распореду родитељских састанака
		Тематски састанци (у складу са потребама и интересовањима родитеља) упућивање родитеља на платформе за едукацију	Педагог и други сарадници	
Анкетирање у вези са самовредновањем рада школе	тим за самовредновање	Крај наставне године		
	Тематски састанци, у складу са интересовањима, потребама или актуелна тематика	Директор, педагог	По договору	

		<ul style="list-style-type: none"> - сви разреди (актуелне теме, нпр. мере здравствене заштите) - за родитеље ученика завршних разреда информисање о реализацији матурске екскурзије и припремама за матурски испит. Професионална оријентација – информисање, саветовање, посредовање, припрема ученика за полагање пријемних испита 	<p>директор Стручни тим за каријерно вођење, наставници</p>	Друго полугодиште
4	Састанци са мањим групама родитеља	Информације о проблемима који повезују групу.	Директор школе Педагог школе Наставници	По потреби
5	Савет родитеља	Сарадња на темама дефинисаним у Закону о средњој школи и едукативна излагања сарадника о проблемима младих и друге теме у складу са планом рада Савета родитеља	Представници родитеља из сваког одељења школе	Састанци Савета према плану и потреби
6	Учешће родитеља у раду Школског одбора	Теме према Закону, Правилнику и Програму рада ШО	Родитељи представници Савета родитеља	Према распореду састанака Школског одбора
7	Организовање промотивних разговора са родитељима будућих средњошколаца	Представљање информација о школи – услова и образовних профила који егзистирају у школи.	Директор школе Чланови тима за каријерно вођење Педагог и наставници, представници стручних већа	Према планираном календару ових активности
8	Информисање путем ИКТ (инстаграм, фб, веб страница школе)	Значајне информације о школи, за родитеље садашњих и будућих ученика	Наставник задужен за ажурирање сајта школе	Током године

16. ПРОГРАМ ИЗЛЕТА И ЕКСКУРЗИЈА

Екскурзија је факултативна ваннаставна активност која се остварује ван школе.

Циљ екскурзије је непосредно упознавање појава и односа у природној и друштвеној средини, упознавање културног наслеђа и привредних достигнућа која су у вези са делатношћу школе.

Задаци екскурзије су: проучавање објекта и феномена у природи; уочавање узрочно-последичних односа у конкретним природним и друштвеним условима; развијање интересовања за природу и изграђивање еколошких навика; упознавање начина живота и рада људи појединих крајева; развијање позитивног односа према: националним, културним и естетским вредностима, спортским потребама и навикама, позитивним социјалним односима, као и схватање значаја здравља и здравих стилова живота; подстицање испољавања позитивних емоционалних доживљаја.

Садржаји екскурзије остварују се на основу наставног плана и програма образовно-васпитног рада и саставни су део годишњег програма рада школе.

Програм екскурзије: Одељењска и стручна већа школе предлажу програм екскурзије, који достављају наставничком већу, ради разматрања и доношења.

Екскурзија може да се изведе ако је савет родитеља дао сагласност на програм и цену екскурзије и избор агенције.

Програм екскурзије садржи: образовно-васпитне циљеве и задатке; садржаје којима се постављени циљеви остварују; планирани обухват ученика; носиоце предвиђених садржаја и активности; трајање, путне правце, техничку организацију и начин финансирања.

Услови за извођење екскурзије су прописани посебним Правилником.

После изведеног путовања, извештај се доставља савету родитеља и наставничком већу ради разматрања, а школском одбору ради разматрања и усвајања.

Одељењски старешина упознаје родитеље са извештајем на родитељском састанку. Извештај о путовању је саставни део годишњег извештаја о раду школе.

У школи се планирају екскурзије, излети, сајмови и посете.

1. Матурска екскурзија

Школа наставља са извођењем матурске екскурзије у четвртој разреди. Одлуком Савета родитеља, на предлог Наставничког већа одлучено је да се екскурзија изводи на релацији Прад-Дрезден-Будимпешта. Циљеви екскурзије биће остварени обиласком Храдчана, Карловог моста, цркве Светог Ђорђа, Старе краљевске палате. Циљ екскурзије је упознавање са географским местима, насељима, културно-историјским споменицима, као и подизање комуникативности, социјалне зрелости и временско-просторне оријентације.

Екскурзија се изводи у складу са Правилником о екскурзијама, а време реализације екскурзије је почетак септембра.

2. Од сајмова школа планира одлазак на следеће сајмове:

- Сајам књига у Београду (октобар)

- Сајам образовања у Новом Саду (март)
- Сајам образовања- предузетништва (април)
- Сајам козметике у Београду (март)
- Сајам екологије у Новом Саду(април)

3. Од излета школа планира:

- Бициклистички маратон
- Маратон на Фрушку гору
- ЗОО- Колут
- Бачки Моноштор
- Горње подунавље

3. Планиране посете у току школске године су:

- „Фјорано“ посета ученика одељења моделар одеће
- Водоканал- УПОВ и Постројење за прераду пијаће воде
- Хигијенски завод
- Јавно комунално предузеће
- Метеоролошка станица
- Дом ученика „Мика Антић“
- Дом пензионера
- Дом ученика „Вук Караџић“

Посете у ове домове организују се за ученике образовних профила фризера и маникира и педикира, где ће корисницима Дома пружити маникирско-педикирске и фризерске услуге.

17. ПРОГРАМ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ

Програм безбедности и здравља на раду обухвата заједничке активности школе, родитеља и локалне самоуправе, усмерене на развој свести за спровођење и унапређивање безбедности и здравља на раду.

У оквиру Програма безбедности и здравља на раду, орган управљања у школи је у складу са Законом о основама система образовања и васпитања, донео два општа правна акта која уређују тематику везану за безбедност и здравље на раду запослених и ученика. То су Правилник о безбедности и здрављу на раду и Правилник о мерама, начину и поступку заштите и безбедности ученика за време боравка у школи и свих активности које организује Средња школа "Свети Сава" у Сомбору.

Правилником о безбедности и здрављу на раду се у складу са Законом о безбедности и здрављу на раду уређује спровеђење безбедности и здравља на раду запослених у школи, у циљу стварања безбедних услова рада, заштите живота, здравља и радне способности запослених.

Право на безбедност и здравље на раду имају и друга лица која учествују у радном процесу, а нису у радном односу код послодавца, као и лица која се затекну у радној околини ради обављања одређених послова код послодавца, ако је послодавац о њиховом присуству обавештен.

Школа је дужна да спроводи мере безбедности и здравља на раду у виду:

- Превентивног и периодичног прегледа и испитивања опреме за рад
- Испитивања услова радне околине
- Доношења акта о процени ризика
- Оспособљавања запослених за безбедан и здрав рад
- Вођења евиденција везаних за повреду на раду
- Осигурања запослених од повреда на раду

Запослени у школи су дужни да:

- поштују прописе о безбедности и здрављу на раду
- обавесте Послодавца о свакој врсти потенцијалне опасности која би могла да утиче на безбедност и здравље на раду
- наменски користе средства и опрему личне заштите
- подвргну се провери да ли су под утицајем алкохола или других опојних средстава по налогу лица за безбедност и здравље на раду.

Правилником о мерама, начину и поступку заштите и безбедности ученика за време боравка у школи и свих активности које организује школа обезбеђује се ученицима право на заштиту и безбедност и то:

- у школској згради и школском дворишту,
- на путу између куће и школе,
- ван школске зграде и школског дворишта – за време остваривања образовно-васпитног рада или других наставних и ваннаставних активности које организује школа.

Одељењски старешина и предметни наставници су у обавези да у свакодневном контакту са ученицима упозоре их на опасности са којима се могу суочити за време боравка у школи и извођења других активности које организује школа, као и са начином понашања којим би се те опасности могле избећи или отклонити.

Школа сарађује са државним органима, органима локалне самоуправе и другим субјектима и надлежним институцијама са којима је таква сарадња потребна у поступку обезбеђивања и спровеђења мера утврђених овим правилником.

18. СМЕРНИЦЕ ЗА ПРИЛАГОЂАВАЊЕ И ПРУЖАЊЕ ДОДАТНЕ ПОДРШКЕ

У школи се врши прилагођавање и додатна подршка ученицима у складу са одредбама Закона који регулишу инклузивно образовање, Правилником о додатној образовној, здравственој и социјалној подршци детету, ученику и одраслом "Сл. гласник РС" 80/ 2018.

Правилником о ближим упутствима за утврђивање права на индивидуални образовни план, његову примену и вредновање "Сл. гласник РС" 74/ 2018 прецизира се да право на ИОП има ученик коме је потребна додатна подршка због тешкоћа у приступању, укључивању и учествовању у образовању и васпитању, ако те тешкоће утичу на његову добробит, односно остваривање исхода образовања и васпитања или представљају ризик од раног напуштања школовања, и односе се на ученика који:

1. има тешкоће у учењу (због специфичних сметњи у учењу или проблема у понашању и емоционалном развоју);
2. имасметње у развоју или инвалидитет (телесне, моторичке, чулне, интелектуалне или сметње из спектра аутизма);
3. потиче, односно живи у социјално нестимулативној средини (социјално, економски, културно, језички сиромашној средини или дуготрајно борави у здравственој, односно социјалној установи);
4. из других разлога остварује право на подршку у образовању.

Право на прилагођен начин образовања по ИОП-у у смислу проширивања и продубљивања садржаја учења има и ученик са изузетним способностима који стиче средње образовање и васпитање.

На основу педагошког профила у којем су утврђена подручја у којима је потребна додатна подршка наставник и стручни сарадник планирају мере за отклањање физичких, комуникацијских и социјалних препрека (у даљем тексту: мере индивидуализације).

Мере индивидуализације остварују се путем:

1. разумног прилагођавања простора и услова у којима се одвија активност у предшколској установи, односно настава у школи (отклањање физичких баријера, осмишљавање додатних и посебних облика активности, израде посебног распореда активности итд.);
2. прилагођавања метода рада, наставних средстава и дидактичког материјала, начина давања инструкције и задавања задатака, праћења напредовања, начина усвајања садржаја, провере знања, организације ситуација учења, постављања правила понашања и комуникације и др.
3. измена садржаја учења и исхода образовања и васпитања.

Мере индивидуализације спроводе се током процеса образовања и васпитања, као саставни део образовно-васпитног рада наставника, о чему се води педагошка документација.

ИОП је посебан акт установе којим се планира додатна подршка у образовању и васпитању ученика ако мере индивидуализације нису довеле до остваривања остваривања

исхода образовања и васпитања или до задовољавања образовних потреба ученика са изузетним способностима.

ИОП се израђује према образовним потребама ученика и може да буде:

1. ИОП1 - прилагођени програм наставе и учења у коме се планира циљ пружања подршке, прилагођавање и обогаћивање простора и услова у којима се учи, прилагођавање метода рада, уџбеника и наставних средстава током образовно-васпитног процеса, односно активности у васпитној групи, њихов распоред као и лица која пружају подршку;
2. ИОП2 - измењени програм наставе и учења у којем се, осим садржаја из става 1. тачка 1) овог члана, планира прилагођавање исхода образовања и васпитања и прилагођавање садржаја за један, више или за све предмете;
3. ИОП3 - проширен и продубљен програм наставе и учења који се примењује за ученике са изузетним способностима.

Тим у школи чине: одељенски старешина, предметни наставник, стручни сарадник, родитељ, а у складу са потребама детета и педагошки асистент, односно лични пратилац детета. На предлог родитеља члан тима може бити и стручњак ван установе који добро познаје ученика.

ИОП доноси педагошки колегијум на предлог тима за инклузивно образовање, уз сагласност родитеља.

Доношењу ИОП2 претходи доношење, примена и вредновање ИОП1, сагласност родитеља за прелазак на ИОП2 уз обавезно прибављање мишљења интересорне комисије за процену потреба за додатном образовном, здравственом и социјалном подршком

Уколико родитељ неоправдано одбије учешће у изради или давању сагласности на ИОП, установа је дужна да о томе обавести надлежну установу социјалне заштите у циљу заштите најбољег интереса ученика

ИОП се остварује у оквиру одељења у школи.

Ученик који се образује по ИОП-у оцењује се на начин и према исходима планираним ИОП-ом, а у складу са посебним законом.

Завршни испит и матурски испит ученик полаже у складу са законом којим се уређују основе система образовања и васпитања, уз неопходна прилагођавања која предлаже и образлаже тим, а у складу са ИОП-ом.

Вредновање ИОП-а врши се ради процене остварености циљева и исхода утврђених ИОП-ом.

Вредновање ИОП-а унутар установе врши Тим према унапред утврђеној динамици у ИОП-у и према насталој потреби, у првој години уписа тромесечно, а у свим наредним годинама на почетку сваког полугодишта, односно радне године.

На основу вредновања ИОП-а, Тим процењује да ли је за ученика даље потребно:

1. ревидирати постојећи ИОП;
2. писати нови ИОП;
3. укинути ИОП и израдити План мера индивидуализације;

18.1 ПРОГРАМ ИНКЛУЗИВНОГ ОБРАЗОВАЊА У ШКОЛИ

Област: Праћење ученика, информисање и сарадња у колективу	Крајњи циљ: чланови колектива заједнички планирају и усмеравају своје активности у правцу пружања образовно-васпитне подршке, како би сви ученици напредовали у учењу и били прихваћени у вршњачкој групи Укупно трајање: током школске године	<i>Учесталост и трајање, време реализације</i>	<i>исходи/ очекиване промене/ ефекти/ начини евалуације</i>
<i>Активности/ кораци</i>	<i>Реализатори</i>		
Формирање тима за инклузивно образовање	Наставничко веће (НВ)	Прва седница НВ на почетку сваке школске године	Именовати сталне чланове тима, остали чланови тима ће се укључивати у зависности од одељења (одељењски старешина), потребе за подршком у учењу (предметни наставници)
Израда плана рада тима	тим	Прва недеља септембра	План рада тима сачинити са оријентационим планом активности
Снимање стања и анализа потреба за подршком на нивоу школе	Одељењске старешине, педагог, предметни наставници	Почетак септембра и током године	Ученици првог разреда који су уписани са основном школом завршеном по ИОП-у. Пратити напредовање ученика и проценити потребе за подршком . Пратити ученике школе за које се већ примењује индивидуализација или ИОП-и Током године уочити потребе за подршком и другим ученицима
Праћење ученика који је уписан са предлогом за ИОП	Одељењски старешина, предметни наставници, педагог	Почетак септембра и током године	Ученик прихвата друштвене норме и правила понашања у школи; постиже позитиван успех
Израда педагошких профила и мера подршке за ученике којима је потребна додатна подршка	тим за ИО (стални чланови) и одељењске старешине идентификованих ученика, предметни наставници, у зависности од наставних предмета где се идентификовао израженији проблем у напредовању	Током године	На основу података од родитеља, колега из основних школа које су ученици похађали, праћења могућности ученика и других процена, урадити педагошке профиле ученика и предложити мере и кораке за постизање напредовања ученика Пратити и кориговати предложене мере, у складу са резултатима ученика и ефикасношћу мера.
Праћење ученика за које постоје индиције да им је потребна додатна подршка	Одељењске старешине, предметни наставници, педагог	Током године	На основу потреба ученика приступити индивидуализацији, пратити ефекте и по потреби урадити ИОП-е . Ученици којима је пружана додатна подршка или су радили по ИОП-у постижу резултате у складу са својим могућностима. Ученици са позитивним успехом завршавају разред.
Израда извештаја о раду са ученицима којима је била потребна додатна подршка	Тим за ИО	На крају школске године	Утврдити ефекте, пропусте, размотрити предлоге који би унапредили рад у школи у вези са ИО

Област: Сарадња са родитељима	Крајњи циљ: сарадња у процени снага и слабости ученика , заједничко планирање, реализација активности и праћење ефеката Укупно трајање:током године		
<i>Активности/ кораци</i>	<i>Реализатори</i>	<i>Учесталост и трајање, време реализације</i>	<i>исходи/ очекиване промене/ ефекти/ начини евалуације</i>
Сарадња са родитељима ученика којима је потребна додатна подршка у процени снага и слабости ученика, заједничко планирање, реализација активности и праћење ефеката	Тим за ИО, родитељи	Током године	Сарадња са родитељима доприноси доброј процени ученикових могућности и напредовању ученика;
Сви родитељи	Одељењске старешине, педагог	Родитељски састанци и индивидуални контакти са родитељима	Родитељи знају за могућности пружања додатне подршке деци и имају информације о инклузивном образовању. Сензибилизација родитеља за потребе ученика којима се пружа додатна подршка
Област: Сарадња са релевантним институцијама и окружењем	Крајњи циљ: сарадња са релевантним институцијама ради унапређења рада у школи у инклузивном образовању и коришћење њихових капацитета за што ефикаснију подршку ученицима Укупно трајање: током године		
<i>Активности/ кораци</i>	<i>Реализатори</i>	<i>Учесталост и трајање, време реализације</i>	<i>исходи/ очекиване промене/ ефекти/ начини евалуације</i>
Сарадња са Школском управом	Тим за ИО, директор	током године	Савети, предлози за рад, подршка у спровођењу инклузивног образовања, обуке чланова тима
Сарадња са другим школама из којих долазе наши ученици којима је потребна посебна подршка	педагог	На почетку и током године	Информације о ученицима ће помоћи да брже препознамо потребе деце и што пре и ефикасније почнемо са пружањем подршке
Сарадња са спољашњом Мрежом подршке	педагог	Током године	Савети, предлози за рад, подршка у спровођењу инклузивног
Центри за социјални рад	Одељењске старешине, педагог	Током године	Сарадња са колегама који су водитељи случаја породица и деце којима је потребна додатна подршка, а ученици су наше школе
ИРК	педагог	По потреби	По потреби
ШОСО „Вук Караџић“	педагог	По потреби, током године	У вези са додатном помоћи стручњака из ове установе (дефектолога)
Друге институције које се баве бригом о деци и младима	тим	Током године	У складу са њиховим активностима

Област: Побољшање услова у школи за ИО	Крајњи циљ: сви субјекти образовања и васпитања у школи су боље информисани, схватају и примењују мере ИО Укупно трајање: током године		
Активности/ кораци	Реализатори	Учесталост и трајање, време реализације	исходи/ очекиване промене/ ефекти/ начини евалуације
Стручно усавршавање у циљу унапређења ИО	Сви субјекти у школи	Током године	Сензибилисати наставнике, боље разумевање ИО, проучавање литературе у вези са ИО, упознати се са специфичним методама рада у складу са потребама деце;

Подручје васпитног рада	Активност и садржаји васпитног деловања	Облици, средства и методе рада	Носиоци реализације
ПРИЛАГОЂАВАЊЕ УЧЕНИКА НА ШКОЛУ И УЧЕШЋЕ У ШКОЛСКИМ АКТИВНОСТИМА			
Настава	<ul style="list-style-type: none"> - Упознавање ученика са вртом школе, наставним плановима и програмима - Упознавање са могућностима преквалификације, доквалификације, ванредног школовања - Упознавање са могућностима наставка школовања на високим струковним школама и факултетима - Упознавање са могућностима запошљавања и самосталног рада - Договор о узајамним очекивањима, начину наставног рада и оцењивања - Развијање сарадничких односа, активно учешће ученика у настави 	<p>Свакодневни наставни рад</p> <p>Грутни рад, рад у паровима, индивидуализован рад, примена савремених наставних метода</p>	<p>Сви наставници, нарочито практичне наставе и предузетништва, педагог Школе</p> <p>Наставници и ученици</p>
Ваннаставне активности	<ul style="list-style-type: none"> - Прилагођавање допунске, додатне наставе индивидуалним могућностима и способностима ученика - Заједничко доношење Програма рада секција ваннаставних активности - Обилазак Школе и упознавање ученика са ваннаставним особљем, њиховим активностима и могућностима сарадње - Упознавање са историјатом рада Школе и школским активностима 	<p>Индивидуализована настава</p> <p>Испитивање интересовања</p> <p>Разговор</p> <p>Летопис Школе, ЦД са приредби</p>	<p>Наставници и ученици</p> <p>Руководиоци секција</p> <p>Одељење старешине</p> <p>Одељење старешине</p> <p>Одељење старешине, Школски тим за борбу против насиља</p>
Одељењска заједница	<ul style="list-style-type: none"> - Укључивање у рад Ученичког парламента - Укључивање ученика у рад секција ваннаставних активности - Доношење програма рада Одељење заједнице и реализација договорених тема 	<p>Активно учешће у раду Парламента</p> <p>Упитник</p> <p>Едукативно-искусствене радионице</p>	<p>Ученици, одељењскџ старешине</p> <p>Одељење старешине</p> <p>Одељење старешине, педагог Школе</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Упознавање са Правилима о понашању ученика, запослених и родитеља - Уређење школског простора радница ученика - Уређење школског дворишта - Учешће ученика у изради дидактичког материјала - Учешће у акцијама (хуманитарним, сакупљања секундарних сировина...) - Сусрети родитеља, наставника и ученика - Упознавање са Правилима о понашању ученика, запослених и родитеља 	<ul style="list-style-type: none"> Разговор, огласна табла, ученички парламент Изложбе ученичких радова Практичан рад Практичан рад Практичан рад Разговор Разговор, огласна табла, савет родитеља 	<ul style="list-style-type: none"> Одељењски старешина, директор и правник Сви наставници Сви наставници Сви наставници Сви наставници Одељењски старешина Одељењски старешина, директор и правник
Друштвено-користан рад	<ul style="list-style-type: none"> - Сарадња са родитељима - Сарадња са друштвеном средином 	<ul style="list-style-type: none"> Приредбе, изложбе, смотре, такмичења 	<ul style="list-style-type: none"> Сви наставници
ПОДСТИЦАЊЕ ЛИЧНОГ РАЗВОЈА			
Настава	<ul style="list-style-type: none"> - Редовно праћење напредовања ученика уз персонализоване коментаре оцена - Упућивање у методе и средства активног учења - Подстицање интересовања и радозналости за наставни предмет - Развијање културе разговора 	<ul style="list-style-type: none"> Метода објективног оцењивања Разговор Савремене наставне методе Разговор 	<ul style="list-style-type: none"> Сви наставници Педагог Школе Сви наставници Сви наставници
Ваннаставне активности	<ul style="list-style-type: none"> - Организовање допунске и додатне наставе - Јавно похваљивање и обавештавање о успесима ученика - Подстицање ученика да се укључе у различите организације, учествују у различитим манифестацијама, на конкурсима... - Испитивање интересовања ученика за секције слободних активности и укључивање у њихов рад - Презентовање рада секција 	<ul style="list-style-type: none"> Идентификација ученика, индивидуализована настава Огласна табла, књига обавештења Огласна табла и презентације удружења Упитник Изложбе, приредбе, зидне новине, шк. лист “Стил” 	<ul style="list-style-type: none"> Сви наставници, педагог Школе Тим за кључну област подршка ученицима Тим за кључну област етос Одељењски старешина Сви наставници
Одељењска заједница	<ul style="list-style-type: none"> - Организовање узајамне помоћи у учењу, дружења, заједничких посета биоскопу, позоришту - Припреме и разговори на одређене теме: појам о себи, преузимање одговорности, прихватање права и обавеза, упознавање са сопственим развојем, емоција и мотивација, могућности контроле негативних емоција... - Часови ученичког стваралаштва “Мој хоби” 	<ul style="list-style-type: none"> Грутни рад Едукативно-искуствене радионице У зависности од теме (рецитовање, изложба...) 	<ul style="list-style-type: none"> Одељењски старешина, ученици Одељењски старешина, педагог, ученици Ученици
Сарадња са родитељима/старатељима	<ul style="list-style-type: none"> - Прикупљање података о досадашњем развоју, здравственим и другим проблемима, интересовањима ученика 	<ul style="list-style-type: none"> Упитник, разговор 	<ul style="list-style-type: none"> Одељењски старешина, педагог Школе

19. ДРУГИ ПРОГРАМИ ОД ЗНАЧАЈА ЗА ШКОЛУ

19.1 ОБРАЗОВАЊЕ ОДРАСЛИХ

На пољу образовања одраслих, школа ће наставити да спроводи ванредно школовање, преквалификацију и доквалификацију у свим подручјима рада и специјализацију у подручју рада делатност личних услуга, на основу интересовања полазника. Школски одбор, на основу интересовања, тражи сагласност за упис од Покрајинског секретаријата за образовање, за сваку школску годину и одобрава упис одређеног броја полазника.

Да би обезбедила реализацију образовања одраслих, школа организује припремну наставу, као и индивидуалне консултације са полазницима, упућује их на стручну и осталу литературу, праксу и даје друге врсте услуга и подршке које су прописане захтевима одговарајућег образовног профила и Законом.

Посебан облик образовања одраслих су обуке које се спроводе у сарадњи са Националном службом за запошљавање, Школом за основно образовање одраслих и осталим социјалним партнерима, уколико се за то укаже могућност и потреба.

Активност	Начин реализације	Носиоци активности
Ванредно школовање	Припремна и консултативна настава, испити	Наставник задужен за рад са ванредним ученицима, предметни наставници и чланови испитних комисија
Преквалификација	Припремна и консултативна настава	Наставник задужен за рад са ванредним ученицима, предметни наставници и чланови испитних комисија
Доквалификација	Припремна и консултативна настава	Наставник задужен за рад са ванредним ученицима, предметни наставници и чланови испитних комисија
Специјализација у подручју рада делатност личних услуга	Припремна и консултативна настава	Наставник задужен за рад са ванредним ученицима, предметни наставници и чланови испитних комисија
Обуке	Настава у складу са програмом обуке, испити	Директор, педагог, предметни наставници и чланови испитних комисија, представници НСЗ и други социјални партнери

19.2 ПЛАН СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА НАСТАВНИКА

ЗАДАТАК	Критеријум успеха	Инструмент	Носиоци активности	Време реализације
1.1. Анализа стручног усавршавања наставника	Листе са подацима о облицима струч. усаврш. по имену и презимену и типу семинара (обавезан или изборни)	Персонални досијен запослених	Секретар, директор педагог и сви наставници	октобар
1.2. Одређивање потреба сваког појединачног наставника за типовима семинара	Листа заинтересованости наставника за теме за стручно усавршавање	Евиденционе листе	Сваки наставник за себе	октобар
1.3. Одређивање семинара из Каталога за наредни период. за све чланове колектива	Избор семинара који ће највише задовољити потребе (и по интересовању, типу и сатима	Каталог семинара од 2022. и евиденционе листе	Педагошки колегијум	новембар
1.4. Реализација једног акредитованог изабраног семинара за све запослене	Успешно реализован семинар, позитивно мишљење наставника о квалитету семинара	Семинар и евалуационе листе	Аутори семинара	Током године
1.5. Индивидуално присуство семинарима, обукама	Избор одговарајућих акредитованих семинара и обезбеђивање материјалних средстава за њихово похађање	Реализација семинара	Стручна већа и појединци	Током године, у зависности од могућности организовања група за семинар и њихових термина
1.6. Међусобна размена искустава, заједничка израда припрема за часове	Побољшан квалитет припрема , тимски рад	Тимска израда припрема и рад у паровима који изводе наставу по групама истог предмета, истог одељења	Стручна већа	Током године
1.7. Увођење у посао наставника почетника, припремање за стицање лиценце и провера савладаности програма за лиценцу	Савладане основе планирања , припремања и успешне реализације	Индивидуално и групно	Педагог и ментори	Током године
1.8. Полагање испита за лиценцу наставника који су испунили услове	Сви наставници који испуњавају услов, положили испит за лиценцу	испит за лиценцу	Покрајински секретаријат	током године
1.9. Предавање на седницама Наставничког већа	Реализација тема/ активности у зависности од интересовања и потребе	План рада Наставничког већа	Стручна већа и појединци, у зависности од већа компетенција	Седнице Наставничког већа
2.0. Индивидуално стручно усавршавање	Праћење стручне и педагошко-психолошке литературе, Обука рада на рачунару	По индивидуалном избору	Сви појединци	током године

19.3 ПЕДАГОШКИ КОЛЕГИЈУМ

Педагошки колегијум чине председници стручних већа, стручних актива и стручни сарадник. Њиме руководи и председава директор школе.

Разматра питања квалитета и унапређења образовно - васпитног рада, остваривање развојног плана установе, организује педагошко инстуктивни увид и надзор и преузимају мере за унапређење и усавршавање рада наставника и стручних сарадника, планира стручно усавршавање запослених и др.

План рада педагошког колегијума

Активност	Време реализације	Начин реализације	Носиоци активности
Реализација плана уписа	Октобар	На основу анализе броја планираних и уписаних ученика на Републичком и градском ниво предложити и планирати упис за наредну школску годину 2022/2023	Директор, секретар, педагог и председници стручних већа
Стручно усавршавање – избор акредитованог програма	Децембар	На основу прегледа семинара у каталогу за стручно усавршавање и расположивих средстава на конту за стручно усавршавање предложити неколико 2-3 семинара који су најпотребнији већини наставника и исти покушати реализовати у школи	Директор, педагог
Анекси Школског развојног плана	Фебруар или Март	По потреби доносити анекс ШРП и прилагођавати истог новонасталим ситуацијама.	Тим за ШРП и председник тима
Инспекцијски надзор просветног саветника	Мај	На основу анализе инспекцијског надзора и предложених мера донети одлуке за побољшање рада установе	Директор, секретар, председници стручних већа
Мера унапређења и усавршавања рада наставника	Јун	На основу анализе успеха ученика на крају 2 полугодишта доноси мере за унапређење рада у школи	Директор, педагог, председници стручних већа

19.4 НАСТАВНИЧКО ВЕЋЕ

Наставничко веће као највиши стручни орган школе чине сви наставници и стручни сарадници а њиме руководи директор школе. Наставничко веће ће радити у седницама и вршити анализе целокупног образовно-васпитног рада у школи.

План рада Наставничког већа:

- праћење остваривања наставних планова и програма,
- усвајање Годишњег програма образовно-васпитног рада,
- анализира остваривање циљева и задатака образовно-васпитног рада,
- усваја предлоге поделе предмета на наставнике и кадровске потребе,
- предлаже облике ваннаставних активности,

- одређује употребу уџбеника по предлогу Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије,
- утврђује и одобрава распоред екскурзија ученика,
- утврђује календар школских такмичења,
- предлаже теме за стручна усавршавања наставника,
- усваја предлог формирања одељења,
- усваја предлог поделе одељењских старешинстава, усваја предлог чланова испитних комисија,
- усваја план рада Наставничког већа,
- усваја план рада Одељењског већа,
- разматра реализацију Годишњег програма рада на првом и другом класификационом периоду, на крају првог и другог полугодишта, као и на крају школске године,
- похваљује и награђује ученике и изриче им васпитно-дисциплинске мере.

Наставничко веће разматра све облике васпитно-образовног рада и ради на њиховом унапређивању и осавремењивању.

Програм рада Наставничког већа

АКТИВНОСТ	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
<ul style="list-style-type: none"> • Реализација уписа у први разред • Формирање одељења • Извештај о васпитно-образовном раду • Извештај тима за самовредновање рада Школе • Подела предмета и кадровске потребе (конкурс за радна места) • Годишњи план рада Школе Школски развојни план • Календар рада • Одељењска старешинства • Материјално-технички услови рада Школе • Текућа питања 	Септембар
<ul style="list-style-type: none"> • Организовање различитих облика ваннаставних активности • Опремање Школе према Правилнику о нормативима простора и опреме • Текућа питања 	Октобар
<ul style="list-style-type: none"> • Реализација наставних планова и програма • Успех ученика и васпитно-дисциплинске мере • Предлог плана уписа у први разред за школску • Планирање екскурзија • Планирање инвестиција • Текућа проблематика 	Новембар
<ul style="list-style-type: none"> • Реализација наставних планова и програма • Успех ученика и васпитно-дисциплинске мере • Реализација ваннаставних активности ученика у настави • Стручно усавршавање: избор акредитованог програма, на основу предлога Педагошког колегијума • Текућа проблематика 	Децембар
<ul style="list-style-type: none"> • Обележавање Дана Школе, Дана Светог Саве • Стручно усавршавање – семинари у току зимског распуста • Припреме за друго полугодиште 	Јануар
<ul style="list-style-type: none"> • Припреме за такмичења • Ваннаставне активности • Текућа проблематика 	Фебруар

<ul style="list-style-type: none"> • Реализација плана и програма у завршним разредима • Успех ученика завршних разреда • Школска такмичења • Стручно усавршавање – тема 	Март
<ul style="list-style-type: none"> • Реализација планова и програма у првом, другом, трећем разреду (који нису завршни) • Припреме за републичка такмичења • Верификација тема и задатака за матурске и завршне испите • Календар рада до краја наставне године 	Април
<ul style="list-style-type: none"> • Реализација плана и програма завршних разреда • Успех ученика на крају наставне године и на завршним и матурским испитима • Похвале и награде • Припреме за ученика у први разред (комисије) • Извештаји са републичких такмичења • Текућа проблематика 	Мај
<ul style="list-style-type: none"> • Реализација планова и програма ученика првог, другог и трећег разреда (који нису завршни) • Успех ученика, похвале, награде и васпитно-дисциплинске мере • Упис ученика у први разред • Календар рада за август 	Јун
<ul style="list-style-type: none"> • Успех ученика на крају школске године • Реализација уписа ученика у први разред • Подела предмета • Ванредно школовање ученика • Извештај о самовредновању рада Школе 	Август

19.5 ОДЕЉЕЊСКО ВЕЋЕ

Одељењско веће чине наставници и стручни сарадници који обављају образовно-васпитно рад у одељењима. Активност одељењског већа реализоваће се кроз седнице, сарадњом одељењског старешине и одељењског већа.

План рада одељењског већа

Време реализације	САДРЖАЈ РАДА
Септембар	<ul style="list-style-type: none"> - Конституисање одељењског већа - Утврђивање бројног стања ученика према успеху, социоекономском статусу, месту становања и сл. - Усвајање Плана и програма свих образовно-васпитних активности одељења - Усвајање распореда часова - Сагледавање корелације наставних садржаја - Набавка уџбеника и стручне литературе
Октобар	<ul style="list-style-type: none"> - Успех ученика, васпитне мере и васпитно-дисциплинске мере - Идентификовање ученика за допунски, додатни образовно-васпитни рад и секције ваннаставних активности
Новембар	<ul style="list-style-type: none"> - Индивидуални контакти чланова одељењског већа са одељењским старешином ради реализовања образовно-васпитних задатака и решавања текућих проблема
Децембар	<ul style="list-style-type: none"> - Реализација наставног Плана и програма - Утврђивање појединачног и општег успеха одељења на крају првог полугодишта и васпитно-дисциплинске мере - Реализација Плана рада ваннаставних активности
Јануар	<ul style="list-style-type: none"> - Анализа постигнутих резултата и предлог мера за ефикаснију реализацију

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ СРЕДЊЕ ШКОЛЕ „СВЕТИ САВА“ СОМБОР

Фебруар	- Индивидуални контакти чланова одељењског већа са одељењским старешином ради реализовања образовно-васпитних задатака и решавања текућих проблема
Март	- Реализација Плана и програма наставних и ваннаставних активности - Успех ученика, васпитне мере и васпитно-дисциплинске мере
Април	- Индивидуални контакти чланова одељењског већа са одељењским старешином ради реализовања образовно-васпитних задатака и решавања текућих проблема
Мај	Седница одељењског већа за ученике завршних разреда: - Реализација Плана и програма наставних и ваннаставних активности (завршетак теоријске наставе, реализација блок наставе праксе и припреме за полагање завршних и матурских испита) - Успех ученика и васпитно-дисциплинске мере - Предлог ученика за похваљивање и награђивање Седница за први и други разред и трећег разреда који нису завршни: - Индивидуални контакти чланова одељењског већа са одељењским старешином ради реализовања образовно-васпитних задатака и решавања текућих проблема
Јун	Седница одељењског већа за први и други разред и трећег разреда који нису завршни: - Анализа реализације свих образовно-васпитних активности - Успех ученика и васпитно-дисциплинске мере - Предлог ученика за похваљивање и награђивање Седница одељењског већа за завршне разреде: - Резултати завршних и матурских испита - Резултати поправних испита - Анализа рада одељењског већа
Август	Седница одељењског већа за први и други разред и трећег разреда који нису завршни: - Резултати поправних испита - Анализа рада одељењског већа Седница одељењског већа за завршне разреде (по потреби): - Резултати поправних испита - Резултати завршних и матурских испита

19.6 СТРУЧНА ВЕЋА

Стручно веће сачињавају наставници и сарадници истих или сродних струка који изводе наставу једног предмета или предмета у чијим програмима постоје тесне везе. Стручно веће има свог руководиоца. У свом раду стручно веће разматра и решава питања наставних и ваннаставних активности са стручно-методичког и педагошког аспекта.

У том смислу нарочито ће:

- организовати и спроводити стручно усавршавање наставника кроз стручне састанке, огледне часове, предавање
- предлагаће избор уџбеника
- оствариваће корелацију наставних садржаја
- уједначаваће критеријуме оцењивања у настави
- радиће на извођењу савремене наставне технологије у коришћењу савремених метода, поступака и средстава рада
- уједначаваће планове наставних и ваннаставних активности

- радиће на правилној организацији рада, стручно-педагошком и психолошком усавршавању наставника
- оствариваће сарадњу са ученицима у оквиру ваннаставних активности
- проучаваће питање и проблеме у вези са реализацијом Плана и програма образовно-васпитног рада
- информисаће се о актуелним питањима стручног и педагошког рада.

План рада стручног већа

САДРЖАЈ РАДА	Време реализације	Носиоци активности
<p>Планирање и програмирање рада актива:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Израда Годишњег плана рада - Израда месечних плана рада - тимска или у паровима израда месечних планова рада 	септембар	сви чланови
<p>Организационо-техничка питања:</p> <ul style="list-style-type: none"> - договор о времену одржавања састанака, реализације писмених задатака и вежби - организација допунског и додатног рада и секција - планирање набавке учила и настав. материјала и уџбеника - одржавање наставних средстава 	септембар октобар септембар током године	руководиоци актива
<p>Реализација образовно-васпитних задатака:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Детаљно упознавање са циљем и задацима образовно-васпитног рада - заједничко припремање наставе - баннаставне активности ученика, вежбе и посете институцијама и предузећима - идентификовање ученика за допунски и додатни рад и предлог Плана допунске и додатне наставе - Анализа постигнутих резултата у наставним и ваннаст. активностима - Утврђивање корелације са другим предметима у оквиру стручног већа 	септембар октобар децембар, мај	-руководиоци актива -наставници, педагог
<p>Сарадња са другим већима, стручним сарадницима и друштвеном средином:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Утврђивање корелације са другим предметима - Утврђивање распореда писмених задатака и вежби - Таксономија образовно-васпитних задатака - Дидактичко-методичка припрема наставе - Осмишљавање рада са надареним ученицима и ученицима који заостају у напредовању - Конципирање дидактичко-методичког и педагошко-психолошког усавршавања - Набавка уџбеника и стручне литературе - прелог плана и садржине стручних екскурзија - Сарадња са предузећима, установама, матичним факултетима, стручним друштвима 	септембар и током године	Одељењска већа Педагог Библиотекар
<p>Стручно усавршавање:</p> <ul style="list-style-type: none"> - уже стручно усавршавање - избор семинара за стручно усавршавање из Каталога - дидактичко-методичко усавршавање - опште педагошко-психолошке теме - праћење стручне литературе - пла посете сајмовима и конгресима 	Каталог семинара По Плану рада	Сви наставници Педагог, сви наставници
<p>Аналитичко-истраживачки рад:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Квантитативна и квалитативна анализа образовно-васпитног рада у области предмета - Истраживање узрока неуспеха у савлађивању одређених садржаја и предлог мера за побољшање успеха 	децембар, јун	руководиоци актива
<p>Праћење резултата рада већа:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Израда периодичних извештаја о оствареним резултатима рада - Годишњи извештај о раду актива 	октобар, фебруар август	руководиоци актива

У школи се организују стручна већа за : Српски језик и књижевност; Математику, рачунарство и информатику и природне науке; Друштвене науке и уметности; Стране језике; Физичко васпитање; У подручју рада текстилство и кожарство; У подручју рада делатност личне услуге; У подручју рада хемија, неметали и графичарство.

19.7 ОДЕЉЕЊСКИ СТАРЕШИНА

Суштина педагошке функције одељењског старешине је у стварању услова за подстицање развоја личности сваког ученика, његових способности, одговорности, правилног односа према раду. Да би остварио ову функцију одељењски старешина посебно упознаје индивидуални развој сваког ученика.

Одговорност за правилно формирање одељењске заједнице, њено самоорганизовање и самостални рад, захтева од одељењског старешине и познавање програма друштвених и слободних активности ученика у средњој школи.

Организациона и административна функција одељењског старешине остварује се планирањем и програмирањем, руковођењем и радом са одељењским већем, координацијом, праћењем реализације укупног образовно-васпитног рада усклађивањем деловања свих чинилаца васпитног рада у одељењу, организацијом сарадње са родитељима, стручним сарадницима, стручним органима и директором школе. Одељењски старешина анализира и вреднује квалитет и резултате образовно-васпитног рада у одељењу, води, прикупља и сређује документаци

План рада одељењског старешине

Подручје сарадње	РАДНИ ПОСЛОВИ И ЗАДАЦИ	Време реализације	Сарадња одељењског старешине са:
Ученик - појединац	Пријем ученика и помоћ у адаптацији на школску средину	септембар	Сви наставници
	Прикупљање релевантних података о ученику (упитник за ученике, разговор са родитељима, лекаром, педагогом)	септембар, током год.	Родитељи и педагог
	Бележење података о развоју и школском напредовању ученика	током године	Сви наставници
	Индивидуални разговори са ученицима	током године	Ученици
	Помоћ у решавању конкретних проблема ученика	током године	Педагог
	Праћење здравља и физичког развоја ученика	током године	Родитељ, лекар
	Идентификовање ученика за допунски и додатни рад, потребу за додатном подршком (индивидуализација, ИОП)	октобар, март	предметни наставници
	Укључивање ученика у секције	октобар	руководиоци секција
Одељењска заједница	Израда Програма рада Одељењске заједнице, испитивање интересовања, избор тема за рад на ЧОС-у	октобар	ученици, педагог
	Реализовање одређених програмских тема	по плану рада	ученици, педагог
	Усмеравање ученика и организовање посета библиотеци, Музеју, Позоришту, биоскопу	током године	-
	Организовање излета и екскурзија	током године	-
	Социометријско испитивање односа у колективу	фебруар	педагог
	Избор представника одељења у Ученички парламент / учешће у различитим активностима које организује школа	септембар	Наставником задуженим за рад са Ученич. парламентом
	Решавање текућих проблема	током године	ученици

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ СРЕДЊЕ ШКОЛЕ „СВЕТИ САВА“ СОМБОР

	Организовање друштвено-корисног рада	током године	-
	Планирање матурских свечаности за ученике завршних разреда	мај	родитељи и ученици
Родитељи и старатељи ученика	Упознавање родитеља и прикупљање података неопходних за сарадњу	октобар	родитељи
	Информисање родитеља о правима и обавезама	октобар	-
	Организовање родитељских састанака	октобар, децембар, март, мај	-
	Организовање групних родитељских састанака	по потреби	-
	Индивидуални контакти	током године	-
	Обавештавање родитеља о успеху ученика и дисциплини	октобар, децембар, март, јун	-
	Педагошко-психолошко образовање родитеља	по договору	педагог
	Стручни органи и тимови	Учешће у изради Годишњег програма рада Школе	септембар
Израда Програма рада одеље. старешине		септембар	педагог
Остваривање увида у редовност наставе		током године	наставници
Сарадња са свим члановима одељењског већа, педагогом, секретаром и директором		током године	Одељењско веће
Идентификовање ученика за додатни и доп. рад		октоб., март	од. веће
Избор ученика за такмичење		фебруар	стр. активи
Вођење васпитних и васпитно-дисциплинских поступака		током године	од. веће
Предлог ученика за похваљивање и награде		јун	наст. веће
Израда Извештаја за одељењска већа		током године	од. веће
Стручно усавршавање од. старешине		током године	педагог
Педагошка документација	Ажурно и прецизно вођење есДневника, Матичне књиге и осталог	током године	секретар
	Израда извештаја за потребе школске документације	по потреби	директор, секретар, педагог
	Праћење и вођење педагошке документације	током године	наставници
	Вођење евиденције о васпитном раду са ученицима	током године	педагог, директор, наставници

19.8 ПРОГРАМ РАДА СТРУЧНОГ САРАДНИКА- ПЕДАГОГА

Школа има стручног сарадника педагога. Стручни сарадник учествује у пословима:

- планирања и програмирања образовно-васпитног рада
- праћења и вредновање образовно-васпитног рада
- рада са наставницима,
- рада са ученицима
- рада са родитељима, односно старатељима,
- рада са директором, стручним сарадницима, педагошким асистентом и пратиоцем детета, односно ученика,
- рада у стручним органима и тимовима,
- сарадње са надлежним установама, организацијама, удружењима и јединицом локалне самоуправе,
- вођења документације, припреме за рад и стручно усавршавање.

ЦИЉ

Применом теоријских, практичних и истраживачких сазнања педагошке науке педагог доприноси остваривању и унапређивању образовно васпитног рада у установи, у складу са циљевима и принципима образовања и васпитања дефинисаних Законом о основама система образовања васпитања, као и посебним законима.

ЗАДАЦИ

- Учешће у стварању оптималних услова за развој ученика и остваривање образовно-васпитног рада,
- Праћење и подстицање целовитог ученика,
- Пружање подршке наставнику на унапређивању и осавремењивању васпитно-образовног рада,
- Пружање подршке родитељима, односно старатељима на јачању њихових васпитних компетенција и развијању сарадње породице и установе по питањима значајним за васпитање и образовање ученика,
- Учествовање у праћењу и вредновању образовно-васпитног рада,
- Сарадња са институцијама, локалном самоуправом, стручним и струковним организацијама од значаја за успешан рад установе,
- Самовредновање, стално стручно усавршавање и праћење развоја педагошке науке и праксе.

Све наведене области рада педагога саставни су део његовог годишњег плана и програма.

При планирању треба имати у виду усклађивање плана са циљевима и задацима рада педагога и приоритетима у раду односно прилагођавање планова рада актуелним и реалним условима у установи.

19.9 ПРОГРАМ РАДА ШКОЛСКЕ БИБЛИОТЕКЕ

Програм рада	
Васпитно-образовна делатност	<ul style="list-style-type: none"> - помоћ ученицима при избору литературе и друге грађе - обезбеђивање књижевне и некњижевне грађе за ученике - развијање читалачких и других способности ученика; усмеравање ученика у складу с њиховим интересовањима и потребама - навикавање ученика на правилно руковање књижном и некњижном грађом, на њено чување, заштиту и друго - рад на популарисању књиге - организовање посета сајмовима књига - систематско упознавање књижне и некњижне грађе и библиотечног пословања - припремање ученика за самостално коришћење различитих извора сазнања и свих врста информација у циљу овладавања вештинама потребним за учење током целог живота - помоћ ученицима у организовању самосталног рада ван школе и усвајању метода самосталног рада на тексту и другим материјалима - помагање ученицима да делотворно користе информације у свим облицима и на свим медијима - сарадња с предметним наставницима у утврђивању плана обраде и коришћења школске библиотеке

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ СРЕДЊЕ ШКОЛЕ „СВЕТИ САВА“ СОМБОР

	<ul style="list-style-type: none"> - сарадња са свим предметним наставницима у обезбеђивању књижне и некњижне грађе - за потребе образовно-васпитног рада (за ученике, наставнике и сараднике) - сарадња са стручним активима наставника, педагогом и директором школе у вези са набавком и коришћењем књижне и некњижне грађе, те целокупном организацијом рада школске библиотеке - одабирање и припремање литературе и друге грађе за разне образовно-васпитне активности - учешће у реализацији годишњег програма образовно-васпитног рада школе
<p>Информацијска библиотечко- делатност</p>	<ul style="list-style-type: none"> - информисање корисника школске библиотеке о новоиздатим књигама, стручним часописима и другој грађи – на огласним таблама у ходницима и у зборници - сачињавање билтена приновљених књига - усмено и писмено приказивање појединих књига и часописа - аналитичка обрада појединих часописа - израда пописа и библиографских података у вези с наставним предметима и стручно-методичким образовањем и усавршавањем наставника и сарадника - вођење библиотечког пословања (инвентарисање и сигнирање, класификација и слично) - класификовање библиотечког материјала по УДК систему - физичка обрада књига - улагање библиотечког материјала у фонд - рад на одржавању књижног фонда - уписивање читалац – ученика, наставника и осталих - коришћењу и броју прочитаних књига и редовно извештавање матичне библиотеке и Наставничког већа - вођење политике набавке књига и друге грађе према договореним критеријумима и донетим плановима - вођење збирке и посебних фондова - вођење прописане документације школске библиотеке - прикупљање и чување библиотечко-информационе грађе и извора у циљу претварања библиотеке у ресурсни комуникацијско-информациони и мултимедијски центар - прилагођен потребама ученика и наставника
<p>Културна и Јавна делатност</p>	<ul style="list-style-type: none"> - припремање и организовање акција прикупљања књига и уџбеника, разних конкурса, обележавања јубилеја... - сарадња са општинском матичном библиотеком - израда зидних новина – активности ученика Школе - помагање у организовању и организовање културних активности школе кроз помоћ у прикупљању прилога за Летопис, одабир песама за рецитаторску секцију, прикладних - драмских текстова и слично - обележавање важних догађаја, годишњица...(Месец књиге, Дан Ћирила и Методија, Дан европских језика и слично)
<p>Остале активности</p>	<ul style="list-style-type: none"> - учешће у раду стручних органа школе - учествовање у припремању годишњих планова рада и извештаја о раду школе - сарадња са стручним институцијама - поступање у складу са принципима Унесковог Манифеста за јавне библиотеке - кореспонденција у вези са набавком публикација - перманентно стручно усавршавање (праћење информационаих, комуникационих и техничких промена ради стицања нових знања и вештина) - упознавање са новим књигама - припрема за рад и вођење документације о свом раду

19.9 САВЕТ РОДИТЕЉА

План рада Савета родитеља

Септембар	<ul style="list-style-type: none"> - Конституисање Савета родитеља Школе за школску годину - Материјално-технички услови на почетку школске године - Упознавање родитеља са Годишњим планом рада Школе за наредну школску годину као и Годишњим извештајем и Извештај директора за претходну школску годину - Доношење одлуке о избору осигуравајућег друштва за осигурање ученика - Родитељски динар за предстојећу школску годину
Октобар / Новембар	<ul style="list-style-type: none"> - Предлози за побољшање општих услова рада у школи - Разматрање и усвајање извештаја са матурске екскурзија - Упознавање са Акционим планом школског тима за развојно планирање, планираним садржајима за реализацију ШРП-а - Предлог представника Савета родитеља Школе за учешће у раду Школског тима за самовредновање - Упознавање родитеља са успехом ученика на крају првог тромесечја и укупним активностима школе у првом тромесечју школске - Реализација планираних активности стручног тима за реализацију инклузивног образовања - Извештај о реализацији Програма за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања - Прибављање сагласности Савета родитеља школа на план и програм путовања као и избор агенције за реализацију матурске екскурзије
Јануар/ Фебруар	<ul style="list-style-type: none"> - Анализа успеха и понашања ученика на крају првог полугодишта - Полугодишњи Извештај о реализованим активностима на реализацији ШРП - Упознавање Савета родитеља са полугодишњим извештајем директора - Извештавање о реализацији прославе Дана школе
Март / Април	<ul style="list-style-type: none"> - Разматрање извештаја о реализацији школских и општинских такмичења и остала текућа питања - Анализа успеха и понашања ученика на крају трећег тромесечја текуће школске године и информисање и свим активностима реализованим до овог класификационог периода - Разматрање извештаја са реализованих такмичења - Извештај о реализованим активностима школског тима за заштиту деце од насиља
Мај	<ul style="list-style-type: none"> - Припреме за реализацију завршног и матурског испита - Разматрање извештаја са такмичења-републички ниво - Припрема организације матурске прославе - Извештај о реализацији Програма за заштиту
Јун	<ul style="list-style-type: none"> - Анализа резултата постигнућа и понашања ученика школе на крају школске године - Разматрање завршног извештаја о реализованим активностима школског тима за вредновање и самовредновање - Разматрање завршног извештаја о реализованим активностима стручног тима за реализацију инклузивног образовања - Извештај о реализованим активностима Тима за заштиту - Извештај о реализацији садржаја ШРП-а за школску годину - Анализа рада Савета родитеља школе и писање извештаја-председник Савета родитеља школе

19.10 ИЗБОР УЏБЕНИКА

Школа из Каталога уџбеника бира уџбеник за сваки предмет у сваком разреду, о чему обавештава Савет родитеља. Одлуку о избору уџбеника доноси наставничко веће на образложен предлог стручних већа за области предмета, односно стручног већа за разредну наставу. У свим одељењима истог разреда исте школе, за исти предмет по правилу се користи исти уџбеник једног издавача.

Изузетно, одлуку о промени уџбеника може донети наставничко веће на образложени предлог стручних већа за област предмета, односно стручног већа за разредну наставу, о чему у року од осам дана од дана доношења одлуке обавештава Министарство.

За школску годину у којој се први пут примењује нови програм наставе и учења, уџбеници се бирају на период од једне школске године.

Коначна одлука о уџбеницима који ће се користити у настави школа објављује се на видном месту у школи и та одлука обавезујућа је за све који учествују у образовно-васпитном раду.

Избор уџбеника се врши за период од четири школске године. Школске 2021/2022.године завршава се четворогодишњи период, тако да се планира поступак избора уџбеника за нови четворогодишњи период који почиње од школске 2022/2023.године.

Списак изабраних уџбеника налази се у евиденцији школе.

20. ПЛАНИРАНА ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА

Финансијска извори за остваривање Школског програма су:

- републичка буџетска средства (зараде, отпремнине запослених и републичка такмичења);
- Покрајинска буџетска средства (конкурски, пројекти, донације)
- буџетска средства града Сомбора (материјални трошкови, капитална инвестирања, текуће поправке и одржавање, опрема за образовање, усавршавање запослених, текуће поправке, опрема за образовање, финансирање ван наставних активности);
- сопствена средства школе (побољшање материјалних услова рада школе и безбедности ученика);
- донације правних и физичких лица.

Директор

Председник Школског одбора

Милан Миланковић дипл.инж.маш.

Нада Данојевић

НАСТАВНИ ПЛАН И ПРОГРАМ ОПШТЕОБРАЗОВНИХ ПРЕДМЕТА ЗА ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ ТЕХНИЧАР ДИЗАЈНА ОДЕЋЕ
I. НАСТАВНИ ПЛАН

Недељни и годишњи фонд часова општеобразовних предмета за образовни профил: ТЕХНИЧАР ДИЗАЈНА ОДЕЋЕ

	I РАЗРЕД						II РАЗРЕД						III РАЗРЕД						IV РАЗРЕД						УКУПНО						
	недељно			годишње			недељно			годишње			недељно			годишње			недељно			годишње			годишње						
	Т	В	П	Т	В	П	Т	В	П	Т	В	П	Т	В	П	Т	В	П	Т	В	П	Т	В	П	Т	В	П	Т	В	П	Σ
A1: ОБАВЕЗНИ ОПШТЕОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ	20	2		740	74		9			306			11			374			9			261			1681	74					1755
1 Српски језик и књижевност	3			111			3			102			3			102			3			87			402						402
2 _____ језик и књижевност*	3			111			3			102			3			102			3			87			402						402
1.1 Српски као нематерњи језик*	2			74			2			68			2			68			2			58			268						268
3 Страни језик	2			74			2			68			2			68			2			58			268						268
4 Физичко васпитање	2			74			2			68			2			68			2			58			268						268
5 Математика	2			74			2			68			2			68			2			58			268						268
6 Рачунарство и информатика		2			74																					74					74
7 Историја	2			74																					74						74
8 Ликовна култура	1			37																					37						37
9 Хемија	2			74																					74						74
10 Географија	2			74																					74						74
11 Биологија	2			74																					74						74
12 Физика	2			74																					74						74
13 Социологија и права грађана													2			68									68						68
Б: ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ	1			37			1			34			3			102			3			87			260						260
1 Грађанско васпитање / Верска настава	1			37			1			34			1			34			1			29			134						134
2 Изборни предмети													2			68			2			58			126						126
Укупно А1+Б	21	2		777	74		10			340			12 (14 ^{**})			408 (476 ^{**})			10 (12 ^{**})			290 (348 ^{**})			1815 (1941 ^{**})	74					1889 (2015 ^{**})
Укупно		23			851		10			340			12 (14 ^{**})			408 (476 ^{**})			10 (12 ^{**})			290 (348 ^{**})						1889 (2015 ^{**})			

Напомена: * За ученике који наставу слушају на матерњем језику националне мањине

** Ученик бира предмет са листе изборних општеобразовних или стручних предмета

Б. Листа изборних предмета према програму образовног профила

Рб	Листа изборних предмета –	РАЗРЕД			
		I	II	III	IV
Општеобразовни предмети					
1	Биологија			2	
2	Историја (одабране теме)*			2	2
3	Музичка култура			2	
4	Логика са етиком*			2	2
5					
6					
7					
8					
*Предмет се бира једном у току школовања у трећем или четвртном разреду.					

Остали облици образовно-васпитног рада током школске године

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова	IV РАЗРЕД часова	УКУПНО часова
Час одељењског старешине	74	68	68	58	268
Додатни рад*	до 30	до 30	до 30	до 30	до 120
Допунски рад*	до 30	до 30	до 30	до 30	до 120
Припремни рад*	до 30	до 30	до 30	до 30	до 120

*Ако се укаже потреба за овим облицима рада

Факултативни облици образовно-васпитног рада током школске године

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова	IV РАЗРЕД часова
Екскурзија	до 3 дана	до 5 дана	до 5 наставних дана	до 5 наставних дана
Језик другог народа или националне мањине са елементима националне културе	2 часа недељно			
Трећи страни језик	2 часа недељно			
Други предмети*	1-2 часа недељно			
Стваралачке и слободне активности ученика (хор, секција и друго)	30-60 часова годишње			
Друштвене активности (ученички парламент, ученичке задруге)	15-30 часова годишње			
Културна и јавна делатност школе	2 радна дана			

*Поред наведених предмета, школа може да организује, у складу са одређењима ученика, факултативну наставу из предмета који су утврђени наставним плановима других образовних профила истог или другог подручја рада, наставним плановима гимназије или по програмима који су петходно донети.

Остваривање школског програма по недељама

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова	IV РАЗРЕД часова
Разредно часовна настава	37	34	34	29
Менторски рад (настава у блоку, пракса)		3	3	5
Обавезне ваннаставне активности	2	2	2	2
Матурски испит				3

Укупно радних недеља	39	39	39	39
----------------------	----	----	----	----

Подела одељења у групе

разред	предмет/модул	годишњи фонд часова			број ученика у групи -до
		вежбе	практична настава	настава у блоку	
I	Рачунарство и информатика	74			15

2. НАСТАВНИ ПЛАН

Недељни и годишњи фонд часова стручних предмета за образовни профил: ТЕХНИЧАР ДИЗАЈНА ОДЕЋЕ

	I РАЗРЕД				II РАЗРЕД				III РАЗРЕД				IV РАЗРЕД				УКУПНО																			
	недељно			годишње	недељно			годишње	недељно			годишње	недељно			годишње	годишње																			
	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Σ								
A2: ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ	2	7		74	259			6	12	4	204	408	136	90	2	10	6	68	340	204	90	2	10	8	58	290	232	150	404	1297	572	330	2603			
1. Цртање и сликање		3			111				3			102				3			102											315		315				
2. Теорија форме		2			74																									74		74				
3. Историја текстила							2				68																	68				68				
4. Основе дизајна текстила							3				102																	102				102				
5. Дизајн одеће							2				68	30			4			136	30			5			145	30			349	90			439			
6. Текстилни материјали	2	2		74	74			2	2		68	68																142	142			284				
7. Конструкција и моделовање одеће							2				68	30			3			102	30			3			87	60			257	120			377			
8. Технологија одеће							2				68				2			68				2			58				194				194			
9. Практична настава							4					136	30			6			204	30			8			232	60				572	120	692			
10. Предузетништво																						2			58				58				58			
Б: ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ															2			68				2			58				126				126			
1. Изборни предмети															2			68				2			58				126				126			
Укупно А2+Б	2	7		74	259			6	12	4	204	408	136	90	2	10	6	68	340	204	90	2	10	8	58	290	232	150	404	1297	572	330	2603			
	2	7		74	259			6	12	4	204	408	136	90	2	(12*)	6	68	(408*)	204	90	2	(12*)	8	58	(348*)	232	150	404	(1423*)	572	330	(2729*)			
Укупно	9			333				22				838				18 (20*)				702 (770*)				20 (22*)				730 (788*)				2603 (2729*)				

Б. Листа изборних предмета према програму образовног профила

Рб	Листа изборних предмета	РАЗРЕД			
		I	II	III	IV
Стручни предмети					
1.	Ткани и плетени уникатни текстил			2	
2.	Примена рачунара у дизајну одеће			2	
3.	Примена рачунара у конструкцији одеће			2	
4.	Комадно оплемењивање текстилног материјала			2	
5.	Пустовање вуне				2
6.	Бојени и штампани уникатни текстил				2
7.	Дизајн веза за шиваће аутомате				2
9.	Ситоштампа				2

Остали облици образовно-васпитног рада током школске године

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова	IV РАЗРЕД часова	УКУПНО часова
Час одељењског старешине	74	68	68	58	268
Додатни рад*	до 30	до 30	до 30	до 30	до 120
Допунски рад*	до 30	до 30	до 30	до 30	до 120
Припремни рад*	до 30	до 30	до 30	до 30	до 120

*Ако се укаже потреба за овим облицима рада

Факултативни облици образовно-васпитног рада током школске године

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова	IV РАЗРЕД часова
Екскурзија	до 3 дана	до 5 дана	до 5 дана	до 5 дана
Језик другог народа или националне мањине са елементима националне културе	2 часа недељно			
Трећи страни језик	2 часа недељно			
Други предмети*	1-2 часа недељно			
Стваралачке и слободне активности ученика (хор, секција и друго)	30-60 часова годишње			
Друштвене активности (ученички парламент, ученичке задруге)	15-30 часова годишње			
Културна и јавна делатност школе	2 радна дана			

*Поред наведених предмета, школа може да организује, у складу са одређењима ученика, факултативну наставу из предмета који су утврђени наставним плановима других образовних профила истог или другог подручја рада, наставним плановима гимназије или по програмима који су претходно донети

Остваривање школског програма по недељама

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова	IV РАЗРЕД часова
Разредно часовна настава	37	34	34	29
Менторски рад (настава у блоку, пракса)		3	3	5
Обавезне ваннаставне активности	2	2	2	2
Матурски испит				3
Укупно радних недеља	39	39	39	39

Подела одељења у групе

разред	предмет/модул	годишњи фонд часова			број ученика у групи -до
		вежбе	практична настава	настава у блоку	
I	Цртање и сликање	111			10
	Теорија форме	74			10
	Текстилни материјали	74			10
II	Цртање и сликање	102			10
	Основе дизајна текстила	102			10
	Дизајн одеће	68		30	10
	Текстилни материјали	68			10
	Конструкција и моделовање одеће	68		30	10
	Практична настава		136	30	10
III	Цртање и сликање	102			10
	Дизајн одеће	136		30	10
	Конструкција и моделовање одеће	102		30	10
	Практична настава		204	30	10
IV	Дизајн одеће	145		30	10
	Конструкција и моделовање одеће	87		60	10
	Практична настава		232	60	10
	Предузетништво	58			15

НАСТАВНИ ПЛАН И ПРОГРАМ ОПШТЕОБРАЗОВНИХ ПРЕДМЕТА ЗА ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ МОДЕЛАР ОДЕЋЕ
1. НАСТАВНИ ПЛАН

Недељни и годишњи фонд часова општеобразовних предмета за образовни профил: **МОДЕЛАР ОДЕЋЕ**

	I РАЗРЕД				II РАЗРЕД				III РАЗРЕД				IV РАЗРЕД				УКУПНО																				
	недељно		годишње		недељно		годишње		недељно		годишње		недељно		годишње		годишње																				
	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Σ												
A1: ОБАВЕЗНИ ОПШТЕОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ	17	2			629	74			12				408				11				374				9				261				1672	74			1746
1 Српски језик и књижевност	3				111				3				102				3				102				3				87				402				402
1.1 _____ језик и књижевност*	3				111				3				102				3				102				3				87				402				402
2 Српски као нематерњи језик*	2				74				2				68				2				68				2				58				268				268
3 Страни језик	2				74				2				68				2				68				2				58				268				268
4 Физичко васпитање	2				74				2				68				2				68				2				58				268				268
5 Математика	2				74				2				68				2				68				2				58				268				268
6 Рачунарство и информатика		2				74																									74		74				
7 Физика	2				74																										74		74				
8 Хемија	2				74																										74		74				
9 Географија	2				74																										74		74				
10 Биологија	2				74																										74		74				
11 Историја								2				68																			68		68				
12 Ликовна култура								1				34																			34		34				
13 Социологија и права грађана																2				68											68		68				
Б: ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ	1				37				1			34				3				102				3				87			260		260				
1 Грађанско васпитање / Верека настава	1				37				1			34				1				34				1				29			134		134				
2 Изборни предмети																2				68				2				58			126		126				
Укупно А1+Б	18	2			666	74			13			442				12 (14 ^{**})				408 (476 ^{**})				10 (12 ^{**})				290 (348 ^{**})			1806 (1932 ^{**})	74	1880 (2006 ^{**})				
Укупно		20				740			13			442				12 (14 ^{**})				408 (476 ^{**})				10 (12 ^{**})				290 (348 ^{**})			1880 (2006 ^{**})						

Напомена: * За ученике који наставу слушају на матерњем језику националне мањине

** Ученик бира предмет са листе изборних општеобразовних или стручних предмета

2. НАСТАВНИ ПЛАН

Недељни и годишњи фонд часова стручних предмета за образовни профил: **МОДЕЛАР ОДЕЋЕ**

	I РАЗРЕД				II РАЗРЕД				III РАЗРЕД				IV РАЗРЕД				УКУПНО																
	недељно		годишње		недељно		годишње		недељно		годишње		недељно		годишње		годишње																
	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Σ								
A2: ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ	4	4	4	148	148	148	6	8	5	204	272	170	90	5	7	6	170	238	204	90	5	7	8	145	203	232	150	667	861	754	360	2642	
1. Текстилни материјали	2	2		74	74		2	2		68	68															142	142			284			
2. Цртање и сликање							2			68		30														68		30	98				
3. Технологија одеће	1			37			2			68			2			68				2			58					231				231	
4. Конструкција и моделовање одеће	1	2		37	74		2	4		68	136	30	3	5		102	170		30	3	5		87	145		60	294	525		150	969		
5. Практична настава			4			148			5		170	30		6			204	30				8			232	90			754	150			904
6. Естетско обликовање													2			68		30											68		30		98
7. Предузетништво																				2			58					58				58	
Б: ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ													2			68				2			58					126				126	
1. Изборни предмети													2			68				2			58					126				126	
Укупно А2+Б	4	4	4	148	148	148	6	8	5	204	272	170	90	5	7	6	170	238	204	90	5	7	8	145	203	232	150	667	861	754	360	2642	
Укупно			12			444			19		736			18			702			20			730					2642		(2768*)			
																(20*)				(22*)										(788*)			

Листа изборних предмета према програму образовног профила

Рб	Листа изборних предмета	РАЗРЕД			
		I	II	III	IV
Стручни предмети					
1.	Ситоштампа			2	
2.	Конструкција легије одеће			2	
3.	Ткани и плетени уникатни текстил			2	
4.	Комадно оплемењивање текстилног материјала			2	
5.	Бојени и штампани уникатни текстил				2
6.	Примена САД система у конструкцији одеће				2
7.	Дизајн одеће				2
8.	Дизајн веза за шивање аутомате				2

Б. Листа изборних предмета према програму образовног профила

Рб	Листа изборних предмета	РАЗРЕД			
		I	II	III	IV
Општеобразовни предмети					
1	Биологија			2	
2	Историја (одабране теме)*			2	2
3	Музичка култура			2	
4	Логика са етиком*			2	2
5					
6					
7					
8					
*Предмет се бира једном у току школовања у трећем или четвртном разреду					

Остали облици образовно-васпитног рада током школске године

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова	IV РАЗРЕД часова	УКУПНО часова
Час одељењског старешине	74	68	68	58	268
Додатни рад*	до 30	до 30	до 30	до 30	до 120
Допунски рад*	до 30	до 30	до 30	до 30	до 120
Припремни рад*	до 30	до 30	до 30	до 30	до 120

*Ако се укаже потреба за овим облицима рада

План наставе и учења – ФРИЗЕР

	I РАЗРЕД				II РАЗРЕД				III РАЗРЕД				УКУПНО											
	недељно		годишње		недељно		годишње		недељно		годишње		годишње											
	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Σ				
A1: ОБАВЕЗНИ ОПШТЕОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ	14	2		490	70			11			385			6			180			1055	70			1125
1. Српски језик и књижевност	3			105				2			70			2			60			235				235
1.1. _____ језик и књижевност*	3			105				2			70			2			60			235				235
2. Српски као нематерњи језик*	2			70				2			70			2			60			200				200
3. Страни језик	2			70				2			70			1			30			170				170
4. Физичко васпитање	2			70				2			70			2			60			200				200
5. Математика	2			70				2			70			1			30			170				170
6. Рачунарство и информатика		2			70																70			70
7. Историја	2			70																70				70
8. Хемија	2			70																70				70
9. Екологија и заштита животне средине	1			35																35				35
10. Ликовна култура								1			35									35				35
11. Географија								1			35									35				35
12. Социологија са правима грађана								1			35									35				35
A2: ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ	1			35				2			70			2			60			165				165
1. Грађанско васпитање/Верска настава	1			35				1			35			1			30			100				100
2. Изборни програм према програму образовног профила**								1			35			1			30			65				65
Укупно A1 + A2	15	2		525	70			12			420			7			210			1155	70			1225 (1290**)
Укупно	17		595		12 (**13)		420(455**)		7 (8**)		210 (240**)		1225 (1290**)											

Напомена: *За ученике који наставу слушају на матерњем језику националне мањине.

** Ученик бира програм са листе изборних општеобразовних или стручних програма.

235 + 140 + 200 + 170 + 210 + 140

A2: Листа изборних програма

Р.б.	Листа изборних програма	РАЗРЕД		
		I	II	III
Општеобразовни програми				
1.	Музичка култура		1	1
2.	Историја (одабране теме)		1	1
3.	Изабрани спорт			1

Облици образовно-васпитног рада којима се остварују обавезни предмети, изборни програми и активности

ОБЛИК ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова	УКУПНО часова
Час одељеног старешине	70	70	60	200
Додатна настава*	до 30	до 30	до 30	до 90
Допунска настава *	до 30	до 30	до 30	до 90
Припремна настава*	до 30	до 30	до 30	до 90

* Ако се укаже потреба за овим облицима рада.

ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова
Екскурзија	до 3 дана	до 5 дана	до 5 наставних дана
Језик националне мањине са елементима националне културе	2 часа недељно		
Други страни језик	2 часа недељно		
Други предмети*	1–2 часа недељно		
Стваралачке и слободне активности ученика (хор, секције, техничке, хуманитарне, спортско-рекреативне и друге активности)	30–60 часова годишње		
Друштвене активности – ученички парламент, ученичке задруге	15–30 часова годишње		

Поред наведених предмета школа може да организује, у складу са одређењима ученика, наставу из предмета који су утврђени планом наставе и учења других образовних профила истог или другог подручја рада, или у плановима наставе и учења гимназије.

Остваривање плана програма наставе и учења

	I РАЗРЕД	II РАЗРЕД	III РАЗРЕД
Разредно-часовна настава	35	35	30
Менторски рад (настава у блоку, пракса)	2	2	4
Обавезне ваннаставне активности	2	2	2
Завршни испит			3
Укупно радних недеља	39	39	39

Подела одељења у групе

разред	предмет/модул	годишњи фонд часова			број ученика у групи – до
		вежбе	практична настава	настава у блоку	
I	Рачунарство и информатика	70			15

План наставе и учења за образовни профил: ФРИЗЕР

	I РАЗРЕД								II РАЗРЕД								III РАЗРЕД								УКУПНО				
	недељно			годишње					недељно			годишње					недељно			годишње					годишње				
	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Σ			
A2: ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ	5	2	8	175	70	280	60	6		12	210		420	60	5	2	16	150	60	480	120	535	130	1180	240	2085			
1. Познавање препарата	3			105				2			70														175		175		
2. Основе анатомије и физиологије	2			70																						70		70	
3. Хигијена															2			60								60		60	
4. Прва помоћ		2			70																					70		70	
5. Психологија комуникације								2			70															70		70	
6. Основе дерматологије															2			60								60		60	
7. Естетско обликовање фризура								2			70				1			30								100		100	
8. Практична настава са технологијом рада			8			280	60			12			420	60			16			480	120					1180	240	1420	
9. Предузетништво																2			60							60		60	
Б: ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ								1			35				1			60								65		65	
1. Изборни предмети**								1			35				1			30								65		65	
Укупно A2+B	5	2	8	175	140	280	60	6		12	210		420	60	5	2	16	150	60	480	120	535				1180	240	2085	
Укупно	15			655				18(19**)			690(725**)				23 (245*)			810 (840**)					2085 (2150**)						

Напомена** Ученик бира програм са листе општеобразовних или стручних изборних програма

Б. Листа изборних програма према програму образовног профила

Р.б.	Листа изборних предмета	РАЗРЕД		
		I	II	III
Стручни предмети				
1.	Ревизијалне фризури*		1	1
2.	Такмичарске фризури*		1	1

Напомена: * Ученик изборни предмет бира једном у току школовања

Остали облици образовно-васпитног рада током школске године

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова	УКУПНО часова
Час одељењског старешине	68	68	62	192
Додатни настава*	до 30	до 30	до 30	до 90
Допунски настава*	до 30	до 30	до 30	до 90
Припремна настава*				
Друштвено-корисни рад*	до 30	до 30	до 30	до 90

* Ако се укаже потреба за овим облицима рада

Факултативни облици образовно-васпитног рада током школске године

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова
Екскурзија	до 3 дана	до 5 дана	до 5 наставних дана
Језик другог народа или националне мањине са елементима националне културе	2 часа недељно		
Трећи страни језик	2 часа недељно		
Други предмети*	1–2 часа недељно		
Стваралачке и слободне активности ученика (хор, секција и друго)	30–60 часова годишње		
Друштвене активности (ученички парламент, ученичке задруге)	15–30 часова годишње		
Културна и јавна делатност школе	2 радна дана		

* Поред наведених предмета, школа може да организује, у складу са одређењима ученика, факултативну наставу из предмета који су утврђени наставним плановима других образовних профила истог или другог подручја рада, наставним плановима гимназије или по про

Остваривање школског програма по недељама

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова
Разредно часовна настава	34	34	31
Менторски рад (настава у блоку, пракса)	3	3	3
Обавезне ваннаставне активности	2	2	2
Завршни испит			3
Укупно радних недеља	39	39	39

A2: ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ**ПОЗНАВАЊЕ ПРЕПАРАТА****1. ОСТВАРИВАЊА ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА – ОБЛИЦИ И ТРАЈАЊЕ**

РАЗРЕД	НАСТАВА				ПРАКСА	УКУПНО
	Теоријска настава	Вежбе	Практична настава	Настава у блоку		
I	105					105
II	70					70

Напомена: у табели је приказан годишњи фонд часова за сваки облик рада

2. ЦИЉЕВИ УЧЕЊА:

- стицање знања о козметичким сировинама, њиховим особинама, дерматолошким својствима и козметичкој примени;
- стицање знања о дисперзним системима као облицима козметичким препаратима;
- стицање знања о различитим методама стерилизације и хемијским дезинфекционим средствима;
- стицање знања о саставу, механизму дејства и облицима препарата за одржавање личне хигијене;
- стицање основних знања о препаратима за бријање;
- стицање основних знања о препаратима за негу косе;

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА: ПЕДИКИР-МАНИКИР (од школске 2021-2022.године)

		I РАЗРЕД					II РАЗРЕД					III РАЗРЕД					УКУПНО			
		недељно		годишње			недељно		годишње			недељно		годишње			годишње			
		Т	В	Т	В	Б	Т	В	Т	В	Б	Т	В	Т	В	Б	Т	В	Б	Σ
A1: ОБАВЕЗНИ ОПШТЕОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ		14	2	490	70		11		385			6		180		1055	70		1125	
1.	Српски језик и књижевност	3		105			2		70			2		60		235			235	
1.1.	_____ језик и књижевност*	3		105			2		70			2		60		235			235	
2.	Српски као нематерњи језик*	2		70			2		70			2		60		200			200	
3.	Страни језик	2		70			2		70			1		30		170			170	
4.	Физичко васпитање	2		70			2		70			2		60		200			200	
5.	Математика	2		70			2		70			1		30		170			170	
6.	Рачунарство и информатика		2		70												70		70	
7.	Историја	2		70												70			70	
8.	Хемија	2		70												70			70	
9.	Екологија и заштита животне средине	1		35												35			35	
10.	Ликовна култура						1		35							35			35	
11.	Географија						1		35							35			35	
12.	Социологија са правима грађана						1		35							35			35	
A2: ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ		1		35			2		70			2		60		165			165	
1.	Грађанско васпитање / Верска настава	1		35			1		35			1		30		100			100	
2.	Изборни програм према програму образовног профила**						1		35			1		30		65			65	
Укупно A1 +A2		15	2	525	70		12		420			7		210		1155	70		1225	
Укупно		17		595			12 (**13)		420(455**)			7 (8**)		210 (240**)		1225 (1290**)				

Напомена: *За ученике који наставу слушају на матерњем језику националне мањине

** Ученик бира програм са листе изборних општеобразовних или стручних програма

A2: Листа изборних програма				
Рб	Листа изборних програма	РАЗРЕД		
		I	II	III
Општеобразовни програми				
1.	Музичка култура*		1	1
2.	Историја (одабране теме)*		1	1
3.	Изабрани спорт			1

Напомена: *Ученик изборни програм бира једном у току школовања

Облици образовно-васпитног рада којима се остварују обавезни предмети, изборни програми и активности

ОБЛИК ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова	УКУПНО часова
Час одељенског старешине	70	70	60	200
Додатна настава*	до 30	до 30	до 30	до 90
Допунска настава *	до 30	до 30	до 30	до 90
Припремна настава*	до 30	до 30	до 30	до 90

*Ако се укаже потреба за овим облицима рада

ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова
Екскурзија	до 3 дана	до 5 дана	до 5 наставних дана
Језик националне мањине са елементима националне културе	2 часа недељно		
Други страни језик	2 часа недељно		
Други предмети*	1-2 часа недељно		
Стваралачке и слободне активности ученика (хор, секције, техничке, хуманитарне, спортивно-рекреативне и друге активности)	30-60 часова годишње		
Друштвене активности – ученички парламент, ученичке задруге	15-30 часова годишње		

Поред наведених предмета школа може да организује, у складу са одређењима ученика, наставу из предмета који су утврђени планом наставе и учења других образовних профила истог или другог подручја рада, или у плановима наставе и учења гимназије.

Остваривање плана програма наставе и учења

	I РАЗРЕД	II РАЗРЕД	III РАЗРЕД
Разредно-часовна настава	35	35	30
Менторски рад (настава у блоку, пракса)	2	2	4
Обавезне ваннаставне активности	2	2	2
Завршни испит			3
Укупно радних недеља	39	39	39

Подела одељења у групе

разред	предмет / модул	годишњи фонд часова			број ученика у групи - до
		вежбе	практична настава	настава у блоку	
I	Рачунарство и информатика	70			15

I ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА
за образовни профил Педикир-маникир

	I РАЗРЕД							II РАЗРЕД							III РАЗРЕД							УКУПНО				Σ
	недељно			годишње				недељно			годишње				недељно			годишње				годишње				
	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	
A2: ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ	7	2	6	245	70	210	60	6		12	210		420	60	3	2	18	90	60	540	120	545	130	1170	240	2085
1 Познавање препарата	3			105				2			70											175				175
2 Основе анатомије и физиологије	2			70																		70				70
3 Хигијена	2			70																		70				70
4 Прва помоћ		2			70																		70			70
5 Психологија комуникације								2			70											70				70
6 Основе дерматологије															2			60				60				60
7 Естетско педикирско и маникирско обликовање								2			70				1			30				100				100
8 Практична настава			6			210	60			12			420	60			18			540	120			1180	240	1420
9 Предузетништво																2			60				60			60
B2: ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ								1			35				1			30				65				65
2 Изборни предмет према програму образовног профила*								1			35				1			30				65				65
Укупно A2+B2	7	2	6	245	70	210	60	6 (7*)		12	210 (245*)		420	60	3 (4*)	2	18	90 (120*)	60	540	120	545 (610*)	130	1180	240	2095 (2125*)
Укупно A2+B2	15			585				18 (19*)			690 (725*)				23 (24*)			810 (840*)				2095 (2160*)				2095 (2160*)

Напомена: * Дуални модел подразумева реализацију наставе кроз теоријску наставу, учење кроз рад код послодавца, вежбе, практичну наставу и учење кроз рад у блоку

Листа изборних програма према програму образовног профила					
РБ	Листа изборних програма*	РАЗРЕД			
		I	II	III	
Стручни предмети					
1.	Маникир за специјалне прилике		1	1	
2.	Медицински педикир		1	1	

НАПОМЕНА: * Ученик изборни програм бира једном у току школовања

Облици образовно-васпитног рада којима се остварују обавезни предмети, изборни програми и активности

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова	УКУПНО часова
Час одељењског старешине	70	70	60	190
Додатна настава *	до 30	до 30	до 30	до 90
Допунска настава *	до 30	до 30	до 30	до 90
Припремна настава*	до 30	до 30	до 30	до 90

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова
Екскурзија	до 3 дана	до 5 дана	до 5 наставних дана
Језик другог народа или националне мањине са елементима националне културе	2 часа недељно		
Трећи страни језик	2 часа недељно		
Други предмети *	1-2 часа недељно		
Стваралачке и слободне активности ученика (хор, секције и друго)	30-60 часова годишње		
Друштвене активности – ученички парламент, ученичке задруге	15-30 часова годишње		
Културна и јавна делатност школе	2 радна дана		

*Поред наведених предмета школа може да организује, у складу са одређењима ученика, факултативну наставу из предмета који су утврђени наставним планом других образовних профила истог или другог подручја рада, као и у наставним плановима гимназије, или по програмима који су претходно донети.

Остваривање плана и програма наставе и учења

	I РАЗРЕД	II РАЗРЕД	III РАЗРЕД
Разредно-часовна настава	34	34	31
Менторски рад (настава у блоку, пракса)	3	3	3
Обавезне ваннаставне активности	2	2	2
Завршни испит			3
Укупно радних недеља	39	39	39

Подела одељења у групе

разред	предмет/модул	годишњи фонд часова			број ученика у групи -до
		вежбе	практична настава	настава у блоку	
I	Практична настава		210	60	10
	Прва помоћ	70			15
II	Практична настава		420	60	10
III	Практична настава		540	120	10
	Предузетништво	60			15

Подручје рада: ОСТАЛО-ЛИЧНЕ УСЛУГЕ

Област:

Образовни профил: ЖЕНСКИ ФРИЗЕР, МУШКИ ФРИЗЕР, ПЕДИКИР И МАНИКИР

Ред. број	I ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ А. ОПШТЕОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ	ПРВИ РАЗРЕД					ДРУГИ РАЗРЕД					ТРЕЋИ РАЗРЕД					УКУПНО					
		Разредно часовна настава				Настава у блоку год.	Разредно часовна настава				Настава у блоку год.	Разредно часовна настава				Настава у блоку год.	Разредно часовна настава				Настава у блоку год.	
		НЕДЕЉНО		ГОДИШЊЕ			НЕДЕЉНО		ГОДИШЊЕ			НЕДЕЉНО		ГОДИШЊЕ			НЕДЕЉНО		ГОДИШЊЕ			
		Т	В	Т	В		Т	В	Т	В		Т	В	Т	В		Т	В	Т	В		
1.	а. Српски језик и књижевност б. _____ језик и књижевност*	3		105			3		105			3		90			9		300			
2.	Српски као нематерњи језик*	2					2					2					6					
3.	Страни језик	2		70			2		70			2		60			6		200			
4.	Историја	3		105													3		105			
5.	Географија	2		70													2		70			
6.	Музичка уметност						1		35								1		35			
7.	Ликовна култура						1		35								1		35			
8.	Физичко васпитање	2		70			2		70			2		60			6		200			
9.	Математика	3		105			2		70								5		175			
10.	Рачунарство и информатика		2		70													2		70		
11.	Физика	2		70			2		70								4		140			
12.	Хемија	2		70			2		70			2		60			6		200			
13.	Екологија и заштита животне средине	2		70													2		70			
14.	Устав и права грађана											1		30			1		30			
	Укупно А:	21	2	735	70		15		525			10		300			46	2	1560	70		
	Укупно А:	23		805			15		525			10		300			48		1630			

Напомена:*) *За ученике који наставу слушају на матерњем језику националне мањине

Образовни профил: ЖЕНСКИ ФРИЗЕР, МУШКИ ФРИЗЕР

Б. СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ (теорија, вежбе, практична настава)		ПРВИ РАЗРЕД					ДРУГИ РАЗРЕД					ТРЕЋИ РАЗРЕД					УКУПНО				
		Разредно часовна настава				Настава у блоку год.	Разредно часовна настава				Настава у блоку год.	Разредно часовна настава				Настава у блоку год.	Разредно часовна настава				Настава у блоку год.
		НЕДЕЉНО		ГОДИШЊЕ			НЕДЕЉНО		ГОДИШЊЕ			НЕДЕЉНО		ГОДИШЊЕ			НЕДЕЉНО		ГОДИШЊЕ		
		Т	В	Т	В		Т	В	Т	В		Т	В	Т	В		Т	В	Т	В	
1.	Познавање препарата	2		70			2		70							4		140			
2.	Основе анатомије и физиологије	2		70												2		70			
3.	Хигијена						2		70							2		70			
4.	Прва помоћ									60										60	
5.	Психологија						2		70							2		70			
6.	Основе дерматологије										2		60			2		60			
7.	Књиговодство										2		60			2		60			
8.	Естетико обликовање фризура										2		60			2		60			
9.	Практична настава са технологијом рада		5		175	60		11		385			15		450	120		31		1010	180
Укупно Б:		4	5	140	175	60	6	11	210	385	60	6	15	180	450	120	16	31	530	1010	240
Укупно Б:		9		315		60	17		595		60	21		630		120	47		1540		240
Укупно А + Б:		25	7	875	245	60	21	11	735	385	60	16	15	480	450	120	62	30	2090	1080	240
Укупно А + Б:		32		1120		60	32		1120		60	31		930		120	92		3170		240
Укупно часова:		32		1180			32		1180			31		1050			115		3410		

Образовни профил: ПЕДИКИР И МАНИКИР

Б. СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ (теорија, вежбе, практична настава)		ПРВИ РАЗРЕД					ДРУГИ РАЗРЕД					ТРЕЋИ РАЗРЕД					УКУПНО				
		Разредно часовна настава				Настав у блоку год.	Разредно часовна настава				Настав у блоку год.	Разредно часовна настава				Настав у блоку год.	Разредно часовна настава				Настав у блоку год.
		НЕДЕЉНО		ГОДИШЊЕ			НЕДЕЉНО		ГОДИШЊЕ			НЕДЕЉНО		ГОДИШЊЕ			НЕДЕЉНО		ГОДИШЊЕ		
		Т	В	Т	В		Т	В	Т	В		Т	В	Т	В		Т	В	Т	В	
1.	Познавање препарата	2		70			2		70							4		140			
2.	Основе анатомије и физиологије	2		70												2		70			
3.	Хигијена						2		70							2		70			
4.	Прва помоћ									60										60	
5.	Психологија						2		70							22		70			
6.	Основе дерматологије										2		60			2		60			
7.	Књиговодство										2		60			2		60			
8.	Естетско педикирско и маникирско обликовање											2		60		2		60			
9.	Практична настава са технологијом рада		5		175	60		11		385			15		450	120		31		1010	180
Укупно Б:		4	5	140	175	60	6	11	210	385	60	6	15	180	450	120	36	31	530	1010	240
Укупно Б:		9		315		60	17		595		60	21		630		120	47		1540		240
Укупно А + Б:		25	7	875	245	60	21	11	735	385	60	16	15	480	450	120	82	33	2090	1080	240
Укупно А + Б:		32		1120		60	32		1120		60	31		930		120	115		3170		240
Укупно часова:		32		1180			32		1180			31		1050			115		3410		

Остали облици образовно-васпитног рада током школске године

	І РАЗРЕД часова	ІІ РАЗРЕД часова	ІІІ РАЗРЕД часова	УКУПНО часова
Час одељењског старешине	70	70	60	200
Додатни рад*	до 30	до 30	до 30	до 90
Допунски рад*	до 30	до 30	до 30	до 90
Припремни рад*	до 30	до 30	до 30	до 90

*Ако се укаже потреба за овим облицима рада

Факултативни облици образовно-васпитног рада током школске године

	І РАЗРЕД часова	ІІ РАЗРЕД часова	ІІІ РАЗРЕД часова
Екскурзија	до 3 дана	до 5 дана	до 5 наставних дана
Језик другог народа или националне мањине са елементима националне културе	2 часа недељно		
Други страни језик	2 часа недељно		
Други предмети*	1-2 часа недељно		
Стваралачке и слободне активности ученика (хор, секција и друго)	30-60 часова годишње		
Друштвене активности (ученички парламент, ученичке задруге)	15-30 часова годишње		
Културна и јавна делатност школе	2 радна дана		

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА: ТЕХНИЧАР ЗА ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ (од школске 2021-2022.године)

		I РАЗРЕД					II РАЗРЕД					III РАЗРЕД					IV РАЗРЕД					УКУПНО			
		недељно		годишње			недељно		годишње			недељно		годишње			недељно		годишње			годишње			
		Т	В	Т	В	Б	Т	В	Т	В	Б	Т	В	Т	В	Б	Т	В	Т	В	Б	Т	В	Б	Σ
A1: ОБАВЕЗНИ ОПШТЕОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ		17	2	595	70		10		340			10		330			12		360			1625	70		1695
1	Српски језик и књижевност	3		105			3		102			3		99			3		90			396			396
1.1	_____ језик и књижевност*	3		105			3		102			3		99			3		90			396			396
2	Српски као нематерњи језик*	2		70			2		68			2		66			2		60			264			264
3	Страни језик	2		70			2		68			2		66			2		60			264			264
4	Физичко васпитање	2		70			2		68			2		66			2		60			264			264
5	Математика	3		105			3		102			3		99			3		90			396			396
6	Рачунарство и информатика		2		70																		70		70
7	Историја	2		70																		70			70
8	Географија	2		70																		70			70
9	Биологија	2		70																		70			70
9	Ликовна култура	1		35																		35			35
11	Социологија са правима грађана																2		60			60			60
Б: ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ		1		35			3		102			3		99			3		90			326			326
1	Грађанско васпитање / Верска настава	1		35			1		34			1		33			1		30			132			132
2	Изборни програми према програму образовног профила**						2		68			2		66			2		60			194			194
Укупно A1 + Б		18	2	630	70		11 (13**)		374 (442**)			11 (13**)		363 (429**)			13 (15**)		390 (450**)			1757 (1951**)	70		1827 (2021**)
Укупно		20		700			11(13**)		374 (442**)			11 (13**)		363 (429**)			13 (15**)		390 (450**)			1827 (2021**)			

Напомена:*За ученике који наставу слушају на матерњем језику националне мањине

** Ученик бира програм са листе изборних општеобразовних или стручних програма

Т-теорија, В-вежба, Б-блок настава

Б: Листа изборних програма према програму образовног профила

РБ	Листа изборних програма	РАЗРЕД			
		I	II	III	IV
Општеобразовни програми					
1.	Музичка култура*		2	2	
2.	Израчунавања у хемији*		2	2	
3.	Изабрана поглавља математике*			2	2
4.	Историја (одабране теме)*		2	2	
5.	Логика са етиком*			2	2

*Ученик бира програм једном у току школовања

Облици образовно-васпитног рада којима се остварују обавезни предмети, изборни програми и активности

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова	IV РАЗРЕД часова	УКУПНО часова
Час одељенског старешине	70	68	66	60	264
Додатни рад *	до 30	до 30	до 30	до 30	до 120
Допунски рад *	до 30	до 30	до 30	до 30	до 120
Припремни рад *	до 30	до 30	до 30	до 30	до 120

*Ако се укаже потреба за овим облицима рада

ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	I РАЗРЕД	II РАЗРЕД	III РАЗРЕД	IV РАЗРЕД
Екскурзија	до 3 дана	до 5 дана	до 5 наставних дана	до 5 наставних дана
Језик другог народа или националне мањине са елементима националне културе	2 часа недељно			
Други страни језик	2 часа недељно			
Други предмети *	1-2 часа недељно			
Стваралачке и слободне активности ученика (хор, секције и друго)	30-60 часова годишње			
Друштвене активности – ученички парламент, ученичке задруге	15-30 часова годишње			

*Поред наведених предмета школа може да организује, у складу са одређењима ученика, наставу из предмета који су утврђени наставним планом других образовних профила истог или другог подручја рада или у наставним плановима гимназије.

Остваривање плана програма наставе и учења

	I РАЗРЕД	II РАЗРЕД	III РАЗРЕД	IV РАЗРЕД
Разредно-часовна настава	35	34	33	30
Менторски рад (настава у блоку, пракса)	2	3	4	4
Обавезне ваннаставне активности	2	2	2	2
Матурски испит				3
Укупно радних недеља	39	39	39	39

Подела одељења у групе

Разред	Предмет	Годишњи фонд часова		Број ученика у групи
		В	Б	
I	Рачунарство и информатика	70		15

I ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА
за образовни профил Техничар за заштиту животне средине*

	I РАЗРЕД								II РАЗРЕД								III РАЗРЕД								IV РАЗРЕД								УКУПНО				Σ
	недељно				годишње				недељно				годишње				недељно				годишње				годишње												
	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б									
A2: ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ	6	6			210	210		60	11	6			374	204		90	10	9			330	297		120	8	9			240	270		120	1154	981		390	2525
1 Општа и неорганска хемија	4	4			140	140		60																									140	140		60	340
2 Техничко цртање са машинским елементима		2				70																											70				70
3 Физика	2				70																												70				70
4 Органска хемија									2	2			68	68		30																	68	68		30	166
5 Аналитичка хемија									2	2			68	68																			68	68			136
6 Извори загађења животне средине									2				68			60																	68			60	128
7 Електротехника									2				68																				68				68
8 Технолошке операције									3	2			102	68			2	2			66	66		30									168	134		30	332
9 Хемијска технологија																	2				66												66				66
10 Физичка хемија																	2	2			66	66		30									66	66		30	162
11 Микробиологија																	2	2			66	66		30									66	66		30	162
12 Инструменталне методе анализе																	2	3			66	99		30									66	99		30	195
13 Загађивање и заштита тла																					2	1			60	30		30					60	30		30	120
14 Прерада и одлагање чврстог отпада																					2	1			60	30		30					60	30		30	120
15 Примена рачунара у обради података																						2				60							60				60
16 Загађивање и заштита ваздуха																					2	1			60	30		30					60	30		30	120
17 Загађивање вода и прерада отпадних вода																					2	2			60	60		30					60	60		30	150
18 Предузетништво																						2				60							60				60
B2: ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ									2				68				2				66				2				60				194				194
2 Изборни програм према програму образовног профила									2				68				2				66				2				60				194				194
Укупно A2+B2	6	6			210	210		60	11	6			374	204		90	10	9			330	297		120	8	9			240	270		120	1154	981		390	2619
Укупно A2+B2	12				480				17 (19*)				668 (736*)				19 (21*)				747 (813*)				17 (19*)				630 (690*)				2525 (2719*)				

Напомена: * Подразумева реализацију наставе кроз теоријску наставу, вежбе, практичну наставу и наставу у блоку

** Ученик бира предмет са листе изборних општеобразовних или стручних предмета

Листа изборних програма према програму образовног профила

РБ	Листа изборних програма	РАЗРЕД			
		I	II	III	IV
Стручни предмети					
1.	Безбедност и здравље на раду		2		
2.	Одрживи развој		2		
3.	Биохемија			2	
4.	Примена рачунара у технолошким процесима			2	
5.	Опасан отпад				2
6.	Основи квалитета				2

Облици образовно-васпитног рада којима се остварују обавезни предмети, изборни програми и активности

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова	IV РАЗРЕД часова	УКУПНО часова
Час одељењског старешине	70	68	66	60	264
Додатни рад *	до 30	до 30	до 30	до 30	до 120
Допунски рад *	до 30	до 30	до 30	до 30	до 120
Припремни рад *	до 30	до 30	до 30	до 30	до 120

*Ако се укаже потреба за овим облицима рада

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова	IV РАЗРЕД часова
Екскурзија	до 3 дана	до 5 дана	до 5 наставних дана	до 5 наставних дана
Језик другог народа или националне мањине са елементима националне културе	2 часа недељно			
Трећи страни језик	2 часа недељно			
Други предмети *	1-2 часа недељно			
Стваралачке и слободне активности ученика (хор, секције и друго)	30-60 часова годишње			
Друштвене активности – ученички парламент, ученичке задруге	15-30 часова годишње			
Културна и јавна делатност школе	2 радна дана			

*Поред наведених предмета школа може да организује, у складу са одређењима ученика, факултативну наставу из предмета који су утврђени наставним планом других образовних профила истог или другог подручја рада, као и у наставним плановима гимназије, или по програмима који су претходно донети.

Остваривање плана и програма наставе и учења

	I РАЗРЕД	II РАЗРЕД	III РАЗРЕД	IV РАЗРЕД
Разредно-часовна настава	35	34	33	30
Менторски рад (настава у блоку, пракса)	2	3	4	4
Обавезне ваннаставне активности	2	2	2	2
Матурски испит				3
Укупно радних недеља	39	39	39	39

Подела одељења у групе за реализацију у школском систему						
разред	предмет/модул	годишњи фонд часова			број ученика у групи - до	Потребно ангажовање помоћног наставника
		вежбе	практична настава	настава у блоку		
I	Општа и неорганска хемија	140		60	15	да
	Техничко цртање са машинским елементима	70			15	*
II	Органска хемија	68		30	15	да
	Аналитичка хемија	68			15	да
	Извори загађења животне средине			60	15	*
	Технолошке операције	68			15	да
III	Технолошке операције	66		30	15	да
	Физичка хемија	66		30	15	да
	Микробиологија	66		30	15	да
	Инструменталне методе анализе	99		30	15	да
IV	Загађивање и заштита тла	30		30	15	да
	Прерада и одлагање чврстог отпада	30		30	15	да
	Примена рачунара у обради података	60			15	*
	Загађивање и заштита ваздуха	30		30	15	да
	Загађивање вода и прерада отпадних вода	60		30	15	да
Предузетништво	60			15	*	

Образовни профил: ТЕХНИЧАР ЗА ХЕМИЈСКУ И ФАРМАЦЕУТСКУ ТЕХНОЛОГИЈУ

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА

	I РАЗРЕД					II РАЗРЕД					III РАЗРЕД					IV РАЗРЕД					УКУПНО			
	недељно		годишње			недељно		годишње			недељно		годишње			недељно		годишње			годишње			
	Т	В	Т	В	Б	Т	В	Т	В	Б	Т	В	Т	В	Б	Т	В	Т	В	Б	Т	В	Б	Σ
A1: ОБАВЕЗНИ ОПШТЕОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ	16	2	560	70		11		385			10		350			12		372			1667	70		1737
1 Српски језик и књижевност	3		105			3		105			3		105			3		93			408			408
1.1 Српски као нематерњи језик*	3		105			3		105			3		105			3		93			408			408
2 _____ језик и књижевност*	3		105			3		105			3		105			3		93			408			408
3 Страни језик	2		70			2		70			2		70			2		62			272			272
4 Физичко васпитање	2		70			2		70			2		70			2		62			272			272
5 Математика	3		105			3		105			3		105			3		93			408			408
6 Рачунарство и информатика		2		70																		70		70
7 Историја	2		70																		70			70
8 Ликовна култура						1		35													35			35
9 Географија	2		70																		70			70
10 Биологија	2		70																		70			70
11 Социологија са правима грађана															2		62				62			62
Б: ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ	1		35			3		105			3		105			3		93			338			338
1 Грађанско васпитање/Верска настава	1		35			1		35			1		35			1		31			136			136
2 Изборни програми према програму образовног профила**						2		70			2		70			2		62			202			202
Укупно А1 + Б	16	2	560	70		15 (17**)		525 (595**)			11 (13**)		385 (455**)			13 (15**)		403 (465**)			1803 (2005**)	70		1873 (2075**)
Укупно	18		630			15(17**)		525(595**)			11 (13**)		385 (455**)			13 (15**)		1082			18733 (2075**)			

Напомена:*За ученике који наставу слушају на матерњем језику националне мањине

** Ученик бира програм са листе изборних општеобразовних или стручних програма

Т – теорија, В – вежбе, Б – блок настава

Б: Листа изборних програма према програму образовног профила

Р.б.	Листа изборних програма	РАЗРЕД			
		I	II	III	IV
Општеобразовни програми					
1.	Музичка култура*		2	2	
2.	Екологија и заштита животне средине*		2	2	
3.	Изабрана поглавља математике*			2	2
4.	Историја (одабране теме)*		2	2	
5.	Израчунавање у хемији*			2	2
6.	Логика са етиком*			2	2

* Ученик бира програм једном у току школовања у трећем или четвртном разреду.

Облици образовно-васпитног рада којима се остварују обавезни предмети, изборни програми и активности

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова	IV РАЗРЕД часова	УКУПНО часова
Час одељенског старешине	70	66	66	60	262
Додатни рад *	до 30	до 30	до 30	до 30	до 120
Допунски рад *	до 30	до 30	до 30	до 30	до 120
Припремни рад *	до 30	до 30	до 30	до 30	до 120

* Ако се укаже потреба за овим облицима рада

ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	I РАЗРЕД	II РАЗРЕД	III РАЗРЕД	IV РАЗРЕД
Екскурзија	до 3 дана	до 5 дана	до 5 наставних дана	до 5 наставних дана
Језик другог народа или националне мањине са елементима националне културе	2 часа недељно			
Други страни језик	2 часа недељно			
Други предмети *	1–2 часа недељно			
Стваралачке и слободне активности ученика (хор, секције и друго)	30–60 часова годишње			
Друштвене активности – ученички парламент, ученичке задруге	15–30 часова годишње			

* Поред наведених предмета школа може да организује, у складу са опредељењима ученика, наставу из предмета који су утврђени наставним планом других образовних профила истог или другог подручја рада или у наставним плановима гимназије.

Остваривање плана програма наставе и учења

	I РАЗРЕД	II РАЗРЕД	III РАЗРЕД	IV РАЗРЕД
Разредно-часовна настава	35	35	35	31
Менторски рад (настава у блоку, пракса)	2	2	2	3
Обавезне ваннаставне активности	2	2	2	2
Матурски испит				3
Укупно радних недеља	39	39	39	39

Подела одељења у групе

Разред	Предмет	Годишњи фонд часова		Број ученика у групи
		В	Б	
I	Рачунарство и информатика	70		15

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА
Образовни профил: ТЕХНИЧАР ЗА ХЕМИЈСКУ И ФАРМАЦЕУТСКУ ТЕХНОЛОГИЈУ

	I РАЗРЕД								II РАЗРЕД								III РАЗРЕД								IV РАЗРЕД								УКУПНО				
	недељно			годишње					недељно			годишње					недељно			годишње					годишње												
	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Т	В	ПН	Б	Т	В	ПН	Б	Σ				
A2: ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ	6	6		210	210		60	8	10		280	350		60	11	8		385	280		60	5	12		155	372		90	1030	1212		270	2512				
1. Физика	2			70																								70				70					
2. Општа и неорганска хемија	4	4		140	140		60																					140	140		60	340					
3. Техничко цртање са машинским елементима		2			70																							70				70					
4. Микробиологија									2			70																70				70					
5. Аналитичка хемија								3	3		105	105		30														105	105		30	240					
6. Органска хемија								3	3		105	105		30														105	105		30	240					
7. Технолошке операције								2	2		70	70			2	2		70	70									140	140			280					
8. Сировине за хемијске и фармацеутске производе															2			70										70				70					
9. Електротехника															2			70										70				70					
10. Технологија хемијских производа															3	4		105	140		60							105	140		60	305					
11. Физичка хемија															2	2		70	70			2	2		62	62		132	132			264					
12. Контрола квалитета сировина и производа																						2			62			62				62					
13. Аутоматска контрола процеса																						2			62			62				62					
14. Технологија фармацеутских производа																						3	4		93	124		90	93	124		90	307				
15. Предузетништво																						2			62			62				62					
Б: ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ								2			70				2			70				2			62			62			202	202					
2. Изборни програм образовног профила*								2			70				2			70				2			62			62			202	202					
Укупно А2+Б	6	6		210	210		60	8	10*		280	350*		60	11	8		385	280		60	5	12		155	372*	90	1030	1212*		270	2512 (2714*)					
Укупно А2+Б	12			480					18 (20*)			690 (760*)					19 (21*)			725 (795*)					17 (19*)			617 (679*)					2512 (2714*)				

НАПОМЕНА: * Ученик бира програм са листе општеобразовних или стручних изборних програма

Б: Листа изборних програма

Р.б.	Листа изборних предмета	РАЗРЕД			
		I	II	III	IV
Стручни изборни програми					
1.	Извори загађења животне средине		2		
2.	Испитивање тла, воде и ваздуха		2		
3.	Биохемија			2	
4.	Примена рачунара у технолошким процесима			2	
5.	Загађивање и заштита ваздуха				2
6.	Прерада и одлагање отпадних вода				2

Остваривање образовања и васпитања

Обавезни облици образовно-васпитног рада

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова	IV РАЗРЕД часова	УКУПНО часова
час одељењског старешине	70	66	66	60	262
Додатни рад*	до 30	до 30	до 30	до 30	до 120
Допунски рад*	до 30	до 30	до 30	до 30	до 120
Припремни рад*	до 30	до 30	до 30	до 30	до 120

* Ако се укаже потреба за овим облицима рада

Факултативни облици образовно-васпитног рада**

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова	IV РАЗРЕД часова
Екскурзија	до 3 дана	до 5 дана	до 5 наставних дана	до 5 наставних дана
Језик националне мањине са елементима националне културе	2 часа недељно			
Трећи страни језик	2 часа недељно			
Факултативни предмети/програми*	1–2 часа недељно			
Слободне активности ученика (хор, оркестар, секције, техничке, хуманитарне, спортско-рекреативне и друге ваннаставне активности)	30–60 часова годишње			
Друштвене активности – ученички парламент, ученичке задруге	15–30 часова годишње			
Културно-уметничке активности школе	2 радна дана			

* Поред обавезних предмета и изборних програма школа може да организује, у складу са одређењима ученика, факултативну наставу из предмета/програма који су утврђени плановима наставе и учења других образовних профила истог или другог подручја рада, као и плановима наставе и учења за гимназије, а који су утврђени школским програмом.

** Факултативни облици васпитно-образовног рада обавезни су за ученике који се за њих одреде.

Остваривање плана и програма наставе и учења

1. Распоред радних недеља у току наставне године

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова	IV РАЗРЕД часова
Разредно часовна настава	35	35	35	31
Менторски рад (настава у блоку, пракса)	2	2	2	3
Обавезне ваннаставне активности	2	2	2	2
Матурски испит				3
Укупно радних недеља	39	39	39	39

2. Подела одељења у групе¹

разред	предмет/модул	годишњи фонд часова			број ученика у групи – до
		вежбе	практична настава	настава у блоку	
I	Рачунарство и информатика	70			15
	Општа и неорганска хемија	140		60	15
	Техничко цртање са машинским елементима	70			15
II	Микробиологија	70			15
	Аналитичка хемија	105		30	15
	Органска хемија	105		30	15
	Технолошке операције	70			15
III	Технолошке операције	70			15
	Технологија хемијских производа	140		60	15
	Физичка хемија	70			15
IV	Физичка хемија	62			15
	Контрола квалитета сировина и производа	62			15
	Аутоматска контрола процеса	62			15
	Технологија фармацеутских производа	124		90	15
	Предузетништво	62			15

¹ Ученици се деле у групе на часовима који су планом наставе и учења предвиђени за вежбе, практичну наставу или наставу у блоку

Образовни профил: ТЕХНИЧАР ЗА ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, ТЕХНИЧАР ЗА ИНДУСТРИЈСКУ ФАРМАЦЕУТСКУ ТЕХНОЛОГИЈУ

Ред. број	I ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ A. ОПШТЕОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ	ПРВИ РАЗРЕД				Наставе у блоку год.	ДРУГИ РАЗРЕД				Наставе у блоку год.	ТРЕЋИ РАЗРЕД				Наставе у блоку год.	ЧЕТВРТИ РАЗРЕД				Наставе у блоку год.	УКУПНО				Наставе у блоку год.						
		Разредно часовна настава					Разредно часовна настава					Разредно часовна настава					Разредно часовна настава					Разредно часовна настава										
		НЕДЕЉНО		ГОДИШЊЕ			НЕДЕЉНО		ГОДИШЊЕ			НЕДЕЉНО		ГОДИШЊЕ			НЕДЕЉНО		ГОДИШЊЕ			НЕДЕЉНО		ГОДИШЊЕ			НЕДЕЉНО		ГОДИШЊЕ			
		Т	В	Т	В		Т	В	Т	В		Т	В	Т	В		Т	В	Т	В		Т	В	Т	В		Т	В	Т	В		
1.	а. Српски језик и књижевност б. језик и књижевност*	3		105				3		105				3		105				3		96				12		411				
2.	Српски као нематерњи језик*																															
3.	Страни језик	2		70				2		70				2		70				2		64				8		274				
4.	Социологија													2		70										2		70				
5.	Филозофија																			2		64				2		64				
6.	Историја	2		70				2		70																4		140				
7.	Музичка уметност	1		35																						1		35				
8.	Ликовна култура							1		35																1		35				
9.	Физичко васпитање	2		70				2		70				2		70				2		64				8		274				
10.	Математика	3		105				3		105				3		105				3		96				12		411				
11.	Рачунарство и информатика		2		70																						2		70			
12.	Географија	2		70																						2		70				
13.	Физика	2		70				2		70																4		140				
14.	Хемија**																									2		70				
15.	Биологија	2		70																												
16.	Устав и права грађана																			1		32				1		32				
Укупно А:		19	2	665	70			15		525				12		420				13		416				59	2	2026	70			
Укупно А:		21		735		15		525		12		420		13		416		61		2096												

Напомена:*) За ученике који наставу слушају на матерњем језику националне мањине

***) Хемија припада групи стручних предмета

Образовни профил: ТЕХНИЧАР ЗА ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Б. СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ (теорија, вежбе, практична настава)		ПРВИ РАЗРЕД				Настава у блоку год.	ДРУГИ РАЗРЕД				Настава у блоку год.	ТРЕЋИ РАЗРЕД				Настава у блоку год.	ЧЕТВРТИ РАЗРЕД				Настава у блоку год.	УКУПНО				Настава у блоку год.				
		Разредно часовна настава					Разредно часовна настава					Разредно часовна настава					Разредно часовна настава					Разредно часовна настава								
		НЕДЕЉНО		ГОДИШЊЕ			НЕДЕЉНО		ГОДИШЊЕ			НЕДЕЉНО		ГОДИШЊЕ			НЕДЕЉНО		ГОДИШЊЕ			НЕДЕЉНО		ГОДИШЊЕ			НЕДЕЉНО		ГОДИШЊЕ	
		Т	В	Т	В		Т	В	Т	В		Т	В	Т	В		Т	В	Т	В		Т	В	Т	В		Т	В	Т	В
1.	Општа и неорганска хемија	4	4	140	140	60															4	4	140	140	60					
2.	Техничко цртање и машински елементи	2		70																		2		70						
3.	Организација пословања						2		70													2		70						
4.	Органска хемија						2	2	70	70												2	2	70	70					
5.	Аналитичка хемија						2	2	70	70												2	2	70	70					
6.	Машине, апарати и операције										2	2	70	70								2	2	70	70					
7.	Хемијска технологија										2		70									2		70						
8.	Аутоматска обрада података															2		64					2		64					
9.	Извори загађења животне средине						2		70		60											2		70	60					
10.	Испитивање тла, воде и ваздуха						2	3	70	105												2	3	70	105					
11.	Физичка хемија										2	2	70	70								2	2	70	70					
12.	Микробиологија										1	2	35	70								1	2	35	70					
13.	Инструменталне методе анализе															3	4	96	128			3	4	96	128					
14.	Загађивање и заштита тла										2	1	70	35	30							2	1	70	35	30				
15.	Загађивање и заштита воде															2	1	64	32			2	1	64	32					
16.	Загађивање и заштита ваздуха															2	1	64	32	30		2	1	64	32	30				
17.	Прерада и одлагање чврстог отпада										2	1	70	35	30							2	1	70	35	30				
18.	Прерада и одлагање отпадних вода															2	1	64	32	30		2	1	64	32	30				
Укупно Б:		6	4	210	140	60	10	7	350	245	60	11	8	385	280	60	9	9	288	288	60	36	28	1233	953	240				
Укупно Б:		10		350		60	17		595		60	19		665		60	18		576		60	64		2186		240				
Укупно А + Б:		25	6	875	210	60	25	7	875	245	60	23	8	805	280	60	22	9	704	288	60	95	30	3259	1023	240				
Укупно А + Б:		31		1085		60	32		1120		60	31		1085		60	31		992		60	125		4282		240				
Укупно часова:		31		1145			32		1180			31		1145			31		1052			125		4522						

Образовни профил: ТЕХНИЧАР ЗА ИНДУСТРИЈСКУ ФАРМАЦЕУТСКУ ТЕХНОЛОГИЈУ

Б. СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ (теорија, вежбе, практична настава)	ПРВИ РАЗРЕД					ДРУГИ РАЗРЕД					ТРЕЋИ РАЗРЕД					ЧЕТВРТИ РАЗРЕД					УКУПНО					
	Разредно часовна настава				Настава у блоку год.	Разредно часовна настава				Настава у блоку год.	Разредно часовна настава				Настава у блоку год.	Разредно часовна настава				Настава у блоку год.	Разредно часовна настава				Настава у блоку год.	
	НЕДЕЉНО		ГОДИШЊЕ			НЕДЕЉНО		ГОДИШЊЕ			НЕДЕЉНО		ГОДИШЊЕ			НЕДЕЉНО		ГОДИШЊЕ			НЕДЕЉНО		ГОДИШЊЕ			
	Т	В	Т	В		Т	В	Т	В		Т	В	Т	В		Т	В	Т	В		Т	В	Т	В		
1.	Општа и неорганска хемија	4	4	140	140	60															4	4	140	140	60	
2.	Електротехника										2		70									2		70		
3.	Техничко цртање и машински елементи	2		70																		2		70		
4.	Органска хемија						2	3	70	105	30											2	3	70	105	30
5.	Аналитичка хемија						2	3	70	105	30											2	3	70	105	30
6.	Физичка хемија											2	2	70	70							4	5	134	166	
7.	Микробиологија							2		70							2	3	64	96			2		70	
8.	Сировине за фармацеутске производе											2		70								2		70		
9.	Технологија фармацеутских производа											2	3	70	105	30	3	3	96	96	60	5	6	166	201	90
10.	Биохемија											2		70		30						2		70		30
11.	Машине апарати и операције						2	2	70	70		2	2	70	70							4	4	140	140	
12.	Аутоматска контрола процеса																	2		64			2		64	
13.	Контрола квалитета, сировина и производа																	2		64			2		64	
14.	Организација пословања																2		64			2		64		
Укупно Б:		6	4	210	140	60	6	10	210	350	60	12	7	420	245	60	7	10	224	320	60	31	31	1064	1055	240
Укупно Б:		10		350		60	16		560		60	19		665		60	17		544		60	62		2119		240
Укупно А + Б:		25	6	875	210	60	21	10	735	350	60	24	7	840	245	60	20	10	640	320	60	90	33	3090	1125	240
Укупно А + Б:		31		1085		60	31		1085		60	31		1085		60	30		960		60	123		4215		240
Укупно часова:		31		1145			31		1145			31		1145			30		1020			123		4455		

ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ		ПРВИ РАЗРЕД		ДРУГИ РАЗРЕД		ТРЕЋИ РАЗРЕД		ЧЕТВРТИ РАЗРЕД		УКУПНО	
		недељно	годишње	недељно	годишње	недељно	годишње	недељно	годишње	недељно	годишње
1.	Верска настава	1	35	1	35	1	35	1	32	4	137
2.	Грађанско васпитање	1	35	1	35	1	35	1	32	4	137

Напомена: Ученик који се определио за један од два изборна предмета верску наставу или грађанско васпитање, изборни предмет може да мења у току стицања средњег образовања и васпитања („Службени гласник- РС, бр. 72/2009“).

Остали обавезни облици образовно-васпитног рада током школске године

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова	IV РАЗРЕД часова	УКУПНО часова
Час одељенског старешине	70	70	70	64	274
Додатни рад *	до 30	до 30	до 30	до 30	до 120
Допунски рад *	до 30	до 30	до 30	до 30	до 120
Припремни рад *	до 30	до 30	до 30	до 30	до 120

*Ако се укаже потреба за овим облицима рада